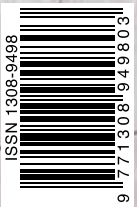

serbest

MIMAR

Uluslararası Mimari Fikir Yarışması'nda Türk Öğrenciler Ödül Aldı | Troya Müzesi | Hatay Yeni Arkeoloji Müzesi | Mavi Göl'de Bir İnziva Yeri | Isokon Evi | Çağdaş Yakalamaya Çalışan Bir Kent Bakı

MİMARLIK
OFİSLERİ

SEKTÖR
TEMSİLCİLERİ

YATIRIMCI
KURUM VE
KURULUŞLAR

17 TSMD YAPI SEKTÖRÜ BULUŞMASI

11 - 12 Nisan 2019

TSMD Mimarlık Merkezi , Ankara

Hedeflediğiniz
Mimar ve Yatırımcılarla
Görüşme Fırsatı

Yapı Sektörü Buluşması'nda siz sektör temsilcilerini ilk gün mimarlık ofisleri, ikinci gün yatırımcı kurum/kuruluşlarla bir araya getiriyoruz.

TÜRK SMD
TÜRK SERBEST MİMARLAR DERNEĞİ

MIMARSIV

Başvuru
info@mimarsiv.com
0216 510 32 73

TSMD MİMARLIK MERKEZİ
ARCHITECTURAL CENTER
TSMD MİMARLIK MERKEZİ
ANKARA

Kuru Duvarın
Türkiye'deki
Levhası!

Bu duvarda PERFORMANS var!

Boardex dış cephe sistemleriyle
yapılmış kuru duvarlar, daha
yüksek performans sunar,
tasarruf sağlar.

Düşük Karbon Salımı

www.dalsan.com.tr / www.boardex.com.tr

Boardex, Dalsan Alçı Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin Tescilli Markasıdır.

MART 2019 | 32

- 04 **MASAÜSTÜ**
- 10 **SMD'LERDEN**
- 16 **YAKA RESMİ**
Prof. Dr. Afife Batur'un Anısına
Bozkurt Güvenç'i kaybettik
Ali Cem Aslantaş
Ziya Tanalı
- 20 **ANMA**
İlhan Muzaffer Arıkoğlu 1922-1981
- 26 **İYİ ŞEYLER**
Uluslararası Mimari Fikir Yarışmasında Türk Öğrenciler Ödül Aldı
Pritzker Ödülü
- 28 **KRİTİK**
Troya Müzesi
- 30 **DOSYA**
Atakule Alışveriş Merkezi
- 40 **YENİ**
Hatay Yeni Arkeoloji Müzesi
- 48 **YARIŞMADAN UYGULAMAYA**
Muratpaşa Belediyesi Çok Amaçlı Gösteri Merkezi Atölye ve Sahnesi
Mimari Fikir Proje Yarışması
Şehitkamil Belediyesi Sanat Merkezi Ulusal Mimari Fikir Projesi Yarışması
- 62 **DÜNYADAN**
Mavi Göl'de Bir İnziva Yeri
- 70 **DIŞARIDAN BAKIŞ**
Isokon Evi
- 72 **ORADAYDIK**
Çağdaş Yakalamaya Çalışan Bir Kent Bakü
- 80 **ÖZETLER**
(İngilizce, Rusça ve Arapça) . Summary . Содержание . خلاصة

32. SAYI KAPAK KONUSU

M. Orkun Özür, Kerem Çınar, G. Rabia Evkaya
Şehitkamil Belediyesi Sanat Merkezi

SERBESTMİMAR

Üç Ayda Bir Yayımlanır

SAHİBİ

Önder Kaya | TürkSMD Başkanı

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Mehmet Soylu

EDİTÖR

Derya Yazman Noyan | editor@tsmd.org.tr

YAYIN KOMİSYONU

Aslı Özbay, Aytaç Özen, Ceren Topaloğlu,
Cüneyt Kurtay, Deniz Güner, Derya Yazman Noyan,
Dürriin Süer, Emrullah Yıldız, Figen Kıvılcım, Hasan Özbay,
Hüseyin Kahvecioğlu, İlhan Selim Kural, Kadri Atabaş,
Kerem Piker, Mehmet Soylu, Osman Tutal, Ömer Mustafa Özen,
Şerife Meriç

YAYIN TÜRÜ

Yaygın Süreli Yayın

GRAFİK UYGULAMA

Koray Özbey

YÖNETİM YERİ, ABONELİK, REKLAM VE DAĞITIM

Türk Serbest Mimarlar Derneği
Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 7. Km. Mustafa Kemal Mah. 2123.
Sk. No: 164 Kentpark AVM Arka Cephesi
+90 312 219 94 08
www.tsmd.org.tr | info@tsmd.org.tr

BASKI

Ofset Fotomat
+90 312 395 37 38

BASKI TARİHİ VE YERİ

Mart 2019, Ankara

SMD Üyelerine Ücretsiz Gönderilir
Fiyatı 10 TL Abonelik 35 TL Öğrencilere 30 TL

İSTANBUL SMD

Miralay Şefik Bey Sokak 13/2
Gümüşsuyu 34015 İstanbul
+90 212 251 09 58 (tel)
www.ismd.org.tr

TÜRK SMD

TSMD Mimarlık Merkezi
Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 7. Km.
Mustafa Kemal Mah. 2123. Sk. No: 164
Kentpark AVM Arka Cephesi
+90 312 219 94 08 (tel)
www.tsmd.org.tr

İZMİR SMD

Fevzipaşa Bulvarı, No:14, Kat:8, D:803,
Hüseyin Egeli İş Merkezi, Konak İzmir
+90 232 483 53 53 (tel)
+90 232 483 53 20 (faks)
www.izmir-smd.org.tr

Yazılarda ifade edilen görüşler yazarlarına aittir. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.
Reklamlar, reklamı veren firmanın sorumluluğundadır ve serbestMİMAR reklamlarda verilen bilgilerden sorumlu tutulamaz.

YENİ BİR BAŞLANGIÇ...

Bu sayımızda, yeni bir başlangıçla sizlere merhaba diyoruz. 2009 yılından bu yana dergimizi yayımlama yolunda bizlere eşlik eden ANBA Haber ile iş birliğimiz sona erdi. Bu zamana kadar dergimizin çıkarılmasında göstermiş oldukları katkı ve emeklerden ötürü teşekkür ediyoruz. Bu sayı itibarı ile, yeni bir iş birliğiyle dergimizi sizlerle buluşturmaya devam ediyoruz. Bu zamana kadar birçok projemize katkılarını eksik etmeyen DALSAN, 2019 yılında dergimizin yayımlanmasına sponsor oldu. Derneğin kuruluşundan bu yana tamamen gönüllülük esasıyla bir araya gelen, kimi zaman artan kimi zaman azalan sayısı ile, ama çalışmalarındaki sürekliliğini yitirmeyen yayın ekibinin var ettiği Serbest MİMAR Dergisi, TürkSMD'nin en önemli değerlerinden biri olması nedeniyle sürdürülebilir olması çok önemlidir. DALSAN'ın bu konuda göstermiş olduğu hassasiyete ve özveriye teşekkürlerimizi sunuyor, iş birliğimizin uzun yıllar devam etmesini umuyoruz...

Yeni bir başlangıç yapmış iken, dergimizin formatında da yenilikler olsun istedik. Derginin yaklaşık 10 senedir devam eden çizgisini, ana hatlarıyla koruyarak, iç sayfalarda fark edebileceğiniz değişimler ile yeniden yorumladık. Umarım sizlerin de hoşuna gider. Ayrıca geçtiğimiz sene eklemeye başladığımız yeni bölümler ile içerik anlamında da zenginleştik, bundan sonra da farklı konularla zenginleşmeyi sürdüreceğiz.

Serbest MİMAR'da yenilikler dedik... TürkSMD için de yeni bir dönem diyoruz. TürkSMD'nin 2019-2020 yılı yönetim kurulu değişti. Önder Kaya, yeni dönemin başkanı oldu. Yeni dönemde de, TürkSMD olarak mimarlık ortamının gelişimine katkı sağlayacak projeler, çalışmalar ve iş birlikleri yapmaya devam edeceğiz. Takipte kalın!

Derya Yazman Noyan

01

02

03

**01 T.C. ZİRAAT BANKASI ALSANCAK
ŞUBESİ VE KONUKEVİ
A TASARIM MİMARLIK**

Proje Müellifi: Ali Osman Öztürk,
A Tasarım Mimarlık
Tasarım Ekibi: Ali Osman Öztürk, Eser Yılmaz,
Burcu Şenal, Süreyya Atalay, Cenk Erkoçoğlu,
Güray Tekin, Bülent Karakaya
Statik: Ardalı İnşaat
Mekanik: Onmuş Elektrik
Elektrik: Matesis Mekanik Mühendislik
İşveren: Ziraat GYO
Projenin Alınış Yöntemi: Teklif
Proje Yılı: 2017
İnşaat Alanı: 3.071 m²

TC. Ziraat Bankası Alsancak Şubesi hizmet birimleri, ticaret ve konaklama işlevlerini içeren proje, Plevne ve Talatpaşa Bulvarlarının kesişiminde üçgen bir adanın köşe parseli üzerindedir. Denize yakın konumda bulunan arsanın karşısında Cumhuriyet dönemi yapısı Gazi İlköğretim Okulu bulunmaktadır.

Proje alanı üzerinde daha önce de Ziraat Bankası kullanımında olan Alsancak Şubesi ile birlikte bir de özel satış mağazası yer alıyordu. Mevcut yapı riskli kategorisinde olduğu için yıkılmıştır. Yıkılan yapının yerine belirlenen ihtiyaç programına göre yeni bir proje tasarlanmıştır.

Zemin +sekiz katlı yapıda banka şubesi, satış mağazası ve konukevi gibi üç farklı işlev düzenlenmiştir. Şube girişi Talatpaşa Bulvarı üzerindedir. Zemin ve birinci katlar banka ve özel satış mağazası ile ilgili işlevlere ayrılmış olup üst katlarda konukevi odaları düzenlenmiştir. Kat çekirdeği arka bölüme alınarak cadde yönünde cephe yüzeylerinde mekanlar bırakılmıştır. Teras çatıda konukevine hizmet eden servisler yer almaktadır.

Yapıda otel-ofis-misafirhane gibi gelecekte de farklı işlevleri kapsayabilecek bir cephe tasarımı ile esnek bir yaklaşım geliştirilmiştir. Cephe yüzeylerini saran koyu renk terra cotta elemanlar açık renklerin hakim olduğu kentte zıtlık oluşturur. İklima bağlı olarak düzenlenen balkonlar içeriye alınarak cephe yüzeyini derinleştirir. Boşluklu dış yüzey ile iç cephe arasında hava akışı oluşur. Her iki cadde yönünde tasarıma hakim olan lineer elemanlar, yapının gündüz ve gece etkisini güçlendiren özel detaylar içerir.

**02 TURAN GÜNEŞ BULVARI KARMA YAPI
PROJESİ, ANKARA
4M SALALI MİMARLIK**

Proje Müellifi: 4M Salalı Mimarlık
Tasarım Ekibi: Salih Z. Salalı, Doruk Salalı
Statik: Moment Proje
Mekanik: Meda Proje
Elektrik: Meda Proje
İşveren: Mbm İnşaat
Projenin Alınış Yöntemi: Teklif
Proje Yılı: 2018
İnşaat Alanı: 16.500 m²

Ankara'nın son dönemlerde aldığı yatırımlarla adından sıkça söz ettiren Or-An semtinde bulunan proje, konumu itibarıyla pek çok yere oldukça yakın ve kolay erişilebilir bir pozisyonda bulunmaktadır. Projenin bölge içerisinde yeni bir çekim merkezi olması düşünüldüğünden, zemin kotta çevresiyle kurduğu ilişkiye özellikle önem verilmiştir.

Farklı tipolojileri bir arada barındıran karma kullanımlı proje, ticaret ve konut-ofis yapıları olarak yatayda ikiye bölünmüştür. Arada oluşturulan yeşil plato, alt katmandaki fonksiyonların getirdiği hareketliliğin üst katmandaki kullanım üzerinde oluşturabileceği negatif etkileri minimuma indirerek, üst katmana bir doğal peyzaj alanı oluşturmaktadır.

Zemin kattaki ticari kullanım için ayrılan mekanlar, kapalı bir alışveriş merkezinden ziyade, dışa açık ve açık alan kullanımına olanak sağlayacak şekilde tasarlanmıştır.

Katlardaki teraslamalar ve sürekli balkonlar, konut-ofis planlarında farklı tipler oluşmasını sağlamakla kalmayıp, alternatif çalışma mekanlarının ortaya çıkmasına olanak sağlamıştır.

Projede toplam 115 konut-ofis ve 9 adet dükkan bulunmaktadır. Bünyesinde ayrıca açık ve kapalı otopark bulunduran proje, zeminde iki ayrı kütleye parçalanarak bu kamusal alan yayalar için maksimum geçirgenlikte tasarlanmıştır.

Yapı malzemelerinde ağırlıklı olarak koyu tonlar ve reflekte malzeme seçimleri, kütleyi mümkün olduğunca geçirgen kılarak, yapının yataylığını vurgular nitelikte değerlendirilmiştir.

**03 KAĞITHANE NİKAH SALONU,
KÜLTÜR MERKEZİ VE ZEMİN ALTI
OTOPARK PROJESİ KAĞITHANE, İSTANBUL
ADNAN KAZMAOĞLU
MİMARLIK ARAŞTIRMA MERKEZİ**

Proje Müellifi: Adnan Kazmaoğlu
Mimarlık Araştırma Merkezi
Tasarım Ekibi: Adnan Kazmaoğlu, Turgay Yaz,
Ayşegül Arküden, Mehmet Aköz, Aysu Sarı,
Gizem Ak, Cansu Hızlı, Beril Demirel,
Aras Kazmaoğlu
Statik: SDG Mühendislik
Mekanik: MC Mühendislik L.DT.ŞTİ.
Elektrik: Özer Mühendislik
İşveren: İstanbul Büyükşehir Belediyesi
Projenin Alınış Yöntemi: İhale
Proje Yılı: 2017-2018
İnşaat Alanı: 45.822 m²

Binanın tasarımında; bu bölgede röper oluşturacak, "formu işleviyle bağlı ikonik" bir yapı yapmayı hedefledik. Gösteri, kültür işlevine çağrı yapan fonksiyonla bütünleşen formda ve görsellikte bir tasarım biçimlendirdik. Kullanım konsepti olarak da; kültür merkezi fonksiyonlarını, sosyal kullanım mekanları ile birleştirip kompoze ederek kültür merkezinin kullanımının daha da aktifleşmesini amaçladık.

Binada; 1000 Kişilik Gösteri Salonu (Konser, bale, tiyatro), 500 Kişilik Sergi Salonları, İki adet 500, bir adet 600 Kişilik Nikah ve Düğün Salonları, 4 adet 200 Kişilik Çok Maksatlı Salon, 300 Kişilik Açık Gösteri Amfisi, 500 Araçlık Otopark olmak üzere 6 ana fonksiyon yer almaktadır.

Dar uzun arsaya, yerleşecek şekilde iki farklı ebatta yatay dikdörtgen prizmayı 10°'lik açıyla kaldırarak kendiliğinden amfileşen salonlar elde ettik, altlarına da sergi ve nikah salonlarını yerleştirdik. Prizmaları arsanın sağ ve soluna hafif kaydırarak iki kütleyi organik akan hatlarla birleştirdik. Birleşme bölgesindeki mekanları da fuayeler, sergi alanları ve ofis mekanları olarak kurguladık.

Salonların fuayeleri, galerileri dış forma uygun bütünleşecek şekilde cam profil duvarlarla ayrılarak biçimlendirildi. Heykelsi bir merdiven-asansör kulesiyle 3.boyutta birbirlerine bağlandılar. Gereksinime göre bütün salonlar ve fuayeler birleşip ayrılabilirler. Salonlar kapalıyken kültürel eğitim bölümü (çok maksatlı salonlar) ayrı çalıştırılabilir. Normal işlevleri dışında bütün salonlar birleşerek sempozyumlar, kongreler için, fuayelerin tümü sergi ve fuar fonksiyonları için kullanılabilir.

04

06

05

07

04 VİLLA DALYAN, ÇEŞME, İZMİR
URBAR KENTLEŞME VE MİMARLIK

Proje Müellifi: Ali Kural,
UrbAr Kentleşme ve Mimarlık Ltd.
Tasarım Ekibi: Ali Kural, B. Deniz Çalış,
Duygu Binici
Statik: Murat Pehlivanoglu
Mekanik: Hakan Özer
Elektrik: Serhat Güneş
İşveren: Tolga ve Selin Gürses Acar
Projenin Alınış Yöntemi: Teklif
Proje Yılı: 2018
İnşaat Alanı: 280 m²

İzmir'in Çeşme ilçesi, Dalyan mahallesinde yapılacak villa, manzara gören bir arsa üzerinde planlanmıştır. İki katlı villada dört adet yatak odası, mutfak, oturma odası ve TV odası, manzaraya yönlendirilen bir teras etrafında tasarlanmıştır. Oturma odası iki katlı galeri mekanı ile, evin merkezinde, yaşam alanlarını görsel olarak ilişkilendirmektedir. Ege bölgesinin modern mimarlık geleneğini sürdüren villa'nın mimarisi, manzaraya açılan geniş cam yüzeyler, güneş ışığı module edecek saçaklar ve güneşlikler ile tamamlanmaktadır. Dış cephesinde traverten, ahşap ve çimento esaslı levhalar ile bitirilecektir.

05 MODERN KULE
EVREN YİĞİT MİMARLIK

Proje Müellifi: Evren Yiğit
Tasarım Ekibi: Evren Yiğit,
Fatma Büyükdemirci, Begüm Saydar
3D Görselleştirme: Ünsal Özata
İşveren: İlkadım İnşaat
Projenin Alınış Yöntemi: Davet
Proje Yılı: 2018
İnşaat Alanı: 29.039 m²

Projemiz Ankara Keçiören Ovacık bölgesinde yer almaktadır. Ticari ve konut olmak üzere karma kullanımlı olarak tasarlanmıştır. Parselin caddeye bakan iki cephesi de ticari olarak değerlendirilmiş ve altta baza olacak şekilde 14 adet dükkan planlanmıştır. Arazinin komşu parsellerle olan iki cephesinde ise kule girişi, bahçe, su havuzu, çocuk oyun alanı ve sosyal tesis yer almaktadır. Ticari ile konut sirkülasyonu birbirine karışmayacak şekilde tasarım yapılmıştır. Açıkta 52 adet kapalıda ise 156 adet olmak üzere 208 adet araç yerleştirilmiştir. Yataylarda ve kulelerin son 6 katında yapılan geri çekilmelerle 2+1, 3+1 ve 4+1 olmak üzere (ağırlıklı olarak 4+1 olmak üzere) toplamda 80 daire elde edilmiştir. Kapalı otopark ve konut yaya girişi doğu yönünden alınmıştır.

06 ANKARA HEIGHTS
RGGA MİMARLIK

Proje ismi: Ankara Heights
Mimari Ofis: rgga Mimarlık
Proje Yılı: 2018
Yer: Ankara

Şehre girerken, yoğun yeşil dokusunun oluşturduğu fon üzerinde yer alacak olan proje, adeta Ankara'nın giriş kapısı niteliğindedir. Bulunduğu konum nedeniyle her yönden şehre hakim olduğundan, izlenen ve izleyen bir projedir.

Önerilen şema, arsanın mevcut morfolojik düzenine göre tasarlanmıştır. Arsanın fiziki yapısı gereği özellikle düşeyde, Konut Kuleleri, Home-Ofisler ve Ticaret gibi fonksiyon ayrımları yapılmıştır. Home-ofis olarak tarif ettiğimiz kısım, yatay düzlemde avlular oluşturacak şekilde tekrar parçalara ayrılmıştır. Her avlu, içinden yükselen kuleler ile tanımlanacak şekilde bölgenmiştir. Böylece nüfus yoğunluğu daha iletişim kurulabilir, komşuluk ilişkileri kurulabilir biçimde daraltılmıştır. Daha alt parçalara ayırma prensibi, insanların kendilerini güvende hissedeceği nitelikli mekanların oluşturulması ve tasarımın insan ölçeğine getirilmesi için önemli bir araçtır. Bu noktada Kamusal-Yarı Kamusal-Özel alanların belirlenmesi önem taşımaktadır.

Sağlıklı bir yaşam alanının oluşturulması, mahalle ve komşuluk ilişkilerinin doğru kurulması için olmazsa olmaz ön şart kamusal-yarı kamusal ve özel alanların dengesi ve nasıl çözümlendiği ile ilgilidir. Bu ilişkiler projenin kent ile olan ilişkisinde, proje alanının içinde, konut bloklarında ve her bir dairenin içinde ayrı ayrı ele alınmıştır. Her bir ölçek aynı denge göz önüne alınarak kendi iç dinamiklerine en uygun şekilde çözümlenmiştir.

Projenin yoğunluğu göz önüne alındığında en önemli problemlerden bir diğeri yaya ve araç trafiğinin çözümüdür. Proje alanının büyük bölümü yola cephelidir. Fonksiyonlar hem yatayda hem düşeyde bölgenmiş, yol ile ilişkisi kurulan hemen her kottan yaya ve araç girişi imkanları sağlanmıştır. Bununla birlikte oluşturulan iç avlu sayesinde açık alışveriş sokağı/avlusunu oluşturulmuştur. Prestijli markalara, kafelere, restoranlara ev sahipliği yapacak bu avlu aynı zamanda projenin tüm noktalarına düz ayak bağlantı sağlamaktadır. Davetli bir yaşama sonucu seçilen önerinin uygulama projesi çalışmaları devam etmektedir.

Dünya Mimarlık Topluluğu'nun düzenlediği WA Awards 10+5+X ödülleri'nin 30. dögüsünde Ankara Heights, "Tasarım" kategorisinde onur üyeleri ve önceki kazananların oylarıyla ilk 10 proje arasında ödüllendirilmiştir.

07 DELİCE MESLEK YÜKSEK OKULU
RGGA MİMARLIK

Yer: Delice, Kırıkkale, Türkiye
Tarih: 2017
Arsa alanı: 6,825 m²
Toplam inşaat alanı: 3,873 m²
Tasarım: R. Güneş Gökçek
Proje ekibi: Mustafa Taşdemir, Ahmet Çağlar, Osman Kuran, Yasin Kurmuş, Ozan Burak Güzey
İnşaat başlangıç tarihi: 2018
Planlanan inşaat bitiş tarihi: 2019

Delice Meslek Yüksekokulu Kırıkkale'nin Delice ilçesinde Kırıkkale-Çorum Yolu üzerinde Kuzey-Doğu yönünde yer alır. Proje, eski Meslek Yüksek Okulu binasının deprem riski sebebiyle yıkılması kararı üzerine aynı parsel için önerilmiştir. Arazi, tek-tük alçak katlı konut yapılarının bulunduğu, kendini olabildiğince geride tutan ve çok farkedilmeyen bir alan olarak tanımlanabilir. Araziyi bağlayan yol kotundan parselin arka tarafına kadar hafifçe bağlayan 6 metrelik eğim, yapının yeni formunu ve fonksiyonel şemasını açıkça belirlemektedir.

Bu doğrultuda, rgga Mimarlık'ın tasarım önerisi, tek bir yüksek hacim üreten ve fonksiyonlarını bu dikey hacim içinde dağıtan alışlagelmiş bir okul tipolojisi yerine, bulunduğu ölçekte kentin iki ucunu birbirine bağlayan ve kentle hemhal olan bir yapı blok'u üretir. Burada hedeflenen mimari yaklaşım, yapının üst kot'tan alt kot'a bağlanan yeni bir yaya akışı, kentsel "korunaklı avlu" ve önerdiği mütevazı yapı diliyle gerçekten yaşayan bir okul yapısına dönüşmesini öngörmektedir. Binanın mimari üslubu kentte farkedilmeyecek kadar "gösterişsiz", fakat yarattığı makul ölçekteki ve çalışır kentsel alanıyla bir o kadar da güçlüdür. 3 kat'ta sonlanan ve L-formuna yayılan bloklar'ın zemin katında ve ara katlarda sınıflar yer alır, en üst kat'a yerleştirilen ve sınıfları bağlayan yemekhane kendi katındaki yeşil terasla zenginleştirilir ve üst kotla ilişkisini devam ettirir. Böylece yapı hem üst kottan kentin doğal bir parçası olabilecek, hem de yarattığı şehir terası ile kente büyük bir vista ile açılarak okulun her noktasını yaşanabilir hale getirecektir. Okulun çok amaçlı salonu ve teknik hacimleri ise bodrum kat'ta yer alır. Tüm bina cephesi gri tuğla kaplama ve yerden -tavana kadar camlarla bezenerek yapının "mütevazı" dilini oluşturur.

Yapının 2019 sonunda bitmesi planlanmaktadır.

08

09

10

**08 HOTEL MYLO
VEN MİMARLIK**

Proje Müellifi: VEN Mimarlık
Tasarım Ekibi: İrem Kılıç- Fatih Erduman
Statik: Özün Proje
Mekanik: Demre Mühendislik
Elektrik: Proma Mühendislik
İşveren: İlayda Turizm Ticaret Ltd Şti
Projenin Alınış Yöntemi: Teklif
Proje Yılı: 2018
İnşaat Alanı: 3.975 m²

Hotel Mylo, Ankara'nın hem araç hem de yaya akışında ana akslarından biri olan Kızılay, Akay Caddesi'nde yer alan dört yıldızlı bir şehir oteli projesidir. Bitişik, ikili blok nizam olan arsanın ön cephesi Akay Caddesi'ne ve arka cephesi Bestekar Sokak'a bağlanan Güfte Sokak'a açılmaktadır. Klasik parsel koşullarında projelendirilen yapı 4 bodrum, zemin, 5 normal kat ve çatı katı ile birlikte toplam 11 katlı ve 58 odalıdır. Avrupa standartlarında, minimum otel çalışanı ile işletilmesi planlanan otelin, her mahali, sirkülasyon alanları ve mahaller arası bağlantıları bu ilkeye göre kurgulanmıştır. Yine bu girdiye göre yapının cephesi en az bakım gerektirecek, uzun ömürlü ve zamansız bir yaklaşımla doğal taş kullanılarak tasarlanmıştır. Maksimum yükseklik verilen arsada, kotlu çözümler getirilerek mekanların yükseklik ihtiyaçları sağlanırken; kotlu çözüm sayesinde otelin sosyal alanlarını oluşturan zemin kat ve 1. bodrum kat arasında akışkan bir ilişki kurulmuştur.

**09 KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
EBC MİMARLIK**

Proje Yeri: Kırıkkale
Proje Ofisi: EBC Mimarlık Proje
Mimari Proje Ekibi: Ekrem Bahadır Çalışkan, Fatih Zorer, Merve Yıldırım, Mustafa Özaltın
Statik Projesi: MN Mühendislik
Mekanik Projesi: YMT Mühendislik
Elektrik Projesi: Özay Mühendislik
Proje Başlangıç Yılı: 2017
Proje Bitiş Yılı: 2017
Toplam İnşaat Alanı (m²): 20.000 m²

Farklı fonksiyonların kütesel olarak da farklılaştığı bina; derslik bloğuna eklenmiş ofis blokları ve konferans salonu bloğundan oluşmaktadır. Derslik ve ofis bloklarının merkezinde bir iç avlu tasarlanmıştır. Üstü açık iç avlu ve bina içinde oluşturulan avlu niteliğinde galeri ile, bina kullanıcıların mahal içi aktiviteleri dışında da zaman geçirebileceği aktivite alanları olarak düşünülmüştür.

Bina programında 250 kişilik konferans salonu, 180 m² genişliğinde çalışma salonu, laboratuvarlar, derslik birimleri ve ofis birimleri bulunmaktadır.

Derslik bloğu dolaşım hollerinde, mekandaki boyutsal algıyı arttırmak, bir başka deyişle, mekânı algılanabilir hale getirmek için galeri boşluğu tasarlanmıştır. Bu galeri boşluğu köprülerle birbirine bağlanarak, dolaşımın devamlılığı sağlanmıştır. Galerinin devamında tasarlanan ışıklıklar hem enerji verimliliği hem de mekân konforu açısından değer katmaktadır. Tüm derslik birimleri ve ofis alanları arasındaki dolaşım şeması, eşitlik ve ulaşılabilirlik kriterlerine göre oluşturulmuştur.

**10 SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
EBC MİMARLIK**

Proje Yeri: Ankara
Proje Ofisi: EBC Mimarlık Proje
Mimari Proje Ekibi: Ekrem Bahadır Çalışkan, Fatih Zorer, İkbâl Berk
Statik Projesi: MN Mühendislik
Mekanik Projesi: YMT Mühendislik
Elektrik Projesi: Özay Mühendislik
Proje Başlangıç Yılı: 2018
Proje Bitiş Yılı: 2018
İnşaat Başlangıç Yılı: 2018
İnşaat Bitiş Yılı: 2020
Toplam İnşaat Alanı (m²): 17.110 m²

Sağlık Bilimleri Fakültesi arazisi Ankara Gülhane Külliyesi'nde bulunmaktadır. Bina fakültenin hem kendi bölümlerinin ders ve uygulama alanlarını içermekte, hem de diğer öğrencilerin de kullanabileceği eğitim, sosyal ve kültürel alanlarını tanımlamaktadır. Kullanıcıların farklı kotlardan binanın farklı noktalarına erişimi sağlanarak ve bina içindeki ofis, eğitim ve sosyal alanlar gerekli bölgelere konumlandırılarak, esnek ve çok amaçlı kullanım avantajı oluşturulmuştur. Böylelikle yeni kurulan, ancak geçmişten gelen nitelik ve nicelik açısından değerli özelliklerin devamı olan üniversitenin planlanan ve yeni ortaya çıkacak ihtiyaçları için önemli bir yapı sahibi olması amaçlanmıştır.

TürkSMD 13. MİMARLIK ÖDÜLLERİ SAHİPLERİNİ BULDU

**TÜRK SMD 13. MİMARLIK ÖDÜLLERİ TÖRENİ, MİMARLIK VE
YAPI SEKTÖRÜNÜN PAYDAŞLARININ GENİŞ KATILIMIYLA
16 ŞUBAT 2019 TARİHİNDE TSMD MİMARLIK MERKEZİ'NDE
DÜZENLENDİ.**

Türk Serbest Mimarlar Derneği, mimarlık ortamına ve kültürüne katkı koyan mimarları, kurumları ve yapıları ödüllendiriyor. İki yılda bir düzenlenen TürkSMD Mimarlık Ödülleri, Büyük Ödül, Yapı Ödülü, Mimarlığa Katkı Ödülü, Basın-Yayın Ödülü ve Jüri Özel Ödülü olmak üzere 5 dalda veriliyor.

Bu sene 13.sü düzenlenen TürkSMD Mimarlık Ödülleri, **PETRA The Flooring Co., Aytaş Alçı** ve **Matrisled** sponsorluğunda düzenlenen gecede sahiplerini buldu.

TürkSMD Mimarlık Ödülleri 2017 - 2018 dönem jüri üyeleri, Prof. Dr. Suha Özkan (jüri başkanı), Nesrin Yatman, Neşe İtez, Enis Öncüoğlu, Hüseyin Egel, Cem Sorguç, Önder Kaya ve Gökhan Aksoy'dan oluştu.

TürkSMD geçmiş dönem başkanları tarafından takdim edilen ödüllerin sahipleri şu şekilde sıralandı:

BÜYÜK ÖDÜL

Güngör Kaftancı

Mimarlık eğitimini, mimarlığın ve kentlerin modern çizgisinin evrilerek dönüştüğü 20. yüzyılın ortalarında, İstanbul Teknik Üniversitesi gibi gelişmelerin merkezinde olan bir kurumda gerçekleştiren; ardından da çalışmalarını İzmir'de sürdüren Güngör Kaftancı, meslek hayatını, modern mimarlığın Türkiye'deki yarım yüzyıllık serüveninin tanığı, katılımcısı ve izleyicisi olarak geçirmiştir. 1930'lardan başlayarak ülkedeki ilk örneklerini veren ve 1950'lerde de Uluslararası Stil olarak varlığını somutlaştıran Modernizm, Güngör Kaftancı'nın gönülden benimsediği ve meslek hayatı boyunca sadık kaldığı bir yaklaşımı oluşturmuştur. Bu süreç mimar açısından, tasarım boyutunda taklitçi olmamaya çalışarak "evrensel" ve biçimci olmamaya çalışarak "yerel" ile ilişkilenebilen bir arayış olarak yaşanırken; mesleki örgütlenmelerde üstlendiği görevler, mimarlığa, kente ve topluma ilişkin kaygılarını anlattığı yazıları, kentleri ve yapıları derinlemesine dolaştığı yurtiçi ve yurtdışı gezileri, onun mimarlığını ve mimarlık üzerinden kurduğu dünya görüşünü zenginleştirmiştir. Böyle bakıldığında, Güngör Kaftancı'nın meslek hayatını, modern mimarlığın son yarım yüzyıllık serüvenine yönelik bir tanıklık olarak da nitelemek mümkündür. Kaftancı, TürkSMD "Büyük Ödülü"ne değer bulunmuştur.

TürkSMD Yönetim Kurulu Başkanı Aytekin İtez açılış konuşmasını yaparken

Güngör Kaftancı, ödülünü Suha Özkan'dan alırken

Güngör Kaftancı

Jüri Başkanı Prof. Dr. Suha Özkan, Aytekin İtez'den teşekkür belgesini alırken

Saadet Sayın

YAPI ÖDÜLÜ

Boğaziçi Üniversitesi Gözlükule Kazısı Araştırma Merkezi / Saadet Sayın

Dünya'da gelişen ve Türkiye'de de çok olumlu destekler bulan sanayi yapılarının yeniden ve daha etkin kullanımlarla kent yaşamına kazandırılması doğrultusunda gerçekleştirilen uygulamalar yüreklendirilmelidirler. Saadet Sayın'ın Boğaziçi Üniversitesi için Tarsus'ta uyguladığı Gözlükule Kazısı Araştırma Merkezi artık önemini yitirmiş bir çırçır fabrikasının akademik ve toplumsal bir kullanışa dönüştürülmesi projesi olarak örnek olacak nitelikte bir profesyonel tutum olarak Jüri'nin desteğini almış ve TürkSMD "Yapı Ödülü"ne değer bulunmuştur.

Yapıya saygılı olan projenin öncelik verdiği doğal ve çevresel değerler ile enerji sakınımı çabası takdirle karşılanmıştır.

Han Tümerterkin, Ercan Çobanlar ödülünü alırken

Türkiye Cumhuriyeti Misyon Binaları Strazburg / Han Tümerterkin

Bir ülkenin diplomatik yapıları ile başka bir ülkede kendisini temsil etmesi, mimarlık ortamının en çok tartışılan konularından biri olagelmıştır. Modern Türkiye'nin çağdaş mimarlığa olan tutkusunu simgeleyen Strazburg Türkiye Misyon Yapısı, sakin ve yerleşik duruşu ile soylu bir dışavuruma hakimdir. Hiçbir özentisi ve gereksiz dışavurumu olmayan sade, dingin bir varoluş sergilemektedir. Konu gereği üç binadan oluşan yapı grubu, bir düzlem üzerinde bütünleşik konumlandırılmıştır. Yapı, Han Tümerterkin'in tüm meslek yaşamında sürdürdüğü yalın mimarlık dilinin çok yerinde bir kullanışı olarak takdir edilmiştir ve TürkSMD "Yapı Ödülü"ne değer bulunmuştur.

Hamamyolu Urban Deck (Hamamyolu Park ve Meydan Düzenlemesi) / Kerem Yazgan, Begüm Yazgan

Hamamyolu Urban Deck projesi ülkemizde gerek ölçeği itibarıyla gerekse de kamusal/kentsel katılımlı proje örneği oluşturması itibarıyla süreç ve tasarımın iyi yönetildiği az rastlanır ve kaliteli çalışmalardan biridir.

Kamunun bu alandaki bütüncül tasarıma dönük talebinin az rastlanır olması, kentsel tasarım geleneğinin pratikte hayata geçirilmesindeki sıkıntı ve hantallığın, zaman içerisinde sönümleniyor ve/veya başlangıcından başka bir noktaya dönüşüyor olmasının aksine de Odunpazarı ayrı bir yerde konumlanıyor.

Kentsel peyzaj ve kentsel yaşam alanları ile yarı kamusal alanların arasındaki sınırların belirsizliği ile baş etmek kıymeti yanında sürecin kent/kaliteli çevre/katılım ve sonuç lehine yürütmüş olması nedeniyle de en az tasarımı kadar önemli bir yerde duruyor.

Yaşadığımız yerler, fiziki çevre, katılım, kamu-tasarımcı-uygulayıcı arasındaki arakesit sonucu itibarıyla emsal teşkil edebilecek nadir örneklerden biri olarak hayata katılmış olması nedeniyle TürkSMD "Yapı Ödülü"ne değer bulunmuştur.

Kerem - Begüm Yazgan

Ödül gecesi

BASIN YAYIN ÖDÜLÜ

Banu Binat

Mimarlık eğitimi sonrası tasarımcı ve/veya mesleğin bilinen, konvansiyonel uğraşı içerisinde kalmayıp yayıncılığına ve diğer disiplinlerle bir ara yüz oluşturma gayesi doğrultusunda yaptığı çabalar, salt yapı yapma fiili etrafında dolaşmayarak da mimarlık yapılabileceğinin tanığı ve öznelerinden biridir.

Alandaki kıymetli mecralardan Arkitera'nın kurucu 3 kişisinden biridir. Betonart ve muhtelif sektörel yayınları ile bildik sektör yayıncılığına alternatif bir bakış açısı üreterek ortaya koyan ve ısrarla bunu devam ettiren bir yayıncıdır. Arredamento Mimarlık gibi yayın dünyası içerisinde önemli bir yere ve tarihe sahip yayının yok olup gitmesine gönüllü el vermeyip, zor zamanlarda devralan ve inatla devam ettiren bir cengâverdir.

Türkiye'de basılı ve internet yayıncılığı yeterince sorunluysen, altyapı ve kaynak itibarıyla bu çabayı sürdürmek günden güne daha çetrefilli ve zor olabiliyor. İtinayla ve cesurca bu işi sürdürenlerin isimleri tarihin ilgili kısmına kaşelenecektir. Banu Binat da bu isimlerin en önde gelenlerinden biri olması nedeniyle TürkSMD "Basın Yayın Ödülü"ne değer bulunmuştur.

MİMARLIĞA KATKI ÖDÜLÜ

İrfan Baloğlu

Yapı Mühendisliği konusunda Türkiye'de ilk bilgisayar programlarını yazan Baloğlu'nun, konusundaki bilgisinin ve bilgisayar teknolojisinin gelişmesi ile programlarında da gelişmeler olmuştur. Zamanla yapıların üç boyutlu, ortagonal olmayan, statik ve dinamik analizi, ikinci merteye teorisi, plak elemanlar programlarını oluşturarak kütüphanesine eklemiştir. Bilgisayarın meslektaşları arasında yaygın kullanılması'nın gereğine inandığı için, programlarını bir dönem İnşaat Mühendisleri Odası'nın kullanımına sunmuştur. Kendi yarattığı imkânlarla, el ile hesap döneminde yapılması neredeyse imkânsız denebilecek projelere yapı mühendisi olarak imza atmıştır.

Şu ana kadar yanında yüze yakın mühendis, yüzün üzerinde teknik ressam yetişmiştir. Her türlü güçlüğü rağmen daha öğrenilecek çok şey, ülkemize kazandırılacak çok önemli projeler olduğunu hepimize aşlamıştır. Çözüm ortağı olduğu mimari gruplarla, uluslararası standartta mühendislik tasarımları ile tüm meslektaşlarının takdirini kazanmıştır. Kendisi hem bir mühendis, hem iyi bir araştırmacı ama en önemlisi iyi bir öğretmendir. Çalışkanlığı, sadeliği ve mütevazılığı, kendi yaşam tarzından ve sahip olduğu mesleki tecrübesi ve etik değerleri ile TürkSMD "Mimarlığa Katkı Ödülü"ne değer bulunmuştur.

Celal Okutan

Celal Okutan, 60 yılı aşan meslek hayatının ilk 10 senesinde kamu kesiminde tasarım ve proje yönetim görevlerinde bulunmuş, akabinde Okutan Mühendislik'i kurarak özel sektörde tasarım, müşavirlik ve kontrollük hizmetleri vermiştir. Çalışma dönemi boyunca, hastane, otel, ofis, laboratuvar, üniversite kampüsleri, kongre merkezleri, konser salonları, müzeler, havaalanları, konutlar gibi birçok farklı yapı türünde sayısı bini aşkın proje tamamlamış, ülkemizde ve yurtdışında en önde gelen mimarlar ile beraber çalışma imkanı bulmuş, Türkiye'nin önemli binalarının ve yurtdışında birçok prestijli yapının mekanik sistemlerine imza atmıştır.

Mühendislik tecrübesi yanında beraber çalıştığı mimari gruplara katkıda bulunduğu tasarım metodolojisi, disiplini, araştırmacı karakteri ve çalışkanlığı ile ilham kaynağı olmuştur. Modern mühendislik ve teknolojik çözümler konusunda her zaman güncel çözümler sunan Celal Okutan, bu sebeplerle TürkSMD "Mimarlığa Katkı Ödülü"ne değer bulunmuştur.

Banu Binat

İrfan Baloğlu'nun ödülünü alan ortağı Mustafa Munzuroğlu

Celal Okutan'ın ödülünü alan oğlu Mehmet Okutan

Ödül alanlar ve jüri

Celal Abdi Güzer, Yurdanur Sepkirden ödülünü alırken

JÜRİ ÖZEL ÖDÜLÜ

Prof. Dr. Celal Abdi Güzer

Celal Abdi Güzer, mimarlık camiası içerisinde çok yönlü faaliyetleri ile tüm meslektaşlardan ayrılmaktadır. Kendisi iyi bir mimar, başarılı bir akademisyen olmasının yanı sıra, mimarlar arası diyalog ve mimari eleştiri konularında da herkesin kabul ettiği bir otorite olmayı başarmıştır. Özellikle mimari eleştiri konuları, kişilikler üzerinden tartışmadan, kent, yapı ve bağlam üzerinden yapılan okumalar ve analizler ile günümüz Türk mimarlığı ve yetişen yeni nesil mimarlara katkıda bulunmuştur. Son dönem birçok yarışmanın jüri üyesi ve birçok konferansın moderatörü olmasının da altında yatan bu adil ve bilgili kişiliğidir. "Kalebodur ile Mimarlar Konuşuyor" Youtube videoları sayesinde güncel mimarların iç dünyaları, tasarım anlayışları ve yaşamları ile ilgili ciddi bir arşiv oluşturmuştur. Paralel uğraşları aynı titizlikle yaparak, enerji ve vaktini mimarlık mesleğinin tüm faaliyet alanlarında eşit harcıyor olması, ailesi ve öğrencileri ile daha parlak bir mimarlık ortamının yaratılmasındaki katkısı nedeniyle Sayın Prof. Dr. Celal Abdi Güzer, TürkSMD "Jüri Özel Ödülü"ne değer bulunmuştur.

İzmirdeniz Projesi /

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Aziz Kocaoglu, İlhan Tekeli

"İzmirliilerin Denizle İlişkisini Güçlendirmek için Tasarım Stratejisi" kentin Akdeniz'in tasarım ve yenilik kenti olma kent vizyonunu gerçekleştirmekte yüksek kalitede katılıma olanak veren yönetim yaklaşımının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. İzmir Büyükşehir Belediyesi kentin huzurlu yaşamını koruyarak yaşam kalitesini geliştirmeyi hedeflemiştir. Bu kapsamda Mavişehir-Üçkuyular arasındaki yaklaşık 40 km'lik kıyı şeridi yenilenmiştir.

İzmirdeniz Projesi yaratıcı ve koordinatörü İlhan Tekeli ödülünü Aytek İtez'den alırken

Yaratıcılıklarını İzmir için bir araya getiren mimar, şehir plancısı, endüstriyel tasarımcı, mühendis ve akademisyenden oluşan sayısı 100'ü aşan uzmandan oluşan proje ekipleri, strateji planı tarafından işaret edilen önceliklere ve hassasiyetlere dayalı olarak projelerini geliştirmişlerdir. Kolektif tasarım anlayışının bir ürünü olarak İzmirli tasarımcıların birlikte üretmesi, katılımın doğrudan mekan üretimine ve yaratıcılığa yönelmesini sağlamıştır. Proje uygulama sürecini yöneten İzmirdeniz tasarım ofisinin proje geliştirme aşamasındaki disiplinler arası yapıyı koruyarak hem mimarlar, tasarımcılar ve uygulamadan yararlanacak gruplarla hem de izin veren kurum ve kuruluşlarla kent adına müzakere etmesi önemli bir kazanım olmuştur. Böylelikle, Türkiye'de yapılan ve pek çoğu uygulanmayan büyük ölçekli kentsel tasarım projelerinden farklı olarak bütün sorun ve gecikmelere rağmen hayata geçen, bir birlikte tasarlama ve birlikte uygulama olarak pratiğe önemli bir yenilik getirmiştir. Bu sebeplerle, İzmirdeniz Projesi, TürkSMD "Jüri Özel Ödülü"ne değer bulunmuştur. ■

İzmir Büyükşehir Belediyesi yetkilileri Aytek İtez'den ödülleri alırken

İlhan Tekeli

SMD'LERİN YENİ DÖNEM BAŞKANLARI

**SENE BAŞINDAN İTİBAREN YAPILAN GENEL KURUL
TOPLANTILARINDA SMD'LERİN YENİ YÖNETİM
KURULLARI SEÇİLDİ.**

TürkSMD'NİN YENİ BAŞKANI ÖNDER KAYA

Türk Serbest Mimarlar Derneği (TürkSMD), 23 Şubat 2019 tarihinde yapılan 24. Olağan Genel Kurul toplantısında 2019- 2020 dönemi yeni yönetimini belirledi.

Yeni dönem Yönetim Kurulu Başkanı, **Önder Kaya** oldu. **Ali Osman Öztürk** Yönetim Kurulu 2. Başkanı, **M. Erkan Kaçar** sayman üye, **R. Güneş Gökçek** sekreter üye, **Seçkin Sezer Baydar** üye olarak görev aldı.

Önder Kaya (Y. Mimar) Hakkında

1984 yılında Konya Selçuk Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'nde lisans, 1993 yılında ise ODTÜ Mimarlık Fakültesi Restorasyon Bölümü'nde yüksek lisans eğitimlerini tamamlamıştır.

1984-1985 yılında Çinici Mimarlık Atölyesi'nde mimar olarak, 1985-1991 yılları arasında ÖNCÜOĞLU Mimarlık'ta proje yöneticisi olarak görev yapmıştır. 1992 yılında ANO Yapı-Proje şirketini kurmuş, 5 sene süresince bu şirkette proje ve inşaat faaliyetlerini sürdürmüştür. 1998 yılından itibaren ÖNCÜOĞLU Mimarlık şirketinde ortak olarak çalışmaya başlamış, halen Yönetim Kurulu üyesi olarak bu görevini sürdürmektedir.

Ulusal mimarlık yarışmalarında 2 ödül kazanmış, mimari proje yarışmalarında jüri üyeliği yapmıştır. Ayrıca projeleri Cityscape, CRE Awards gibi birçok uluslararası ödüle layık görülmüş; ulusal ve uluslararası birçok mimari yayında projeleri ve röportajları yayınlanmıştır.

İstanbulSMD'NİN YENİ DÖNEM BAŞKANI SİBEL DALOKAY BOZER

İstanbul Serbest Mimarlar Derneği 12 Ocak 2019 tarihinde Kaleseramik Binası İbrahim Bodur Konferans Salonu'nda 16. Olağan Genel Kurul Toplantısını gerçekleştirdi.

Yapılan seçimde, **Sibel Dalokay Bozer (YK Başkanı)**, **Durmuş Dilekçi (YK Başkan Yardımcısı)**, **Hakan Demirel (Sayman Üye)**, **Abbas Hacıomeroglu (YK Üyesi)**, **Dilgün Saklar (YK Üyesi)**, **Ali Hızıroğlu (YK Üyesi)** ve **Kerem Piker (YK Üyesi)** Yönetim Kurulu'na seçildi.

Sibel Dalokay Bozer Hakkında

1964 yılında Ankara'da doğdu. 1989 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'nden mezun oldu. Mimarlık eğitimi boyunca, babası Vedat Dalokay ile beraber çeşitli proje ve yarışmalarda görev aldı. 1990 yılında Bilkent Üniversitesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü'nde 1 yıl süren temel tasarım asistanlığı yaptı. 1990-1993 yıllarında, İsviçre'de G.Favre Atelier ve Schaffner+Cie SA Mimarlık ofislerinde çalıştı. 1995 yılından itibaren kurucusu olduğu SDB Mimarlık ofisinde, mimarlık, iç mimarlık, proje danışmanlık, uygulama ve kontrol hizmetleri alanında birçok önemli proje gerçekleştirmiştir. Yurt içi ve yurt dışında ağırlıklı olarak kurumsal kimlik, banka, ofis, mağaza, çok amaçlı mekanlar ve konut kapsamında proje çalışmaları devam etmektedir.

HÜSEYİN EGELİ BİR DÖNEM DAHA İZMİRSMD'NİN BAŞINDA

İzmir Serbest Mimarlar Derneği, 10 Şubat 2019 tarihinde 8. Olağan Genel Kurul Toplantısını gerçekleştirdi.

11 Şubat 2019 tarihinde yeni dönem yönetim kurulu asil üyeleri, yedek üyeleri ve Burcu Özen Kundak'ın katılımıyla gerçekleşen ilk yönetim kurulu toplantısında, yeni dönem Yönetim Kurulu Başkanlığı görevine **Hüseyin Egeli** oy birliği ile devam ederken, Başkan Yardımcılığı görevine **Tamer Aksüt**, sayman üyeliğe **Hande Uğur Balçu**, Sekreter üyeliğe **Dürrin Ulema** ve üyeliğe **D. Arda Beset** seçildi.

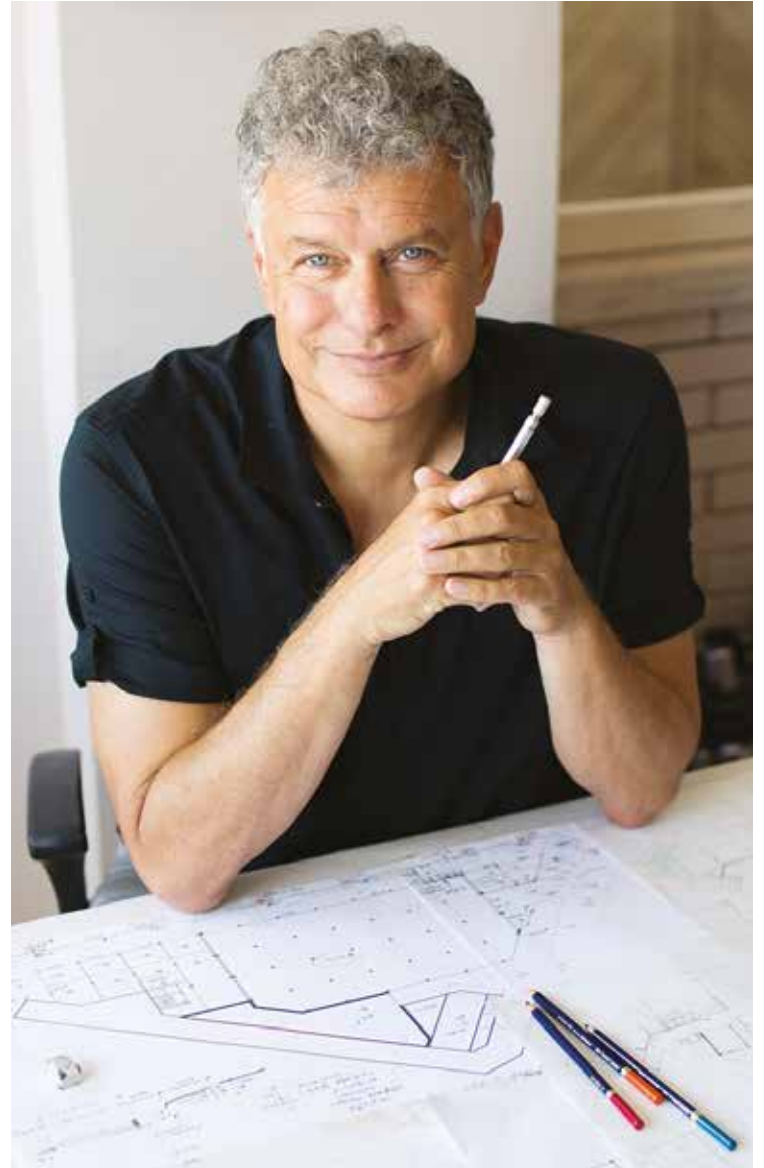
Hüseyin Egeli Hakkında

1958'de İzmir'de doğdu. 1982'de İstanbul DGSAdan "Yüksek Mimar" ünvanıyla mezun oldu. 1983-85 arası kariyerine Şeref Aldemir ile birlikte mimari proje ve iç mekan tasarımı çalışarak başladı. Egeli Yapı'yı 1985 kurdu ve ağırlıklı olarak kendisinin projelendirdiği inşaat faaliyetlerine başladı.

Egeli Proje Yapı ve Danışmanlığı Ltd. Şti. adını 1992'de alarak iş merkezleri, fabrikalar ve şehir içinde çok katlı yapılar tasarlayan ve inşa eden Egeli, kariyerinin son evresinde Urla, Zeytinalanı ve Çeşme'de çok sayıda konut üretti. 1995-2000 yılları arasında Çınar Bilgin ile birlikte tasarım projeleri üreten Egeli, bu dönemde Saruhan Konservecilik ile Koleksiyon 2 Seçkisi'nde yer aldı.

1973-1994 yılları arasında mimarlık kariyeri ile birlikte sürdürdüğü su topu sporunda milli takım kaptanlığı yapmış ve masterlar kategorisinde Dünya ve Avrupa üçüncülüğü başarısına ulaşmıştır.

İzmir Serbest Mimarlar Derneği'nin kurucu üyesi de olan Hüseyin Egeli, halen İzmir Ekonomi Üniversitesi'nde yarı zamanlı öğretim görevlisidir. ■

Soldan Nihat Toydemir, Gürkan Gezim, Erdoğan Elmas, Şoförümüz Hakkı Bey, Doğan Kuban, Özgen Aktüre, Tülin Damar, Ayda Arel, alt sıra Feyyaz Kuğu, Selçuk Batur, Afife Batur.

Soldan Afife Batur, Sabahattin Eyüboğlu, Erdoğan Elmas, Selçuk Batur, öğrenciler.

Afife, Zafer, Güngör, Erdoğan, Arif, Yüksel

Sevinç, Afife, Ayşe, Erdoğan

Prof. Dr. Afife Batur'un Anısına 1933 - 2018

20. yüzyılın ikinci yarısı, mimarlık kadar siyasal, sosyal, kültürel bakımdan da anılmaya değer olaylar, isimler, yapıtlarla doludur. Bu dönemde İTÜ Mimarlık Fakültesi Mimarlık Tarihi Anabilim Dalı üyesi Afife Batur ile 60'lı yıllardan bu yana süren dostluğumuz, sınıf arkadaşım Selçuk Batur'un eşi olarak da çok daha yakın şekilde süre gelmiştir. Özellikle hocalarımız Sabahattin Eyüboğlu, Doğan Kuban'ın bu ilişkilerdeki rolü unutulamaz. Onlarla yapılan iki ayrı Anadolu gezisi yaşamımın en güzel anıları arasında yer alır. 1961'de öğrenci, 1963'te asistan olarak katıldığım bu gezilere kısaca değinmek isterim. Fakülte döneminde Doğan Kuban önderliğinde yaptığımız Bursa'dan başlayan yolculuk Urfa'ya kadar uzanmıştı.

Sabahattin Eyüboğlu yönetiminde, Afife Batur, Selçuk Batur, Erdoğan Elmas asistan olarak öğrencileri İznik ve Bursa'dan başlayarak Afrodiasyas, Priene, Efes, Bodrum'a kadar götürdük. Bu geziler hocalarımızın da katkısıyla aramızdaki dostluğu, arkadaşlığı çok sıcak olarak bugünlere taşımıştı.

Afife Batur, öncelikle çok çalışkan, çok üreten bir insandı, hiçbir görevden kaçmaz, hepsini büyük bir heyecanla sürdürüp sonuçlandırır. Sayısız kitaplarını, basılır basılmaz imzalayıp getirirdi. Kitaplığımın rafları onun devasa eserleri ile doludur. Son kitabı "İstanbul- sıra evleri" baskı aşamasında olup, onu da sevgili kızı Ayşe bana imzalayacaktır.

Aynı dönemde Selçuk, Afife ve arkadaşlarının çıkardığı "Çevre" dergisini de anmak isterim. Ben de Ankara temsilciliğini severek yapmışım. Afife'nin akademisyenliği yanında büyük bir özveri ile yaptığı Mimarlar Odası görevleri de vardır. Tam bir "Odacı" olarak çalışmış, unutulmaz katkılarda bulunmuştur. O dönemde hangi mimari etkinliğe bakarsanız (Koruma Kurulları, seminer, konferanslar, sergiler) onu görürsünüz, hep öndedir, her şeyi üstlenmiştir, hiç yakınmaz çalışır çalışır, üretir üretirdi.

Diğer bir büyük savaşı da üç arkadaşı (Erol Kulaksızoğlu, Yıldız Sey, Zeynep Ahunbey) ile Taşkışla'yı Özal'ın (otel yapılması isteniyordu) elinden kurtarıp İTÜ Mimarlık Fakültesi'ne kazandırmasıdır.

Afife onca işi arasında "Mimarlık Anıları 1962-2012" kitabıma da çok güzel bir önsöz yazmış, her satırını okuyup incelemiştir.

Onun klasik müzik sevgisi de paylaştığımız ortak tutkularımızdı. Her konseri kar-kış demeden izlemeye çalışırdı. 2000'li yıllardan bu yana aylık sınıf yemeklerine (2004'e kadar Selçuk ile) hiç aksatmadan katılır, soframıza zenginlik katardı.

Son olarak, bize geldiği zaman (Zekeriyaköy) terasta oturup karşı ormanın bin bir yeşili ni izlerken büyük bir haz duyardı.

Onu hiç unutamayız, gittiğine inanamayız, o hep yanımızda, hep kalbimizde olacak.

Erdoğan Elmas, Mimar, İTÜ
İstanbul, 20 Ocak 2019

Bozkurt Güvenç'i kaybettik

1926 - 2018

Mimar, antropolog, eğitimci, öğretim üyesi, eleştirmen, Türkiye Demografyası (HÜ 1971), Sosyal Kültürel Değişme (HÜ), İnsan ve Kültür (Remzi 1982, Boyut 2016), Kültür Sorunu (Remzi 1985), Japon Kültürü (Boyut 2008), Mantık ve Metod (AÜ 1992), Üniversiteye Geçiş (ÖSYM 1992), Türk Kimliği (Remzi 1992, Boyut 2008), Der Andere: Der lange Weg zur türkischen Identität (Almanca, Manzara Verlag, Pfungstadt 2013) adlı kitapların yazarı; Erich Fromm'dan Özgürlük Sorunu (Özgür İnsan), Octavio Paz'dan Yalnız Dolambacı (Cem), Ben Ferrington'dan Darwin Gerçeği (Çağdaş), Will ve Ariel Durant'dan Tarihten Dersler (Cem) ve Calvin Wels'ten İnsan ve Dünyası (Remzi) adlı kitapların çevirmeni; Hacettepe Üniversitesi Antropoloji Bölümü'nün kurucusu, Ecevit'in Başbakanlığı döneminde Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı ve Demirel'in Cumhurbaşkanlığı döneminde Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanlığı görevlerini yürütmüş, gerek toplumsal tarihimizde gerekse bireylerin yaşamında derin izler bırakmış bir değer olan Bozkurt Güvenç'i 10 Aralık 2018'de kaybettik. Basın yayın organlarında Güvenç hakkında yazıldı, çizildi.¹ Burada bir hatırlatmadan öteye geçmeyeceğiz.

Son Yüksek Lisans danışmanlığını yürüttüğü sevgili öğrencisi Handan Türkeli, Bozkurt Güvenç'in ölüm haberini "Ben bugün -onun bana kazandırdığı kimliğimle- bir meslektaşımı, çok kıymetli bir rehberimi kaybettim. Bazı üzüntülerin tarifi yok. Işığınız daima gözümü alacak Bozkurt Güvenç Hocam. İlelebet saygıyla" sözleriyle 10 Aralık günü sosyal medya hesabından paylaştıktan sonra, onunla olan son yazışmalarından birini, "herkese vereceği bir şeyler vardır" diyerek aktarmış, Şubat 2016'da S. Beyer ve L. Gorris tarafından Umberto Eco ile yapılan "Umberto Eco ölüm ve listeler" başlıklı bir röportaj üzerine olan bu yazışma² Bozkurt Güvenç'in bir antropolog, bir düşünce adamı ve bir "hoca" olarak değerinin güzel bir göstergesi. Handan Türkeli'nin izniyle aktarıyorum.³

Değerli Handan,

Yıl boyunca aldığım en ilgi çekici röportaj. Liste /envanter sınıflama yapmak, bilimin ve kültür antropolojisinin temel sorunu. Eco'yu dikkatle ve bir solukta okudum. Güzel Sanatlar ve kültür arasında ortak ilişkiyi yakalıyor.

Liste' sözcüğü belki zayıf kalıyor ama gelişiyor. Katılamadığım temel açıklama "Ölüm korkusu." Bu tür listeleri korktuğumuz için değil belki korkuya baş kaldırdığımız için yapıyoruz. Bütüncül (holistic) antropoloji 8, 88, 888'lik kültür öğeleri listeleri de yapmıştır. Murdock ve arkadaşlarının "Outline of Cultural Materials" (1965)⁴ Bkz Güvenç, İnsan ve Kültür, Ek B. Tablo/6. Benim araştırmalarda kullandığım 88'lik bir alan listesi de var. 8 ile 888 arasında, ama 888 öge kültürel sınır değildir. İstenirse 8 bin, 88 bin 888 bin hatta 8 milyona çıkarılabilir. Japonlar kültürlerinde ne kadar tanı olduğunu soran yabancılara 88 milyon demişlerdir. Bu pencerede her birey bir listedir. Yani ülke nüfusu. Dünya ölçeğinde Eco buna sonsuzluk da diyor. Bu sayı milyara çıkarılabilir. 25 ya da 50 bin kitabını listelemeye kalkmıyor ama hatırlamaya çalışıyor. Çağımızın AVM merkezleri, ECO'nun kültür listeleridir. Tüketim ekonomisinin envanteri gibi de görülebilir.

Uzun zamandır zihnimde düşünce fırtınaları yaratan böyle bir ileti almamıştım. İçten Teşekkürler.

Bu söyleşiyi yansıtan bir şeyler yazsan ne yararlı olur Antropoloji eğitimine ve Kültür kuramına girişe.

Sevgiler ve teşekkürlerimle, başarılar dilerim.

Bozkurt

Umarız Bozkurt Güvenç'in bu "vasiyet"ini yerine getirenler olacaktır.

Emine Onaran İnciroğlu

Emine Onaran İnciroğlu tarafından kaleme alınan bu yazı, KAD (Kültür Araştırmaları Derneği) bülten, 52. sayısında yayınlanmıştır. <http://www.kulturad.org/>

1 Örneğin Tayfun Atay'ın T24'te 13 Aralık 2018'de yayınlanan "Usta'ya Veda" başlıklı gönülden yazısı (<https://t24.com.tr/yazarlar/tayfun-atay/ustaya-veda,21039>).

2 <http://www.sanataktak.com/view/umberto-eco-olum-ve-listeler?fbclid=IwAR2kO7bZ5cZp4BdRFTDICPoHzByQSpqd1BCwMt070WdodnT-p3X56TczyUVs>

3 Handan Türkeli'ye bu paylaşımı için teşekkür ediyorum.

4 1935 yılında Mark A. May ve George Peter Murdock tarafından eğitim ve araştırma amacıyla kurulmuş olan Human Relations Area Files (HRAF) arşivinden söz ediyor. Arşivin ilk adımı kültürlerarası bir tarama yapmak üzere Murdock'un geliştirdiği kültürel kategoriler listesiydi. (Editörün notu)

Ali Cem Aslantaş

1963 - 2018

Derneğimiz üyesi, arkadaşımız Mimar Ali Cem Aslantaş, 30 Aralık 2019 tarihinde aramızdan ayrıldı. Son görüşmemizde tasarladığı çelik ve cam ev projesinden, Irak'ta yaptığı yeni projelerinden büyük bir heyecanla bahsetti. Yıllarca emek verdiği bürosu Arkad Mimarlık'ta, birçok hastane, kültür merkezi ve eğitim yapıları tasarlamıştı. Yeteneğini, bürosunu ziyaret ettiğimde yaptığı çalışma maketlerini görünce bir defa daha anlamıştım. Aynı heyecanı geçtiğimiz yıl Başkent Üniversitesi'nde başladığı

akademik hayatında da sürdürmekteydi, tıpkı uzun yıllar başkanlığını yürüttüğü Genç Kolejiler Spor Kulübü'nde olduğu gibi...

Güler yüzünü, nezaketini ve içtenliğini özleyeceğiz.

Sözümü, Akın Genya'nın Cem'in ardından kaleme aldığı yazısından bir alıntı ile bitiriyorum: "Sayısız yaşam yolculuklarından bir tanesini bizimle paylaşan arkadaşım Cem Aslantaş'ı sevgiyle anarken, arkasında bıraktığı dostluk ve samimi coşkuyu tadan birisi olarak ruhuna ışık dolu evinde huzur diliyorum, tekrar görüşmek üzere sevgili dostum."

Cumhur Keskinok

Ziya Tanalı

1943 - 2018

Kızılay'da Yeni Karamürsel binasının Milli Müdafa Caddesi tarafında yanındaki yapı, her geçişte dikkatimizi çekiyor, "bunda ne var"? dedirtiyordu. O yıl öğrencilere araştırma konusu olarak bu yapıyı verdik. Ziya Tanalı ile ilk kez yapıyı inceledikten sonra öğrencilerin sorularını yönelttikleri görüşmede, daha sonra da incelenen yapıların mimarlarının katılımıyla gerçekleşen toplantıda tanıştık. Bu toplantı sırasında Ziya Tanalı'nın stüdyo ortamında gündeme getirdiği kavramlar ve bu kavramları tartışma biçimi unutulmaz saatler yaşatmıştı. "zt" yi bir daha unutamadık.

Bir sonraki yıl, zt, o yıl için kurgulamış olduğumuz yeni bir eğitim programı içinde, bizimle birlikte olmayı kabul ettiğinde, temel eğitim stüdyosunun eğitim ortamını paylaştık. Öğrencilerin yaptığı işleri değerlendirirken ki heyecanı bize ders gibiydi, mimarlık eğitimini, kişiliğin eğitilmesi olarak ele alan bir yaklaşımı öğrendik ondan.

Öğrencilere "yaptığı işle olduğu kadar kendisi ile de uğraşan bir insan olmayı, kendi gibi olmanın kişi için ne anlama geldiğini" ortaya koymaya çalışıyorduk, "yaşama sevinçli olan ve yarınlara kalma şansının umuduna sahip, başkalarına beğendirmek için değil, kendi için yapan bir insan olmanın nelere değeceğini" anlatıyorduk. Bu "zt" nin dünyaya el sürme şekliydi.

Mimarlığı, "kişiliğimizi sorgulayabildiğimiz alanlardan biri" olarak algılayan, "tasarım işini, ken-

dinizle kurduğunuz bir ilişki" olarak ortaya koyduğu düşüncelere ve yaptıklarına baktığınızda, bu anlama biçiminin zt' nin yaşamının tümüne ait olduğunu anlıyorduk. "Her seferinde belli bir duyarlılığı anlatmaya çalışmak yaptığınız işin amacı olur, yaşamı sorguladığınız bir araca dönüşür ve sonunda size, sadece kendinize benzer" diyordu, biz de "başladığımız yerden bugün vardığımız yere gelinceye kadar, yolda bir yerlerde, kendimize rastlamıştık. Böylece aramızdaki farklar da ortaya çıkmıştı, ben kimim, ne isterim, o neyi ister, diğerleri ne ister" diyordu. Çünkü sahibici bir insandı, kendine benzeyen, öyle görünmeyen, sahiden öyle olan ender insanlardan biriydi... öyle yaşadı, ve de öyle ayrıldı aramızdan. Kendisine benzeyen, hüznü duyumsatan yapıları ve sadece kendisine benzeyen hayata el sürme biçimi ile.

*Geyikler akarsuları özlediğinde
Hem su hem geyiktir akan¹*

Çok isterseniz yapabilirsiniz diyordu, "Bu, nesneye değil de, nesneyi aracı kılarak, ahlaklı bir kişiliği geliştirmeye yönelik" bir yöntemdi. "O bilginin nesnenin içinde bulunduğunu bilecek" ...Kişinin kendi kişiliğinin farkına varması, kim olduğunu anlaması, kendi kişiliği ile yüz yüze gelmesi ve kendi duyarlılıklarını gündeme getirmeyi, gerçekten de öğretebilir miydik acaba? Öğrencilerin stüdyoda yapacakları işleri, kendi kişiliklerini sorgulayabilecekleri, kişiliklerini inşa etmede kullanılabilecek bir araca dönüştürmeyi başarabilir miydik? Onlar da, iki şeyi yan yana koymağa başladıkları andan, bitinceye kadar geçen zaman içinde kendilerine rastlayabilirlerdi belki. Kendilerine rastlayabilirler ve içindekileri açığa çıkar-

maya çalışmaya başlayabilirlerdi. Eğitime sorduğumuz soru bu oldu.

O stüdyo ortamını paylaşan herkes, "denedim olmadı ama bana kendimi, dünyayı ve her şeyin ne için olduğunu öğretti" diyebilmenin, "sahici" olabilmenin, "daha değerli bir yaşam sürmek" ile ilgili olduğunu biliyor. Artık bundan sonra sadece işini yapmaya çalışmak çok zor...

*"Kenara gelin" dedi
"Korkuyoruz" dediler
"Kenara gelin" dedi
Geldiler,
İtti,
Onları itti...
Ve uçtular.²*

Zeynep Onur

1 Melih Cevdet Anday

2 Guillaume Apollinaire

Kusursuz yalıtım!

IQ Alüminyum Sistemleri;
sürme sistemler, açılır sistemler,
menfez, güneş kırıcı, skylight
ve cephe sistemlerinden
oluşan geniş ürün yelpazesıyla
yapılarınıza uzun ömür,
dayanıklılık, yüksek yalıtım
ve sağlamlık sunuyor.

Türkiye'nin her yanına yayılmış
geniş bayi ağı ve uzman
kadrosu ile her an her yerde
yanınızda!

iqaluminum.com

IQ ALUMINIUM
SYSTEMS

by deceuninck

İLHAN MUZAFFER ARIKOĞLU 1922-1981

Y. MİMAR, MÜHENDİS, İTÜ, 1946

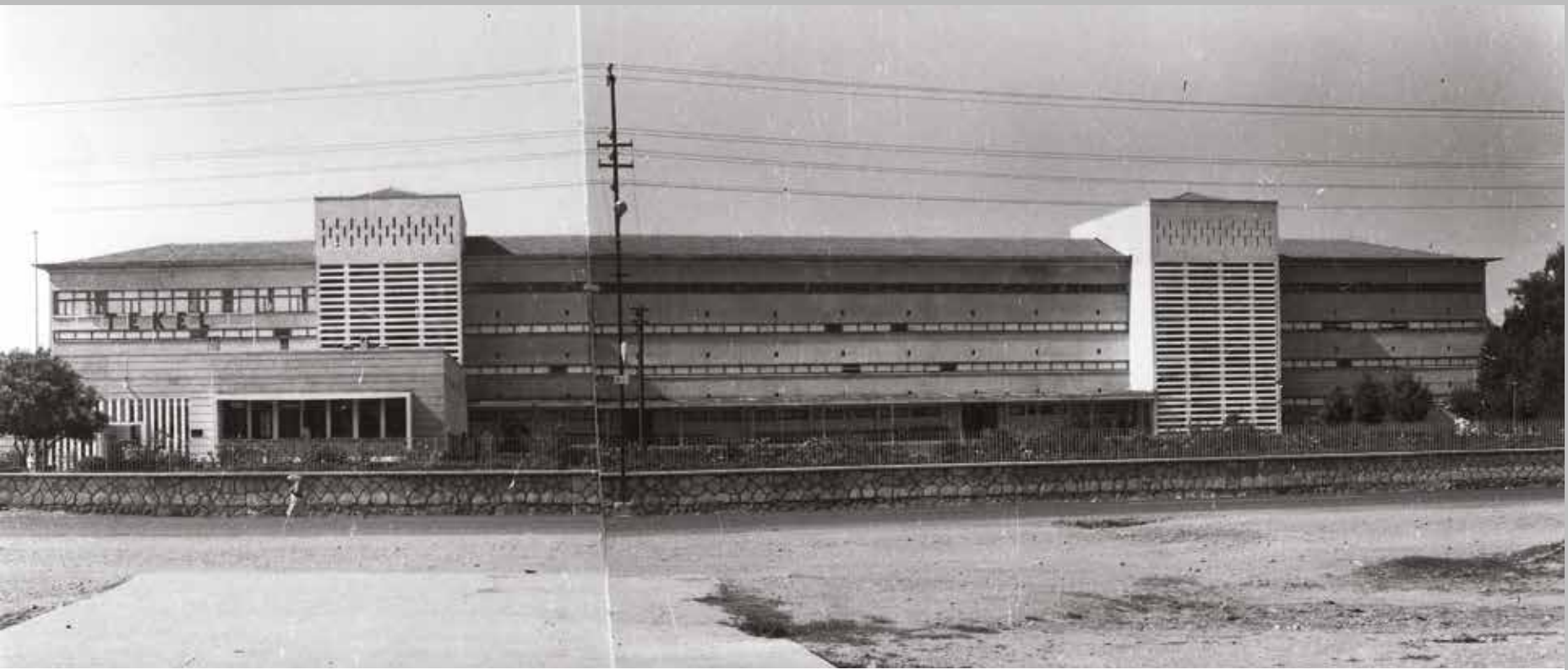

KRONOLOJİ:

İlhan Muzaffer Arıkoğlu, 15 Ocak 1922'de Adana'da doğdu. Babası Damar (Zamir) Arıkoğlu Atatürk'ün yakın silah arkadaşı olarak Kurtuluş Savaşında görev aldı ve Cumhuriyetin kurulmasından sonra yedi dönem Adana milletvekilliği yaptı. Annesi Çerkes göçmeni Hatice Arıkoğlu (Yunusoğlu) altı çocuk dünyaya getirdi ve oğlu İlhan'ın doğumundan sonra vefat etti. İlhan küçük yaşta diğer kardeşlerinden ayrılarak İstanbul'da anneannesi Ayşe Hanım'ın yanında yetiştirildi. Orta ve lise eğitimini 1940 yılında Şişli Terraki de tamamlayan İlhan Arıkoğlu, 1946 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi'nden Yüksek Mimar/Mühendis olarak mezun oldu. Eğitim döneminde Galatasaray Kulübü'nü temsilen aletli jimnastik dalında milli yarışmalara katılarak madalya ve kupalar kazandı.

İlhan Arıkoğlu, eğitimini tamamladıktan sonra Y. Mimar Nezahat Sügüder ile evlendi ve mesleki pratik kazanmak için ABD'ye giderek Baltimore kentinde Whiting Turner Contracting şirketinde çalıştı. Çocukları Gülhan ve Kaya'nın dünyaya gelmelerinden sonra İlhan Arıkoğlu, Türkiye'ye dönerek askerliğini Deniz Kuvvetlerinde Yedek Subay olarak Yassı Ada'da yaptı. Askerlik sonrası ailesiyle Adana'ya yerleşen Arıkoğlu, bir müddet İncirlik Üssünde mühendis olarak çalıştı. 1960 yılında İlhan Arıkoğlu, ailesiyle birlikte tekrar Baltimore'a dönerek Whiting Turner şirketinde Mimari Proje Bölümü şefliği yaptı. ABD'de birçok başarılı projelere imza atan İlhan ve Nezahat Arıkoğlu çifti, çeşitli ödüllere layık görüldüler. 1972 yılında tekrar Türkiye dönen İlhan Arıkoğlu, İstanbul Nişantaşı'nda "Arıkoğlu Associates" mimarlık şirketini kurdu ve 1981 yılında vefatına kadar mesleki çalışmalarına üstün başarıyla devam etti. Arıkoğlu Arkitekt Mimarlık Şirketi, oğlu Y. Mimar Kaya Arıkoğlu ve torunu Y. Mimar Şahin Arıkoğlu'nun Adana'daki çalışmalarıyla devam etmektedir.

1946-1947 Amac Co. İstanbul'da inşaat kontrollüğü yaptı.
1947-1949 Whiting Turner Co. Baltimore'da Proje Tasarımı ve İnşaat Denetimi yaptı.
1949-1950 T.C. Deniz Kuvvetleri'nde yedek subay görevini tamamladı.
1950-1960 Adana'da serbest meslek sahibi olarak mimarlık ve mühendislik yaptı.
1960-1967 ABD'de Whiting Turner Co. inşaat şirketinde Mimari Bölüm Şefliği yaptı.
1967-1971 Baltimore'da Arıkoğlu Associates şirketinde eşi Nezahat Arıkoğlu ile mimarlık faaliyetlerini sürdürdüler.
1971-1981 İstanbul Nişantaşı'n da Arıkoğlu Associates Mimarlık şirketini kurup serbest mimarlık yaptı.
1981 1981 yılında vefat eden İlhan Arıkoğlu'nun kurduğu Arıkoğlu Mimarlık, oğlu Kaya Arıkoğlu ve torunu Şahin Arıkoğlu'nun proje hizmetleri vermeleriyle devam etmektedir.

1

"BABAM YÜKSEK MİMAR İLHAN ARIKOĞLU"

KAYA ARIKOĞLU, YÜKSEK MİMAR VE KENT TASARIMCISI

Y.Mimar İlhan Arıkoğlu ABD'de Baltimore kentinde 1981 yılında genç yaşta vefat etti.

Vefatından ardından yıllar geçtikten sonra mimar olma sebebiyet veren babam hakkında bu yazıyı hazırlamam gecikmiş olsa da gerekli olduğunu düşünüyorum.

İlhan Arıkoğlu, ailesine çok düşkün mükemmel bir babaydı. Benim mimar olmamda çok etkisi ve katkısı oldu ama mimarlık konusunda bana hocalık yapmadı. Erken yaşta kendisi anne ve baba eğitiminden uzak kaldığı için benim de onun gibi kendi mesleğini seçmemi ve kendi ayaklarımın üzerinde sağlam durmamı arzu ettiğini sanıyorum. Bu sebeple benim başka mimarlarla değişik ortamlarda çalışmamı ve böylece ufkumu sürekli genişletmemi hep destekledi.

Anne ve babamın mimar olmaları ve evimizde onların yarattığı tasarım ve inşaat ortamı içinde çocukluğumun geçmesi muhakkak beni çok etkiledi. İlhan Arıkoğlu 1950'lerde Adana'da kendi proje bürosunu açtı ve İncirlik Havva Üssü'nde inşaat şefliği yaptı. Bu dönemde, yakın zamanda yıkılan ve yerine alışveriş merkezi yapılan eski Sümerbank Fabrikası'nı (daha sonra Tekel Deposu olan) tasarlayıp uyguladı. Bu bina Adana'nın mimarca tasarlanmış ilk endüstri yapılarından biriydi.

2

3

- 1: Sümerbank Fabrikası ve sonra Tekel Deposu Adana. 1955-2017
 2: Necdet Arıkoğlu Apartmanı İlhan Bey'in El Çizimi - Adana 1968
 3: Arıkoğlu Villası ABD Ruxton Maryland 1964 Zemin Kat Planı

4

5

6

Bu yıllarda İlhan Arıkoğlu, eşi Nezahat Arıkoğlu'nun Adana'da tasarladığı villaların inşaatlarını uyguladı. Halen Atatürk Caddesi ve Vali Yolu kavşağı üzerinde bulunan, Adana'nın ilk yüksek apartman bloklarından biri olan Necdet Arıkoğlu Apartmanı'nı kendi tasarladı ve projelendirdi.

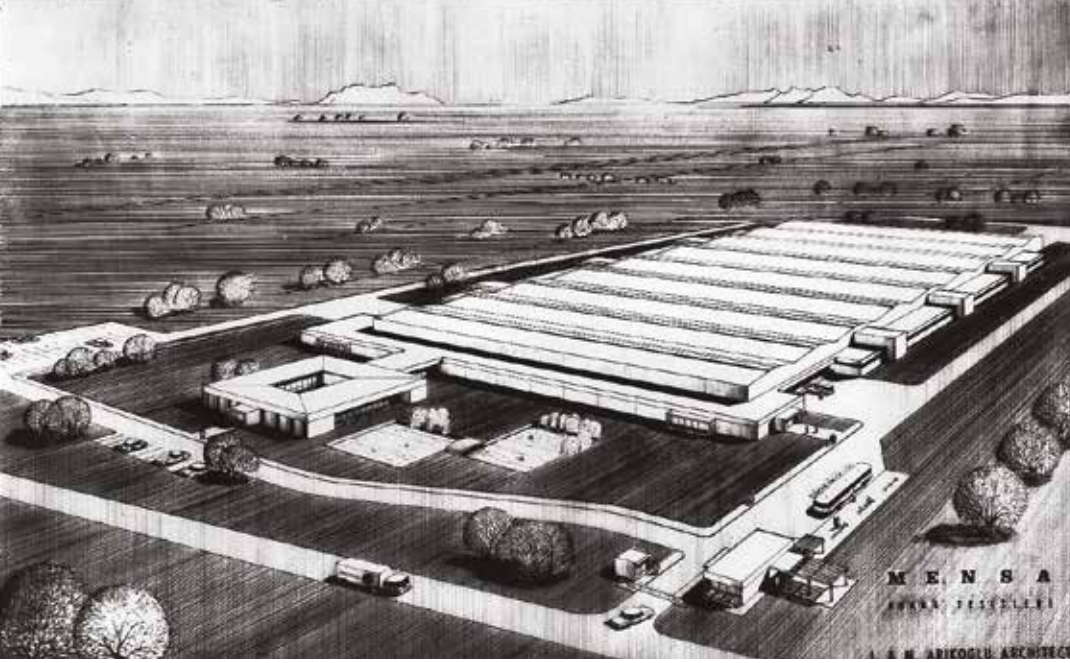
1960 yılında ABD'ye taşındıktan sonra İlhan Bey hep eşiyle beraber tasarlayıp inşa ettikleri evlerde oturmayı tercih etti. Bunu en iyi örneği Ruxton, Maryland'deki evleridir. Çok eğimli bir arazinin üzerine Arıkoğlu Villası hafif çelik taşıyıcı sistemiyle yerleştirilmiştir. Böylece istinat duvarlarına gerek kalmadan, arazinin doğal yapısı ve çevresindeki yetişkin ağaçlar korunmuştur. Aynen geleneksel Türk Evlerinde olduğu gibi sokak cephesi daha kapalı tutularak dar dikey pencereler kullanılmış ve manzaraya bakan güney cephesi daha geniş pencerelerle tasarlanmıştır. Yerleşim planı çok rasyonel ve estetiği çok çağdaş olan bu villa halen mimar sahipleri tarafından sevilerek kullanılmaktadır.

7

8A

9

8B

- 4: Ruxton Arıkoğlu Villası; Kuzey Sokak Cephesi
 5: Ruxton Arıkoğlu Villası; Güney Manzara Cephesi
 6: İlhan Arıkoğlu Whiting Turner Co. Mimari Bürosunun çalışma ortamında 1964
 7: Whiting Turner Co. Ofis Binası 1962 (üst katın eklenmiş hali)
 8A, 8B: Dr. Basri ve Dr. Ülgen Sila Villası, Ruxton Maryland 1970
 9: Mensa Tekstil Fabrikası Adana 1975

10

12

11

13

- 10: Zaimler Apatmanı, Atatürk Caddesi, Adana 1981
 11: İlhan Arıkoğlu ABD de projesinin inşaat kontrollüğünü yaparken, 1964
 12, 13: NCR Baltimore MD, 1962
 14: Maryland Chapel, 1962
 15: Maryland Chapel, 1962
 16: WJZ TV Stüdyo Binası, 1963
 17: Maryland Paper Box, 1965

14

1962 yılında İlhan Arıkoğlu çalıştığı Whiting Turner Co. inşaat şirketinin merkez binasına üst kat ekleyerek yeniledi.

İlhan Arıkoğlu'nun ABD'deki tüm projelerinde çelik taşıyıcı sistemin muntazam ve disiplinli olması hep ön plandaydı. Yapının rasyonel bir iskeletini kurmadan iç planlamanın detaylarına asla başlamazdı.

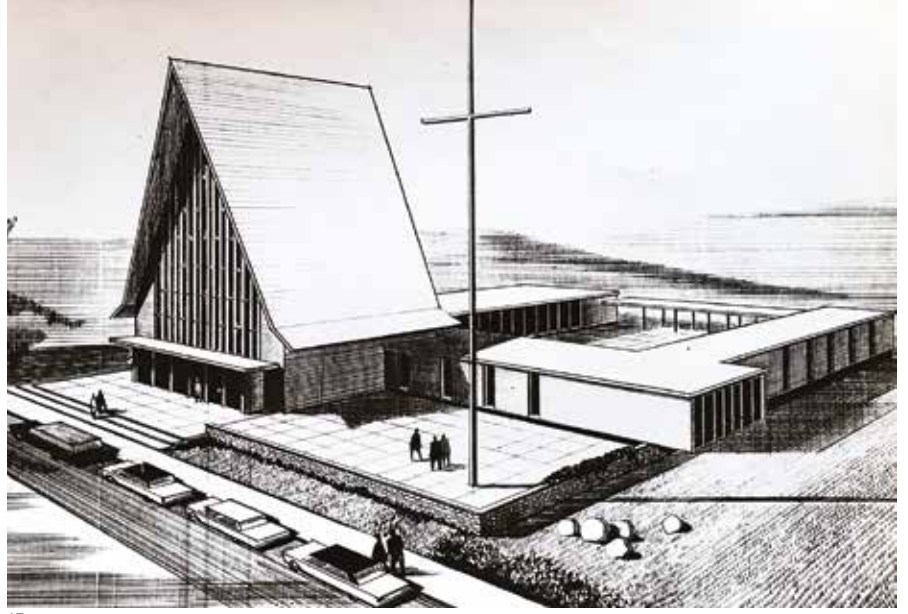
Bu tasarım tarzını geniş açıklık geçebilen ve hızlı inşa edilen çelik strüktürlerinde görebiliyoruz. Tasarladığı yapılarda detaylar çok iyi halledilirdi ve inşa edilmeleri kolay ve pratik olurdu. Her projesinde uyguladığı mimari tarz sade ve çağdaştı. Tarihi yapılara hayranlık duyar ama asla klasik üslupların taklit edilmelerini uygun görmezdi.

İlhan Arıkoğlu, daima inşaat biliminin ve teknolojinin sınırlarını zorlamak isteyen çağdaş bir Mühendis/Mimar olarak çalıştı.

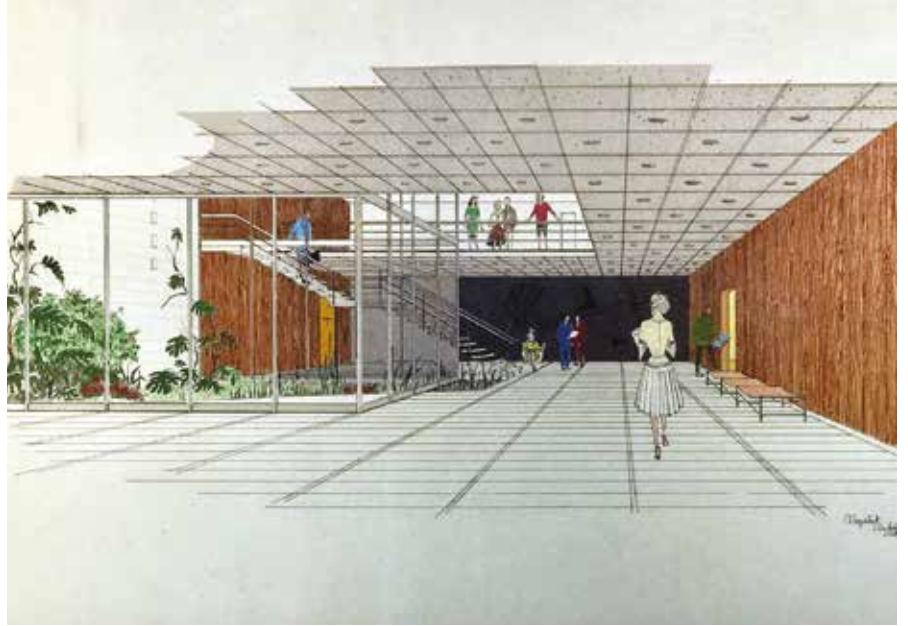
1968 yılında ABD'de Dr.Basri ve Dr. Ülgen Sila Villası'nı tasarladı ve 1970 yılında uyguladı. Bu villa ABD mimarları tarafından "Çağdaş Mimari Örneği" olarak tanınmaktadır.

1980 yılında babam kanser tedavisi için ABD geldi ve bu süreyi benim yanımda geçirdi. Bu zor dönemde Adana'da Zaimler Apartmanı üzerinde çalışmaya devam etti ve vefatından önce projesini tamamladı. Kendisinin son projesi olan Zaimler Apartmanı, Ziyapaşa Bulvarı'nın Atatürk Parkına bakan köşesinde bulunmaktadır. Bu yapının cephe disiplini ve üslup sadeliği, benim ve diğer meslektaşlarımdan dikkatini çekmeye devam etmektedir.

Benim bundan sonra arzum İlhan Arıkoğlu'nun tarzına layık bir mimari yaklaşımla, ülkemizde oğlum Şahin Arıkoğlu ile birlikte proje hizmetleri vermeye devam etmimizdir. ■

15

16

17

ULUSLARARASI MİMARİ FİKİR YARIŞMASINDA TÜRK ÖĞRENCİLER ÖDÜL ALDI

**MARSCEPTION 2018 İSİMLİ ULUSLARARASI MİMARİ FİKİR
YARIŞMASINDA MARS'TA ÖNERDİKLERİ "SUPER ORGANISMARS"
İSİMLİ PROJELERİ İLE TÜRK ÖĞRENCİLER 3. MANSİYON ÖDÜLÜ ALDI**

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Mimarlık Bölümü mezunu Sadullah Engin ve Muhammed Murat Erol, ödül alan projelerini şu şekilde anlatıyorlar:

İLK AŞAMA: İLK İLETİŞİM

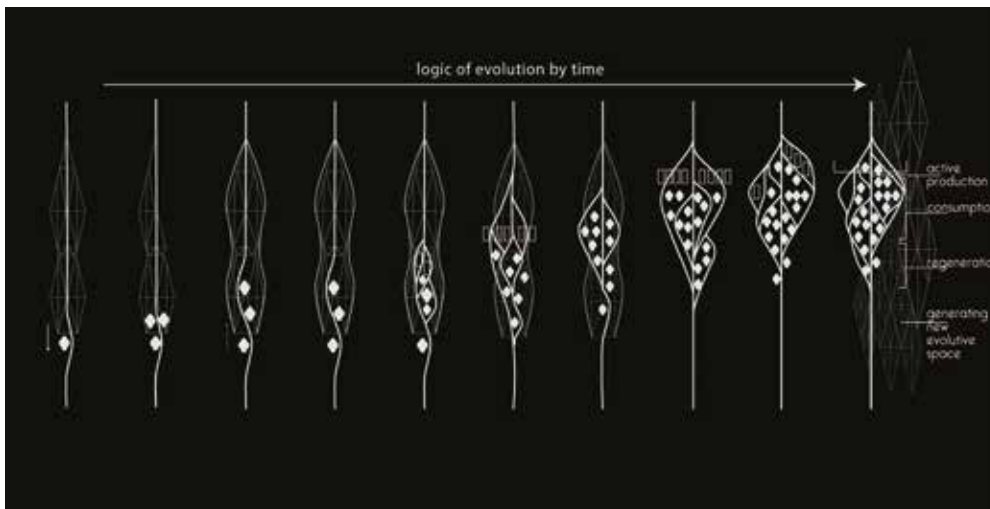
Proje alanı olarak Mars yüzeyinde seçilen bölge, Ascræus Mons'un kuzeydoğu kanadının bir parçası ve arazi, daireselden lineer ana hatlara kadar sayısız çöküş özelliğine sahiptir. Bu bölgenin, yönetilebilir sıcaklıkların, azot bakımından zengin jeolojinin ve ekvatorial lav tüplerinin derinliklerindeki önemli su rezervlerine erişimin optimum kombinasyonunu sağlayacağına inanıyoruz.

SEKONDER AŞAMA: İSTİLA VE ÖZ YETERLİLİK

İnişten sonra, düğümler birçok ince kökleri gönderir ve birbirlerine bağlanır. Kökler istenilen ışık ve yer koşullarını aralarında büyüler. Gezegenin kızıl gökyüzü boyunca güneş ışığının emilimini optimize etmek için mavimsi ve kırmızımsı bir renk ortaya koyan Marslı alglerin özel bir türü geliştirilecektir. Bu dikey çiftlikler, yerleşimcilerin oksijen kaynağı olarak ilk yerleşim kolonisine derinlemesine ulaşacaktır.

ÜÇÜNCÜ AŞAMA (GENERATION +): KOLONİZASYON

Yerin üstünde, erişim ve dağıtım bölgeleri daha yoğun yerleşim alanlarını desteklemek ve radyasyondan korunmak amacıyla yeni yaşanabilir yapı formları oluşturmak için tasarlanmıştır. 50-80 yıl içinde, destekledikleri topluma bağlı olarak çeşitli büyüklüklerde dikey tarım yerleşimlerinin bir kümesini içereceğini öngörüyoruz. Temelleri ve uçlarında büyüyen algler ile yerleşimciler hem aşağıdan gelen sıcaklıktan hem de yukarıdaki algler tarafından üretilen oksijen ve besinlerden faydalanacaklardır. ■

2019 Yılı Pritzker Ödülü Japon Mimar Arata Isozaki'nin Oldu

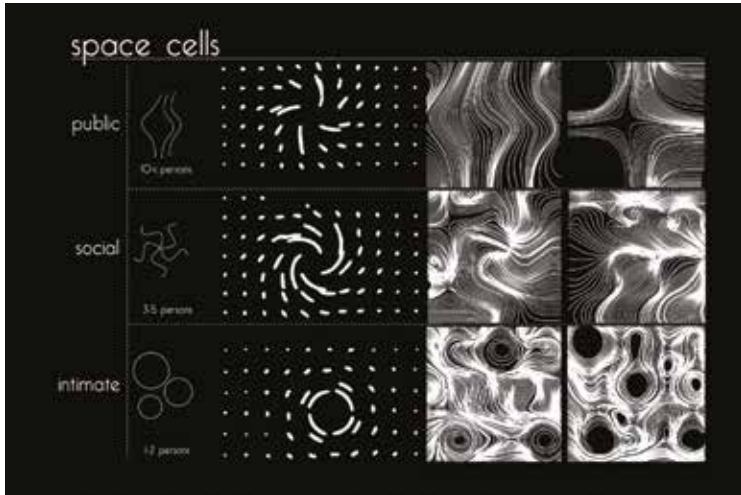
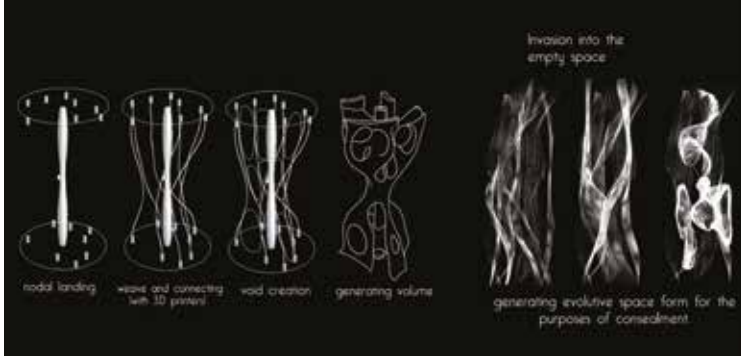
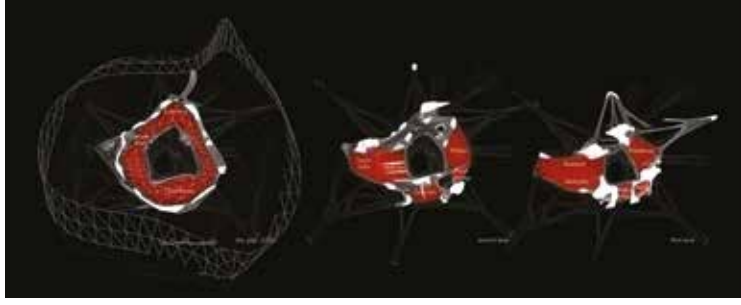
Mimarlık alanındaki en prestijli ödüllerden biri olan Pritzker Ödülü'nün bu seneki sahibi Japon mimar, şehir plancısı ve teorisyen Arata Isozaki'nin oldu.

1931 yılında Japonya'da doğan Isozaki, 1954 yılında Tokyo Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Mimarlık Bölümü'nden mezun oldu ve kariyerine Kenzo Tange'nin yanında başladı.

Farklı ülkelerde toplam yüzün üzerinde projesi inşa edilen Isozaki'nin öne çıkan bazı önemli eserleri şu şekilde sıralandı:

1992 Yaz Olimpiyat Oyunları için tasarlanan Palau Sant Jordi (1983-1990 Barselona, İspanya)
Team Disney Building (1987-1990, Florida, ABD)
Shenzhen Kültür Merkezi (1998-2007 Shenzhen, Çin)
Pala Alpitour (2002-2005 Torino, İtalya)
2006 Torino Kış Olimpiyat Oyunları için buz hokeyi stadyumu
Merkez Güzel Sanatlar Akademisi, Sanat Müzesi (2003-2008 Pekin, Çin)
Allianz Tower (2003-2014 Milan, İtalya)
Katar Ulusal Kongre Merkezi, (2004-2011 Doha, Katar)
Şangay Senfoni Salonu (2008-2014 Şangay, Çin)
Hunan Bölge Müzesi (2011-2017 Changsha, Çin)

Kaynak: www.arkitera.com

Yarışma hakkında detaylı bilgi için:
<https://marsception.volzero.com/files/marsception.pdf>
Kazananlar:
<http://volzero.com/marsception-2018-architecture-design-competition-winners-announced/>

TROYA MÜZESİ

**DÜRRİN SÜER, 2018 YILININ SONLARINA DOĞRU AÇILAN
TROYA MÜZESİ'Nİ GEZDİ VE İZLENİMLERİNİ BİZE AKTARDI.**

FOTOĞRAFLAR

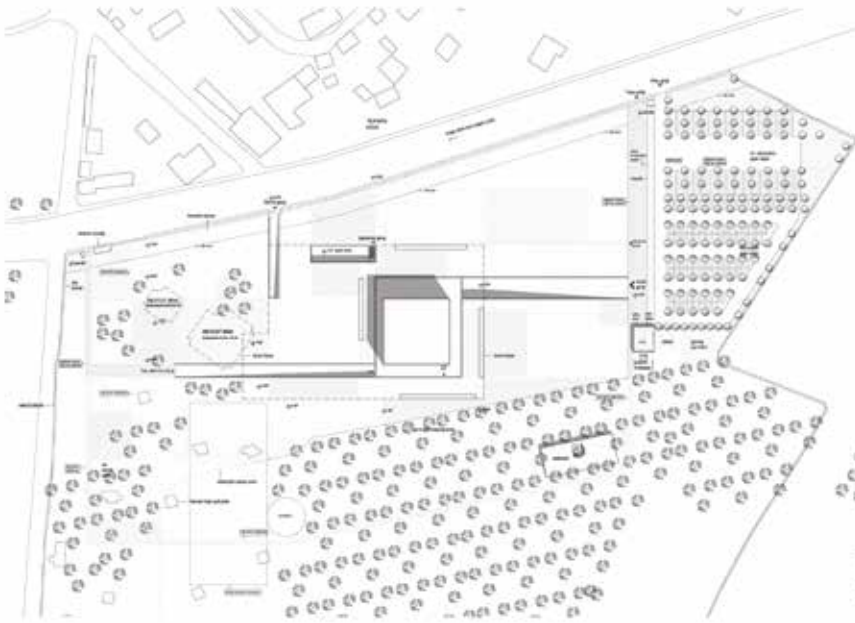
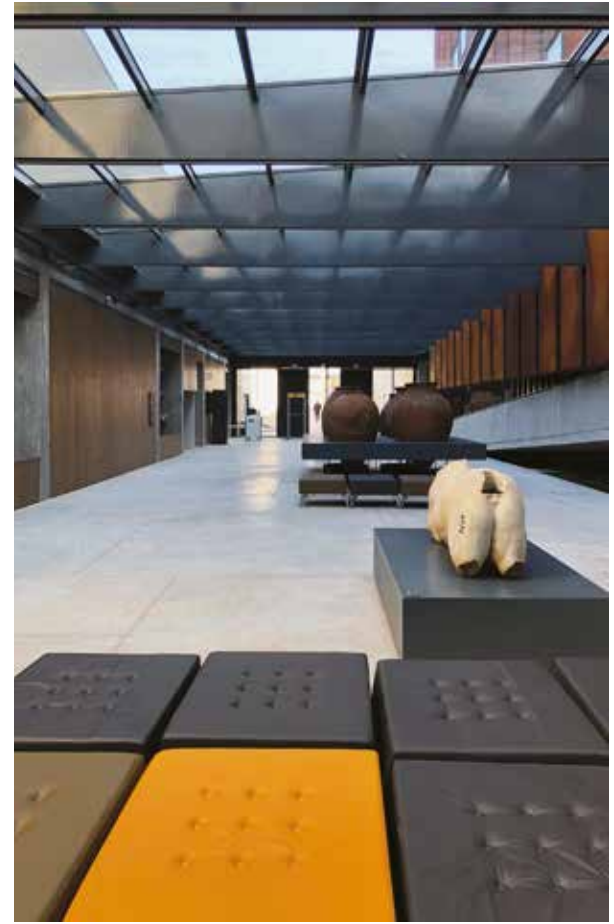
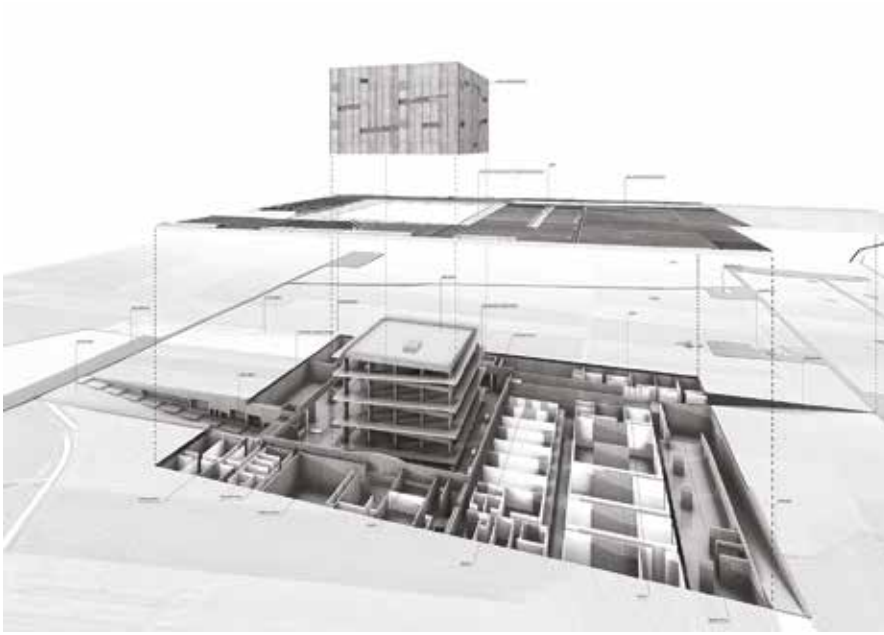
DÜRRİN SÜER

Uygulanma sürecinin bitmesini merakla beklediğimiz Troya Müzesi tamamlandı ve geçtiğimiz günlerde yaşama dahil oldu. Müellifinin mihmandarlığında gezebilme şansını bulduğumuz yapının Türkiye'deki nitelikli mimari işler arasına iyi bir örnek olarak eklenmiş olduğunu düşünüyor ve bu yeni kültür yapısını özellikle iki açıdan önemsiyorum.

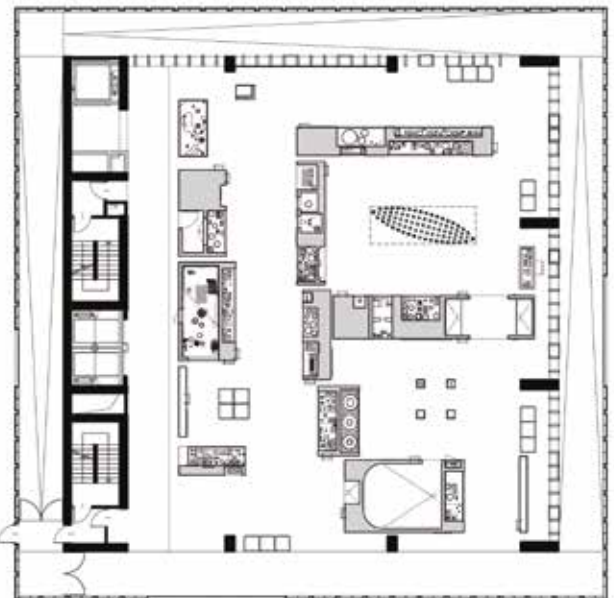
İlki **projesinin yarışmayla elde edilerek uygulanmış nitelikli bir kamu yapısı olması**. Kamu projelerinin yarışma yoluyla elde edilmesi konusunun mimarlık ortamında her daim gündemde olduğu bilinir. Mimarlar tarafından konuya kurumların dikkati çekilmeye çalışılır, yarışma gibi geniş katılımlı tartışma ve uzlaşma süreçleriyle elde edilen projelerin özgünlük ve nitelik düzeylerinin farklılığına vurgu yapılır. Bununla birlikte kamuda üretilen yapıların çok küçük bir oranı yarışmayla elde edilebilir. Projenin yarışma yoluyla elde edilmesi de yetmez, bu seçilen projenin uygulanabilme şansını bulması gereklidir. Yarışma projelerinin bir bölümünün akıbeti uygulanamamak veya bu sürecin çok uzun bir zamana yayılmasıdır. Ayrıca tamamlanmış yapılarda mimari kalitenin/özün bozulmadan inşa edilmiş olması da ayrı bir çabayı gerektirmektedir. Projenin en ince ayrıntısına kadar tasarlanmış, çizilmiş, tarif edilmiş olmasını, sürecin takibini, işverenin projeyi benimsemesini /sahiplenmesini gerekli kılar ki sonuç büyük oranda tatminkar olsun. Bu bağlamda Troya Müzesi sonuca ulaşmış, uygun bir yapıdır bence. Yarışma ile elde edilmiş projesi için Kültür Bakanlığı 2011 yılında yarışma açmıştı ki bu yarışmaya biz de bir öneri sunmuştuk. Bizim önerimizden çok farklı bir yaklaşımla ele alınmış olan Ömer Selçuk Baz'ın Yalın Mimarlık'a ait projesi birinciliğe değer görülmüştü. Aradan yedi yıl gibi bir süre geçtikten sonra proje vücut buldu, yalnızca yapı/kabuk olarak değil incelikli kürasyonu, etkili peyzajı ile tamamlanmış olarak.

Diğer önemsedığım özelliği ise **güçlü bir ana fikrin mekansallaşmasının bir örneği olması**. Müze yapıları gibi işlevsel olarak "biricik" olmaya teşne yapıların tasarımı ikonik olma kaygısını da taşır. Örnekler içinde sıkça karşılaşılan yaklaşım, simge olma durumunu abartılı oranlar ve farklı geometrilerdeki formlarda aramaktır. Troya Müzesi de ikonik bir yapı. Ancak tasarım yaklaşımını bulunduğu yerin anlamı üzerine kuran, simgesel gücünü araziyle kurduğu ilişki biçimi, mekan örgütlenmesi, malzeme seçimi, peyzaj kararlarını belirleyen bağlamsal bir içerikten alan ikonik bir yapıdır. Ana mekan olan sergileme alanı dışındaki mekanların doğal bir peyzajla örtülerek yer altına gizlendiği müzede, yapı kabuğunda bırakılan yarıklardan sızan ışık huzmeleri eşliğinde gezinirken, geçmişle bugün arasında gider gelirsiniz. Çağdaş bir tektonik içinde geçmişin izleriyle rastlaşırsınız. Tıpkı efsanevi Truva Atı gibi şaşırtır yapı. Uçsuz bucaksız kırsal bir peyzaj içerisinde, merak uyandıran, içine doğru çeken, bugünden alıp başka zamanlara yolculuk yaptıracak bir sihirli kutu / bir hazine sandığı TROYA MÜZESİ. Kapalı kocaman bir kutu bugünden geçmişe bir keşfe davet ediyor gibi bizi. Tüm emek verenlerin çabalarına sağlık. ■

Vaziyet Planı

1. Kat Planı

Bodrum Kat Planı

DOSYA: ATAKULE ALİŞVERİŞ MERKEZİ

ATAKULE'DEKİ DEĞİŞİMİ OKUMAK

Serbest MİMAR Dergisi olarak yeni bir bölümle karşınızdayız. Yeni yapılmış yapıları, mimarı eşliğinde gezip, sonra hep birlikte tartışıyor ve yayına dönüştürüyoruz. Aslında bu uygulamayı derginin geçmişinde yapmıştık. Merih Karaaslan'ın tasarladığı Yamaçevler, ilk denememiz olmuştuk. Bu uygulamayı canlandırmaya karar verdik ve ilk yayını Atakule AVM üzerine oldu.

Ankaradaki ilk AVM olan, bir dönem belediyenin logosuna giren, kentin simgelerinden, Mimarlar Odası'nın Yapı dalında Ulusal Mimarlık Ödülü'nü kazanan Atakule'nin çarşı bloğu yıkıldı ve yerine başka bir yapı yapıldı. Ali Osman Öztürk tarafından tasarlanan bu yapı kentin silüetinde önemli bir yer alması yanında, inşaat sürecinde de çeşitli tartışmalara sahne oldu. Tüm süreci, mimarının da katılımıyla masaya yatırdık ve tartıştık.

Bu bölümde yayınlanmak üzere ilk binanın ve kulenin müellifi Ragıp Buluç ile de bir söyleşi yaptık. Ancak kendisi daha sonra arayarak söyleşinin yayınlanmamasını istediği için sayfalarımızda paylaşamadık.

ALİ OSMAN ÖZTÜRK
AYDAN BALAMİR
C. ABDİ GÜZER
DERYA YAZMAN NOYAN
ERDAL SORGUCU
HASAN ÖZBAY
İLHAN KURAL
ŞERİFE MERİÇ
23 KASIM 2018

Hasan Özbay: Söyleşimizin amacı, Atakule'yi çarşı blogunun projelerini hazırlayan mimarı ile beraber, proje süreciyle, kentteki konumuyla, mimari yapısıyla irdelemek. Ali Osman Öztürk, ilk olarak bize telif hakkı konusundan bahsedebilir misin? Sen devreye nasıl girdin? Sonrasında mimari yaklaşımlarınızı ve süreci anlatmanızı bekliyoruz.

Ali Osman Öztürk: Bildiğim kadarıyla Atakule'nin son sahibi Vakıflar Bankası ihaleye çıkarmadan önce, ihaleye girecekler müelliflik hakları açısından tüm dokümanları, evrakları vermiş. Zamanında, Ragıp Bey'den hem yazı almışlar hem de Ragıp Bey'in hesabına o gün için çok yüksek sayılabilecek bir ücret yatırmışlar. Yani Ragıp Bey müellifliğini devretmiş. Bu şekilde ihaleye girmişler.

Aydan Balamir: Proje için Ragıp Buluç'a neden gitmediler?

AOÖ: Ragıp Bey'e gitmişler, bunu siz yapın diye. Ragıp Bey yapmak istememiş. Telif hakkı olarak da bir para istemiş. Sonrasında, kiralama danışmanı Avi Alkaş'ın önerisiyle Amerikalı bir mimarlık firması Atakule için proje çalışmaları yapmaya başlamış. Biz o dönemde biraz danışman gibi konuya dahil olduk, toplantılara katıldık. Sonra bu çalışmalar bir yere varmadı. Bizden de bir çalışma yapmamızı istediler. Böylece biz projeye dahil olduk. Biz ilk günden itibaren telif konusunu söyledik, onlar da bize Vakıflar Bankası döneminde yaşananları anlattılar. Yine de kimsenin içinde bir şey kalmamasın düşüncesiyle projenin ilerleyen kısımlarında da Ragıp Bey ile birkaç kere görüşmeler yapmışlar, evine gitmişler.

Erdal Sorgucu: Telif hakkını almışlar ise neden daha görüşmeye gidiyorlar ki?

AB: Düğün salonunun ve Vakıfbank cephesinin yapılması ile ilgili izinler olabilir mi?

Celal Abdi Güzer: Benim bildiğim kadarı ile Ragıp Buluç, arada bir noktada verdiği izinle ilgili itiraz ediyor. Mahkemeye diyor ki ben izin verdim ama başka bir şey için verdim. İzinin kapsamının farklı bir konu olduğunu, telif hakkı devrini kapsamadığını söylüyor.

AB: Aslında bizler de haklarımızı çok iyi bilmiyoruz. Avukatlar demiş ki, telif hakları satılabilen, devredilebilen bir şey değil, yaşam hakkı gibidir. Sözleşmeyi imzalayıp parayı da alsan, yine de hakkın devam eder. FSEK'in (Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu) ilgili maddesi şöyle:

3. Eserde Değişiklik Yapılmasını Menetmek

Madde 16- (...) (Değişik: 21.2.2001-4630/9) Eser sahibi, kayıtsız ve şartsız olarak yazılı izin vermiş olsa bile şeref ve itibarını zedeleyen veya eserin mahiyet ve hususiyetlerini bozan her türlü değiştirilmeleri menedebilir. Menetme yetkisinden bu hususta sözleşme yapılmış olsa bile vazgeçmek hükümsüzdür.

AOÖ: Süreç, 8-9 yılı buldu. Bu süreçte mahkemeler oldu. Mahkemeleri, Atakule GYO kazandı. Ragıp Bey bir gazete ile aile (mülk sahibi) hakkında ağır şeyler söyledi, ona çok bozuldu. Bu arada, bir sergi açılışında Ragıp Bey ile karşılaştık, dedi ki "Amerikalılar Atakule için bir şeyler çiziyorlarmış." Evet, dedim. "Öyle olmaz" dedi. Ben de dedim ki, "En güzeli sizin çizmeniz ama yok diyorsanız, siz danışman olun biz sizin kaleminiz olalım, çizelim" dedim. "Yok dedi olmaz, onlar bana gelecek" dedi. Aradan zaman geçti, biz çizdik, ettik, verdik. Ruhsat alırken tüm dokümanları verdiler, ilgili makam inceledi, uygun gördü. Müellifliğin devredildiğini gördü ve ruhsatı verdi. Biliyorsunuz, belediyeye gitseniz o ada parsel başına başka bir mimar kayıtlı ise, dur, müellifin muvafakatını getir diyorlar, yoksa başka türlü hareket etmiyorlar. O evrakları yeterli buldu idareler, ruhsatı, iskanı da verdiler. Bu arada Atakule GYO, ilgili kurumlara başvuruyor, biz yapının telif ücretini mimarına ödemek istiyoruz diyorlar. Görüşmeler

sonucu bir rakam belirleyip, bankaya yatırıyorlar. Ertesi gün Ragıp Bey de o parayı çekiyor. Mahkemeler de devam ediyor hala.

HÖ: İmar hukuku açısından bakarsak, işveren yapının tümünü yıkabilirdi ama kuleyi bırakıp, çarşmayı yıktıkları için bu sefer Ragıp Bey'in telif hakkı doğuyor.

AOÖ: Normalde Ragıp Bey'in telif hakkı olur, ama devrettiği için...

HÖ: Ragıp Bey belki bir ihtimal, Vakıflar Bankası'na tadilatlar için izin vermiş olabilir. Yıkıldığı zaman, o zaman şartlar değişmiş olabilir. "Ben tadilata izin verdim ama benim binamı yıktılar, ben buna izin vermiyorum" demiş olabilir.

AB: Mahkemenin biri devam ediyor sanırım. Bilirkişiler değişmiş.

HÖ: Ragıp Bey en son sosyal medyada, "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne kadar gideceğim" dedi.

Şerife Meriç: Bütün bu süreç devam etsin, yasal olarak A Tasarım Mimarlık'ın bir cezası oluyor mu ki?

AB: Çevre Bakanlığı'na dava açıyor zaten, mimarla ilgili bir durum yok.

AOÖ: Hukuki bir sorun olsa zaten ruhsat vermezler.

HÖ: Şimdi mimari yaklaşımlarınızı ve proje sürecini dinleyebilir miyiz?

AOÖ (sunum eşliğinde): Bu yapı Ragıp Bey'in yapısı, kule kaldı, baza değişti. Künyede de kule mimarı Ragıp Buluç, Çarşı Bloğu mimarisi de A Tasarım Mimarlık diye yazıyoruz. 1989 yılında, açılış olduğu zaman ben de o gün oradaydım. Dönemine göre çok çağdaş ve ilerici bir yapıydı. İnsanın üzerinde de iz bırakan bir yapıydı. Kule apayrı bir yapı... Almanya'da bir dönem çok düz şehirlerde TV ve radyo gibi yayınlarda sıkıntılar yaşıyor diye kule yapıyorlar, sonra onlara fonksiyon veriyorlar. Bu kulenin mühendisliğini de Alhan Gedik ve Almanlar yapmış. Biz de kule ile ilgili çalışmalarını yaparken yine kendi statik mühendislerimiz ve danışmanlarla beraber çalıştık.

Biz de küçük küçük parçalarla bu anıları yaşatmaya çalıştık (eski fotoğrafları göstererek). Binanın cephesi reflektif cam olarak tasarlanmıştı, Ragıp Bey bu camı aslında sadece kaplama malzemesi olarak kullanmıştı. Aslında biz de biraz bu fikrin arkasından gitmeye çalıştık.

Üçgen şeklindeki bir arazinin bir cephesinde Botanik Parkı, diğer cephelerinde Cinnah ve Çankaya Caddeleri yer alıyor. Mekanları bir ucu park ve manzaraya diğer ucu ana giriş eksenine bağlayan bir aks üzerinde planladık. Bu arada park ile bütünleşmesi konusunda, hem Çankaya hem de Büyükşehir Belediye Başkanı ile görüşüldü. Proje ile beraber ele alınmasını istedik. Belediyeler orali olmadı.

Trafik ile ilgili olarak; Cinnah ve Çankaya caddeleri tek yöne çevrildi. Diğer ikisi çift yönlü yol. Her yönden gelen yapıya girebilmesi için ne yapabiliriz dedik. Otopark giriş çıkışlarını bunu sağlayacak şekilde düzenledik.

Dolaşım alanlarının sürekliliği sağlanarak mağazalar, yemek, eğlence ve sosyal mekanlar tek bir atriyum çevresinde düzenlenmiş oldu. Kuzey cephesi, park tarafı tamamen şeffaftır. Kafeleri, yemek mekanlarını park yönünde tasarladık. Diğer iki yöne ise sadece mağazaları yerleştirdik. Cepheleri komple açık, şehirle bütünleşen, mağazalara dışardan girilen, bulvar mağazaları olsun istedik ama kiralama danışmanını ikna edemedik.

CAG: Niye karşı çıktılar böyle bir fikre? Bir gerekçeleri var mıydı?

AOÖ: Bütün kiralama danışmanları karşı çıkıyor. Tepe Prime projesinde burası açık çalışmaz, üstünü kapamanız gerekir demişlerdi. Belli klişeler, formatlar var. Onlar üzerinde ısrar ediyorlar. Danışmanlar arasında Avi Alkaş çok vizyoner biridir. Fakat genelde şöyle düşünüyorlar: Mağazanın dıştan girişi olunca ziyaretçi tek bir mağazada işini halleder ve içeri girmeden gider. İstiyorlar ki içeri girsinler, gezsinler.

CAG: Bunu siz Panora'da da yaşadınız. İnsanlar çarşığı dolaşsın diye merdivenlerin sürekliliğini yok ettiler, olmadık yerlere merdiven koydurdular. Orada bir kattan bir kata çıkmak için metrelerce yürüyorsun. Akla ve mantığa aykırı bir şey. Ben hakikaten gitmemeye başladım. Ortadoğu'da hizmet veren, gelişmeleri geriden takip eden, danışmanların ve ikinci sınıf pazarlamacıların böyle şartlanmaları ve şartlandırmaları var. 1970'lerdeki Shopping Mall'ların ilk tipolojisinden kalma söylemler bunlar. Aslında çıkış fikri "department store" adı verilen büyük mağazaların küçük AVM'lere uyarlanma çabası. Birçok AVM bu yönde şekilleniyor ve müthiş fırsatlar kaçınıyor. İyi örnekleri olunca da, bu insanlar mahcup olup, geri adım da atmıyorlar. Örneğin, tipoloji dışı olan Tepe Prime iyi işliyor, Arcadium da öyle... Mimar, etrafını saran bu danışmanlar ordusuna ne kadar karşı durabilir, bilemiyorum.

AB: Bilgi yoluyla, akçesel karşılaştırmalar da yaparak ikna edebilirler. Rahmetli Merih Karaaslan'ın teknikleri ile yapabilirler diye düşünüyorum.

CAG: Yapmalıydılar da. Will Alsop ile geçen sene bir söyleşi yapmıştık. "Kaç sene önce senle Londra'da konuşmuştuk, o zamandan bu zamana mimarlık alanında ne fark etti?" diye sordum. "Yıllar içindeki en önemli fark, bir sürü danışman ve uzman ortaya çıktı. Bunlar kendi varlıklarını meşrulaştırmak için birtakım alanlar yarattılar ve çoğu zaman geçerliliği kendinden menkul bilgiler ürettiler. Mimarın elini kolunu bağladılar. Mimarları tip çözümlere zorladılar. Bizler de masanın kenarında oturan biri konumuna düştük. Mimarlık alanında en büyük değişiklik, bu insanların mimarlık üretimine dahil olmaları ve belirleyici olmaları, bizlerin de mutsuz olmamız" dedi. Geçenlerde yayınlanan Ian Ritchie söyleşisinde, o da aynı şeyleri söylüyor.

AOÖ: Evet biz de istedik ama olmadı. Güvenlik dediler, müşteri gelir ve kaçır dediler.

HÖ: Bu noktaya nasıl gelindi? Atakule GYO, Vakıflar Bankası'ndan satın aldıktan sonra mevcut binayı dönüştürüp kullanabilirlerdi. Ama onlar binanın ihtiyaçlarını karşılamadığını düşünerek yıkıp yeniden yapmaya karar vermişler.

Yeni proje vaziyet planı

AOÖ: Belki ilk alırken, projeyi yıkip yeniden yapmayı düşünmüyorlardı. Mevcut binayı kullanarak bir şeyler yapılabilir mi diye de epeyce çalışmalar yapıldı. Yapılamayacağı ortaya çıktı. Deprem, Otopark ve Yangın Yönetmeliklerine uygun bir yapı değil, kat yükseklikleri çok azdı. Çok basık mekanlar vardı. AVM'lerde minimum 6 m olması gerekiyor. Biz de öyle yaptık. Tüm tesisat da dolaşım hollerinden geçiyor, vitrinler de belli bir yükseklikte olması gerekiyor, ferahlık açısından önemli. Akslar da 8,00 m.

ŞM: Pekiyi bu binanın cephesi imar durumu değiştiği için mi daha yüksek duruyor?

AOÖ: Eski gabari ile aynı. Geri çekmelerden dolayı öyle gözüktüyor olabilir. İki kere Anıtlar Kurulu'ndan geçti.

AB: Kulenin etrafını saran bir boşluk vardı. Aslında Ankara için hoş bir mekandı. O, bu projede sürdürülemedi mi?

AOÖ: Hocam, o terasa çıkmış oldu. Terasın peyzajı henüz toparlanamadı, Belemir Dalokay çok güzel şeyler önerdi. Biliyorsunuz kışın geçmesi lazım, biraz zaman gerekiyor. Orada hoş bir mekan olacak.

AB: Ama o kulenin etrafıydı, kulenin bütününün hissedilebildiği bir boşluktu.

AOÖ: Yine var aslında, etrafından dolaşabiliyorsunuz. Binanın içinde kulenin duvarlarını hissedebiliyorsunuz.

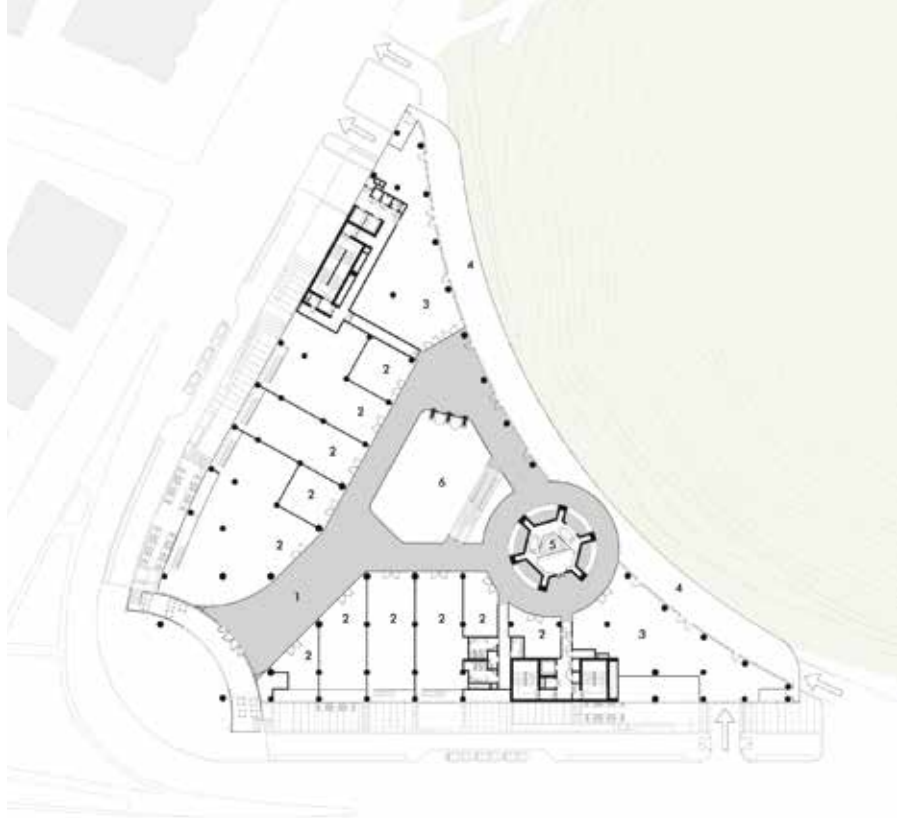
AB: Kulenin esprisi, boşluktan çıkması idi. Biz bilmesek orada kule olduğunu, o duvarların gerisinde kule olduğunu anlayamazdık.

AOÖ: Bütün yapı mülkiyet sınırı içinde, öyle de olması lazım zaten. Terasların ön uçlarına da kolon koyabiliydik ama istemedik. O da mimari bir istekti. O terasların uçuyor gibi olmasını istedik, zor bir statik işti. Otopark çok zordu. Eskiden 112 araçlık, şimdi 420 araçlık. Kulenin temel kotunun iki kat altına indik. Ciddi bir mühendislik işi var.

AB: 25.000 metrekarelik bir inşaat alanı, 50.000 metrekareye çıkıyor. Bu artırım nasıl oldu?

AOÖ: Bu artırımın çoğu otopark. Ticari alanlar da büyümedi. 25 m²'ye bir otomobil yapmak zorundasın ama bir otomobil park alanını dolaşım, rampalar dahil ortalama 35 m²'den daha az bir alanda çözmeniz çok zordur.

AB: Ben şunu da merak ediyorum: AVM'ye nasıl karar verildi? Çok uzun kapalı kaldı ve halk arasında espriye döndü. "Biliyor musun Atakule'nin yerine ne yapılıyor-muş? Hiç akla gelmezdi, AVM yapılıyor-muş!" Herkesin başka bir beklentisi vardı. Kamusal alanı, kültür mekanları olan, tabii belli ölçüde ticari birimler de içeren yeni bir işlevlendirme beklerken, yine bir AVM çıktı ortaya.

Yeni bina zemin kat planı

AOÖ: Ben, o noktaya geldikten sonra konuya dahil oldum. Şöyle duydum; çeşitli alternatifler düşünülmüş. Otel ya da lüks konut gibi... Ama püf nokta gabari. Otel için böyle bir kütle çıkamıyorsun, konut olsa, kulenin yanında konut olmaz. Yine en makul çözüm bu.

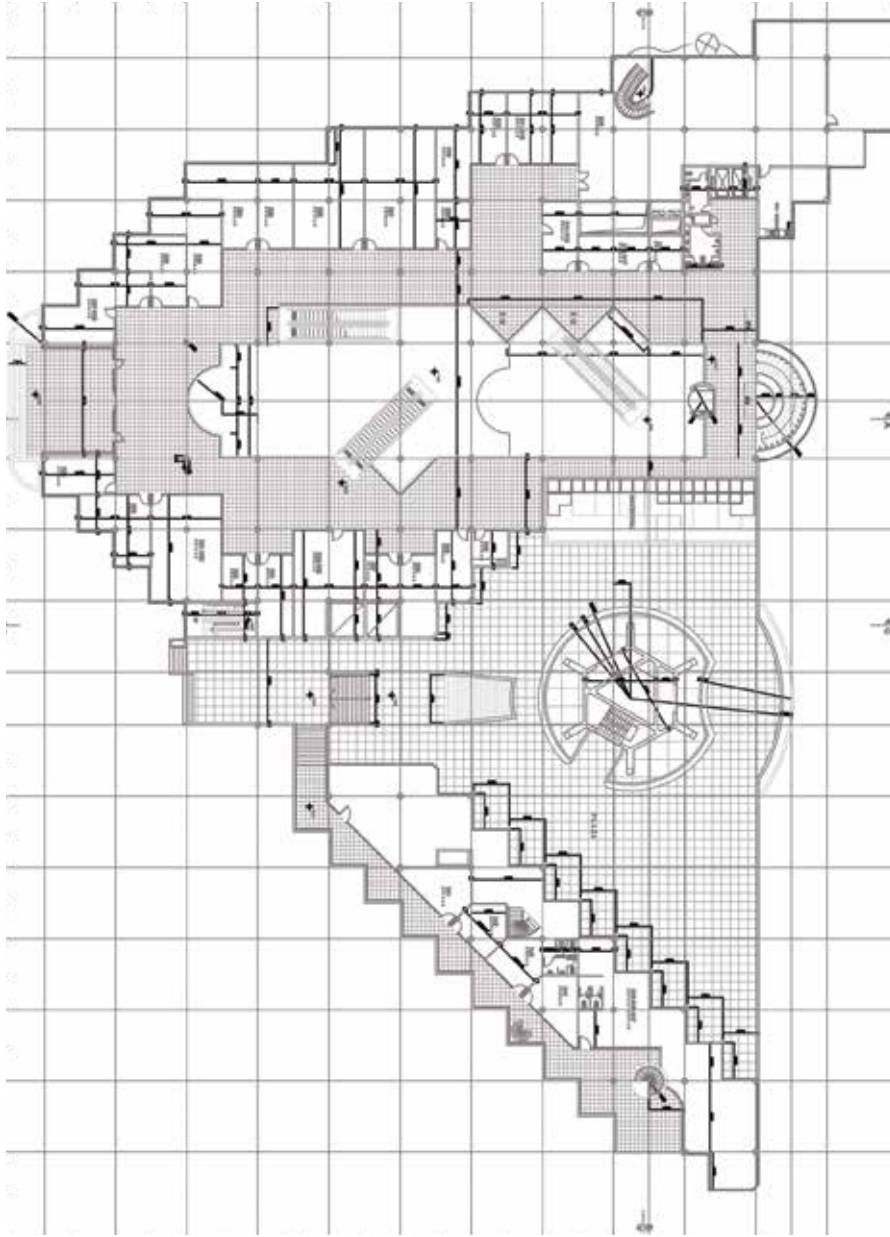
AB: Kültür ve dinlence ağırlıklı sosyal bir mekan olamaz mıydı?

HÖ: Binanın büyüklük olarak, AVM olamayacak kadar küçük, iş hanından da büyük bir ölçeği var. Yeni haline bakarsak, ticari alanlar aynı. Otopark büyümüş, o bir problem zaten çözülmüş. AVM için ölçeği küçük yine. AVM olarak hayatta kalabilecek mi? Yurt dışında "department store"lar var. Belki öyle bir şey olsaydı, olabilirdi.

ŞM: Neden sadece restoran ve konser salonları ile hallolmadı?

AOÖ: Ama işte uzmanlar, danışmanlar var ondan. Onlar buna karar vermişler.

CAG: Hepimizin aynı konuya yoğunlaşmasının temel nedenlerinden bir tanesi şu: Karşı karşıya olduğumuz, aşağı yukarı aynı kapasite ve formda bir yapı, yenilik olarak da terasa açılma, çatı bahçesi, cephesinde de ufak değişiklikler ve otopark sayısının artırılması. Hatta eskisinde yer alan ve sokağa açılan, kentle bütünleşen bazı birimlerden de vazgeçilmiş. Doğal olarak da, insanın aklına neden yıkılıp, yenisi yapıldı sorusu geliyor. Yatırımcı, danışmanlar, uzmanlar bu tür AVM'ye yönlendirmiş olabilir ama Hasan'ın dediği gibi hem büyüklük itibarı ile, hem tipoloji hem de kentsel bağlam açısından bunun doğru bir çözüm olmadığını düşünüyorum. Bu, kısmen eski Atakule için de geçerliydi. Hasan'ın, bu bağlamda Serbest MİMAR'daki yazısı çok önemli. Bir eleştiri yazısı yazarak, 2 şema* çizmiş, çarşı bölümünün kentle ve parkla bütünleşme ihtimallerini vurgulamıştı. Birinde, zemin kat kısmen boşaltılarak yapı ve cadde doğrudan botanik parkına bağlanıyor. Diğerinde ise yapı teraslar halinde geriye çekilerek botanik parkını teraslar üzerinde devam ettiriyor, yeşil bir süreklilik sağlıyor. Sonuçta, artık terk edilmeye başlayan kutu AVM'den farklı öneriler. Atakule GYO Genel Müdürü şunu söyledi: "Biz aslında çok büyük bir kar beklentisi içinde değiliz, bu işe

İlk bina zemin kat planı

bir verimlilik hesabı içinde olmadan girdik". Bu yaklaşım samimi ise acaba kenti öne alan, kentle park arasında süreklilik kuran, dışa tamamen kapanmamış bir alternatif olabilir miydi? Burada itici gücü de mimar temsil edebilir miydi? Orada böyle bir mücadeleye girilip girilmediğini merak ediyor insan. Girmediniz mi?

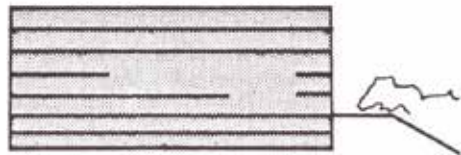
AOÖ: Hasan'ın önerileri çok cesur ve anlamlı da. Bu ölçekte, buraya kadar gidecek bir şeyler önermedik. O cesareti mi yoksa o ortamı mı bulamadık, bilemiyorum. Biz bazı öneriler getirdik. Sosyal içerikli programlar. Sinema salonlarından birini çok amaçlı kullanmayı önerdik. Ama sinemacı girince kendine göre çevirdi mekanı. Bir yere kadar oluyor maalesef.

AB: Dil olarak zorlayabildin mi? Şöyle denemez miydi örneğin? Madem AVM gibi olsun istemiyorsunuz, dili değiştiririm. AVM gibi yapmayalım, kültür yapısı gibi yapalım ama yine ticari alanlar da yer alsın.

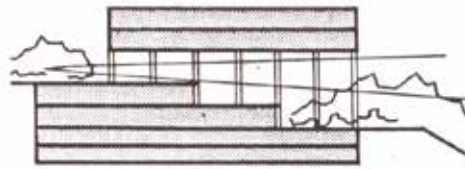
ES: Yatırımcısı, AVM olmadığını iddia ediyor. Gerekçesi de şu: "Hiçbir AVM'nin kapısını Doorman'ın açtığı bir AVM gördünüz mü?"

AOÖ: Bu son program başlangıçta böyle değildi, zamanla Danışmanlar bu hale getirdi. Mesela sinema yoktu, food-court da yoktu. Eski zamanlardaki gibi bir salon yaptık, hatta düz tabanlı olmasını önerdik ki çok amaçlı kullanılsın diye. Dış cephede ekranın olduğu yeri komple şeffaf cam önerdik, salonun içerisindeki aktivite, şehirli tarafından izlensin istedik. Böyle şeyler için biraz uğraştık, hemen pes etmedik. Tartışyorsun, tartışyorsun sonrasında "Bak bunlar olmaz da, burası başarısız olursa, bunun hesabını sen verebilecek misin?" gibi bir yere getiriyorlar seni.

* Hasan Özbay'ın "Atakule Üzerine Notlar" yazısından, SMD MİMAR Dergisi, Sayı:1, s:37.

Uygulanan Model 'TARTIŞILIR'

Alternatif Model 'OLABİLİR'

Alternatif Model 'EN İYİSİ'

İlhan Kural: Bittikten sonra neyin hesabını vereceksin ki?

AB: Kim mimarı suçlamış ki?

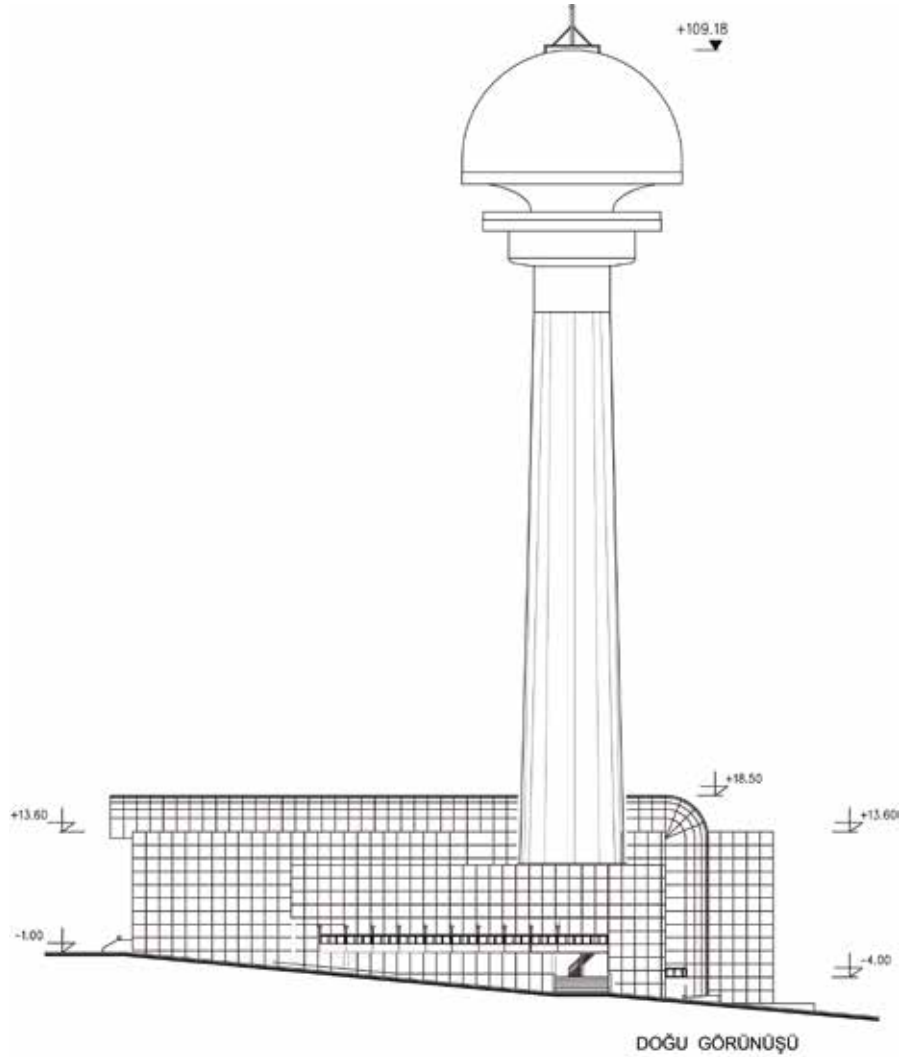
HÖ: Büyüklükten bahsettik ya... Sokaktan girilen, sadece yeme-içme mekanı içeren bir yapı yapsaydınız eminim daha çok yaşardı. Bu yapının ve Ragıp Buluç'un tasarladığı önceki yapının da en önemli sorunu, bir parkın kenarında koparılmış bir yer olması idi. Oraya ne yaparsan yap, o vistada kentin parkla ilişkilerini kapatıyor. Ben Ragıp Buluç'un binası hakkında yıllar önce bir eleştiri yazısı yazmıştım. O yazıda da bu konuya değinmiş, hatta hızımı alamayarak şemalar eşliğinde öneriler yapmıştım. Laf aramızda, Buluç da bana küsmüştü. Senin bu konuyla ilgili mimarca endişelerin var tabii; girer girmez vistayı açayım, asansörü kenara koyayım önü açık kalsın gibi... İşveren metrekareyi azaltmaya razı olup, yapıyı doğrudan sokaktan çalışan bir kurguya dönüştürseydi bence çok daha doğru bir iş yapmış olurdu.

AOÖ: Bu kararlar çok da mimara kalmıyor. Mimar mücadele ediyor ama bir yere kadar... Bu kadar radikal kararları kabul ettirebilir miydim bilmiyorum.

AB: "Burası niye çalışmadı?" diye mimarın tepesine binilmiş bir durum var mı hiç? Oluyor mu hiç böyle şeyler?

CAG: Burada anladığım kadarı ile daha çok AVM tasarımları ile bilinen, bu konuda yer edinmiş bir grup olan A Tasarım Mimarlık'ın risk alması diğer mimarlara göre daha zor. Ama yine de bazı şeyler zorlanır mıydı, bence zorlanabilirdi. Öte yandan Ali Osman'ın anlattıklarından belli kararlar oluştuktan sonra devreye girildiğini anlıyoruz. Yani sıfır noktadan başlamış bir proje değil. Ben özellikle içinde olduğu bağlam nedeni ile bu projenin tükenmekte olan AVM tipolojilerini zorlamak için bir şans barındırmış olduğunu, bu şansın iyi kullanılmadığını düşünüyorum.

ŞM: Benim huzursuz olduğum bir şey var. Park tarafından baktığımız zaman kulenin daha yüksek gözükmesi için gayret göstermişsiniz ama yapıya yaklaşan yoldan geçerken kulenin yüksekliği daha basılmış gibi algılanıyor, o kadar yakından geçiliyor ki yukarıda kule olduğu kayboluyor. Bununla ilgili bir derdiniz oldu mu? Aslında ters taraftan yani köşk tarafından Atakule'ye gelebilsey-

İlk projenin çarşı bloğu ve kule görünüşü

dik o zaten kendiliğinden görülecekti. Ama trafik o şekilde akıyor. Kule sanki yok edilmek isteniyormuş gibi gözüküyor. Bir şey daha var. Yapının içine girince de kule çok hissedilmiyor, biz bildiğimiz için kuleyi anlayabiliyoruz. İçerisi aşırı beyaz. Ben küçük mekan yapılırken açık renk kullanılmasını çok iyi anlıyorum, ama burası o kadar beyaz ki gözleri kamaşıyor insanın, bir şeyi göremez hale geliyor bir noktadan sonra. Bir önceki projeye göre çok büyük fark atmışsınız tabii ki. Zemin kattaki o şahane saçağı görmek insanı mutlu ediyor ama sokaktaki insan parkı doyumsuz seyretmek için illa AVM'de bir yere oturması lazım. Halbuki o terasınız sokakla biraz daha ilişki kurabilseydi ne güzel olurdu.

AOÖ: İnsanların parkı seyretmeleri, oturup zaman geçirmeleri, hatta kendi yanlarında getirdikleri yiyeceklerini yiyebilmeleri için hazırlanmış katlarda oturma alanları ve teraslar, çatıda da açık anfi ve yeşil alanlar yer alıyor.

İK: Ben şunu merak ediyorum: Sinemadan kazanılan para, konser salonundan kazanılan paradan daha mı fazla oluyor? Onun hesabını nasıl yapıyorlar?

CAG: Bu danışmanlık şirketlerinin her şeyden çok kendi meşruiyetlerini sağlamak üzere geliştirdikleri, kendinden menkul standartlar var. "Bak bunu yapmazsan burası işlemez, zarar edersin, kimse gelmez" falan diyerek insanları kendi bildikleri tipolojilere ve işletme sistemlerine yönlendiriyorlar. Korkutarak efsaneler yaratıyorlar. Mesela, danışmanların çalıştığı 70-100 marka var. Öncelikli olarak bunlara gidiyorlar. Birçoğunun ufkü yok, yeniliklere, bu anlamda alınacak risklere açık değiller. Belki yatırımcılara kazandırdılar ama kentlere çok zarar verdiler. Hangi AVM'ye giderseniz

gidin çoğunda markalar, yerleşim, dolaşım şeması hep aynı. Bağlamın kentle kurulan ilişkisinin bir önceliği yok.

HÖ: Son turda, herkesten görüşlerini alalım ve söyleşimizi toparlayalım.

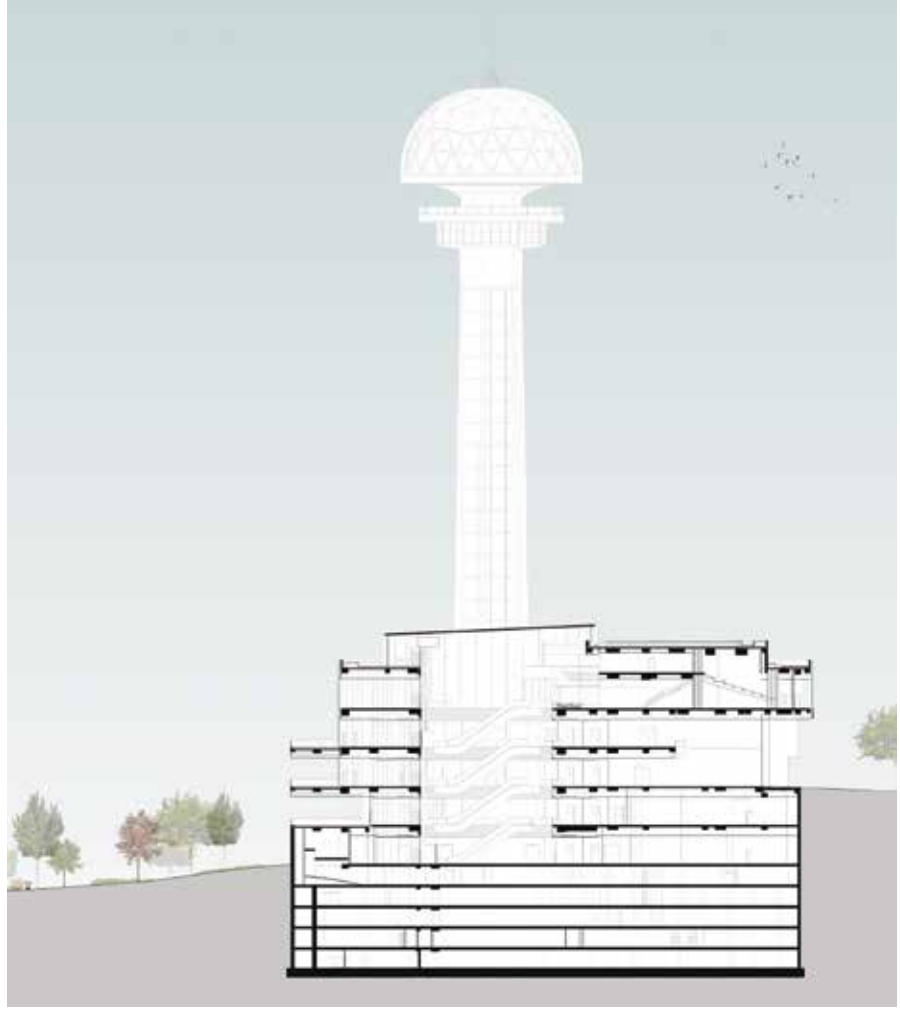
İK: Projen gazetede çıktığı zaman seni arayıp, çok beğendiğimi söylemiştim. Sadece 2 konuda kitiğim olmuştu. Birincisi tam köşeden girişı açınca, belki simetri aksından girmiş oluyorsun ama arabaların orada durması da çok büyük bir sorun oluyor. Yapıya iki taraftan giriş verseydin, şu anda giriş olarak çalışan kısım da kullanılabilir hale gelebilirdi. Bir de içinde gösteri salonu olacak mı diye sormuştum, sen de kesin bir şey söylemedin ama oluşturacağız diyerek iyi niyet gösterdin. Ondan sonra içinde eskiden mevcut olan nikah salonu bile olmayınca, insan hayal kırıklığına uğruyor. Çünkü belli ki yer var. Bir şekilde yapılabilirdi.

AOÖ: Yakıştırdı Hocam.

İK: Geçen gün yapıyı gezdik, hoşuma gitti. Yapıyı Botanik Bahçesine açmış olman, terasların olması çok iyi. Ortadaki boşluk da iyi. Yalnız eski yapı öyleydi, böyleydi ama alçaktı. Şimdi gabari yüksek olmuş, kat yüksekliklerinden dolayı sanırım. Kat ilave ettiniz mi bilmiyorum. Duvar gibi olmuş. O beni çok rahatsız etti. Onun dışında, birçok şeyin senin inisiyatifinin dışında olduğunu anlıyoruz ama senin de orada mimar olarak bastırman gerektiğine hala inanıyorum.

CAG: Kutu AVM'lerin giderek terkedildiği bir dönemde, bunu tekrar etmenin hem yatırımcı hem de kent açısından çok akılcı olmadığını düşünüyorum. Orası o kadar özel bir yer ki, kente başka katkılar sunacak hem de yatırımcıyı da rencide etmeyecek başka birşeyler yapılabilirdi. Benim oturduğum yerden bunları söylemek kolay ama biraz İlhan Hoca gibi düşünüyorum. Belli noktalar var, mimarın biraz daha öne çıkarabileceği ve direnebileceği... Aramızda da belki o güce en fazla sahip olanlardan biri Ali Osman'dır. Çünkü bugüne kadar yaptığı çok sayıda AVM ile işi olumsuz yönlendirmeye çalışan danışmanlara karşı çok önemli bir birikim ve deneyimi temsil ediyor. Onlar ne kadar biliyorsa bu işi, o da o kadar iyi biliyor. Bu yapı yıkılıp yeniden yapılıyorsa aynı tipolojinin dışına çıkılıp, kentle, parkla, bağlamla ilişkileri öne alan daha radikal örnek bir çözüm olabilirdi diye düşünüyorum. Ragıp Buluç'la ilgili konu da kendisinin sürece dahil edilmesi ve daha iyi bir iletişim yolu ile çözülebilirdi diye düşünüyorum.

AB: Kaçınılmaz olarak insan "Böyle mi olmalıydı?" sorusunu soruyor. AVM olmayabilirdi diye konuştuk. Kent topografinin kullanımına dair cevaplar sanırım verildi. İkinci "Böyle mi olmalıydı?" sorusu da Ragıp'la olan ilişki. İnsanlarla iyi ilişkiler kuran, akılgüzel, vicdanı temiz, sevdiğimiz bir genç arkadaşımızsın. Sen bunun altından kalkardın. Biz burada bir meslek dayanışmasının başarılı bir sonucunu kutluyor olabilirdik. Ya da şeytana (GYO, marketing-

Yeni proje çarşı bloğu ve kule kesiti

ciler, vs) pabucunu ters giydiren Ali Osman diye de kutlama yapıyor olabilirdik. Bunu Merih Karaaslan yapıyordu; Yamaç Evler projesinde, TOKİ blokları gibi çizilmiş binalar vardı Merih'e geldiklerinde. Merih, bu şekilde yapılmaması için işvereni ikna etti. Böyle bir şeyi Ali Osman da yapabilirdi. Mimari açıdan olumlu yönlerinin ötesinde, ben neyi beklerdim? Ali Osman, bu projede literatüre geçecek bir şey yapmalıydı. Bu diğer AVM'lerden biri değil; burada bir AR-GE yürütülmeliydi. Sürdürülebilir bir yeşil bina yapılabilirdi, sonuçta yine herkes kazanırdı, mimarlık da kazanırdı. Gar projesinde olduğu gibi, Atakule projesinde de Ali Osman kimsenin yakalayamayacağı fırsatlar yakaladı. Her ikisi de literatüre geçecek yapılar olmalıydı. Bazı mimarların "Ben yapmasam, başkası yapacak" görüşü, Ali Osman'a uygun değil. Bir de, ODTÜ'lü mimarlar Ankara'yı AVM'lere buladı; ona karşı da biraz üzüntüm var. Senin gibi bir mimarın, artık mimari konulara daha politik ve filozofik yaklaşması gerekir diye düşünüyorum.

İlk yapının fotoğrafı

CAG: Her projede de böyle bir yaklaşım olması gerekiyor tabii.

AB: Tabii, Panora'da ne yaparsan yap ama Atakule hepimiz.

ŞM: Öncelikle elinize, aklınıza sağlık. İlk senin ismini duyduğumda çok sevindim. Masadaki herkes gibi yerine ait bir bina değilmiş hissini yaşıyorum. İlla AVM olacaksa, hakikaten bizden bir AVM nasıl olur kurgusu aransaydı. Şehrin sosyal hayatını domine edebilen bir etkinlik alanı mutlaka yapılması hedeflenseydi. Daha bir sokak çarşısı, arasta olsa gibi bir beklentim vardı. Keşke yerine ait bir bina olabilseydi. Yoldan geçerken, parkı tamamen yok eden bir duvar çeken hatta, orayla kopartan bir yapı olduğunu düşünüyorum. Parkı algılamak için illa binaya girmek gerekiyor. Bu, mimarın meselesi midir? Olmabilir. Ama bir kentli olarak böyle bir şey beklememek imkansız benim için.

ES: Atakule AVM'nin mimari karar ve detaylarına katıldığımız veya katılmadığımız birçok noktası olabilir. Ancak ben konuya başka bir açıdan yaklaşarak bu söyleşinin "Mimarlığımızın" geldiği noktanın irdelenmesi için vesile olmasını umuyorum. Atakule AVM parseli Ankara'daki birçok parsel gibi özel mülkiyete ait ve bu parseller gibi önceden belirlenmiş imar haklarına sahip (İnşaat yaklaşma sınırı, kat yüksekliği kapalı çıkma hakkı, vs.). Anladığım kadarıyla bu yapıda söz konusu bu haklar son damlasına kadar kullanılmış durumda. Herhangi bir başka parselde bile sorunlu bir kentsel doku yaratan bu tıktırma yaklaşımı, bu parselde çok daha vahim bir soruna neden olmaktadır, nedeni de burası artık kamuya mal olmuş bir yerdir. Dolayısıyla burada yapılacak bir tasarım daha fazla hassasiyet talep etmektedir. Yıkılan Ragıp Bey'in yapısı- birçok noktasını eleştirsek de- bazı hassasiyetler içermektedir: Bulvarla kurduğu açısız ilişkiler, geri çekmelerle kentsel ölçeği yakalama çabası, yolda yürüyen kentliyi gözetken, zemini yer yer boşaltarak kuleye alma çabası vs. Şimdi burada ise tıka basa doldurulmuş bir parsel ve danışmanların verdiği uyulacak "Excel" tablosu var. Burada MİMARİ bir marifet aranamaz elbette, olsa olsa "Excel" tablosunu kusursuz şekilde gerçek-

İlk yapının çarşı içinden fotoğrafı

leştirilecek bir beceridir söz konusu olan... Yani artık gündemde olan artık, bir "cephe mimarlığıdır". "Teşbihte hata olamaz" sözüne güvenerek şu benzetmeyi yapabilirim belki; bir ayakkabı kutusudur bize verilen, tasarımı istenen (kutunun malzemesi, rengi, dokusu, yazısı nasıl olmalı?)! Bir mimar gibi değil de, bir grafik sanatçısı gibi davranabilir miyiz? Mimarın itildiği, sıkıştırıldığı bu "Cephe Mimarlığı" durumunu mimarlığımız açısından çok önemli bir sorun olarak görmekteyim. Türkiye'de yaptıkları işlerin yoğunluğu ve bütçeleri düşünüldüğünde, bu sorunu aşma gücü veya potansiyeline sahip birkaç bürodan birisidir diye düşündüğüm Ali Osman'ın bile buna teslim olmasını çok manidar bulmaktayım ve özellikle bu durum mimarlığımızın geleceği konusunda beni karamsarlığa düşürmektedir.

HÖ: Yeni Atakule AVM Türkiye inşaat standartlarının üstünde, bir sürü noktası düşünülmüş, emek verilmiş, belli bir kalitede yapı. Yapıyı gezince, ister istemez, eski yapı ile karşılaştırma yapmak kaçınılmaz oluyor. İçeri girince büyüklük eski yapı ile neredeyse aynı olmasına karşın, bende "iç mekan sanki daha küçülmüş" hissi oluştu. Bunun nedeni, yıkılan binada çarşının üzerindeki tonoz örtünün dış mekandan başlayarak yapının içine doğru uzanması ve mekanın daha büyük etki yaratması.

Birkaç sene önce burayı Eskişehir Anadolu Üniversitesi'nde proje konusu olarak vermiştik. Sadece kuleyi koruyacaksınız, buraya ne yaparsınız diye sormuştuk. "Kule

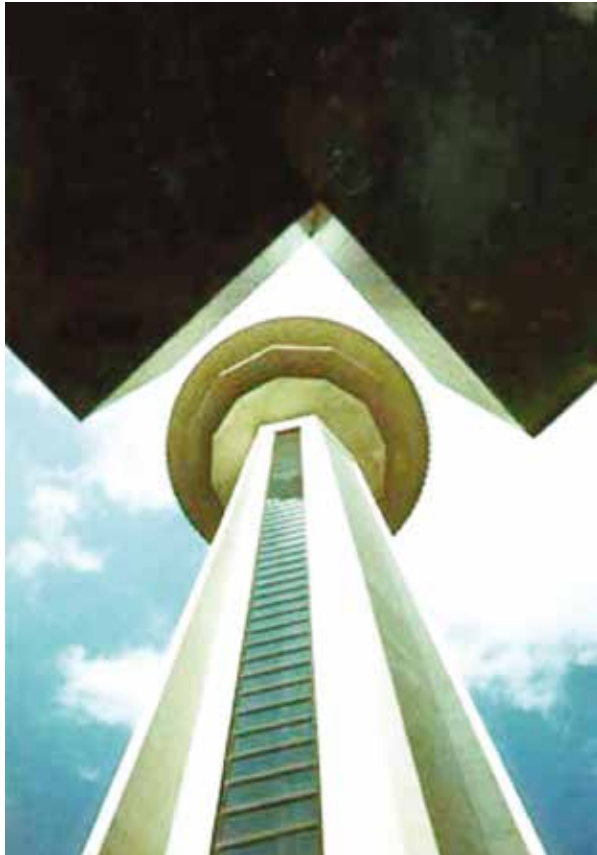
size emanet" sloganı ile. Proje süreci içinde Ragıp Buluç ile görüşülmüş, jüriye de katılımı sağlanmıştı. Öğrencilerin içinde, burayı açık alan olarak bırakanlar da oldu, yoğun yapı programları önerenler de oldu. Tasarımın şöyle bir sorunu var. Çok büyük bir yapı olmadığı için, burada işlevsel olarak en başarılı olacak kısımlar vadiye bakan yeme-içme kısımları. Sadece burası yeme-içmeden oluşan, insanların kuleye geldiği bir yer olsa diye hep hayal ettim. Gelecekte de sanki vadiye bakan her yer yeme-içmeye dönüşecekmiş gibi geliyor. Ama yeni AVM bloğunda yapının en değerli yüzeyi olan Botanik Parkı cephesinde girişin alt kotu araç yolu olarak düzenlenmiş. Bunun ciddi bir hata olduğunu düşünüyorum.

Bir diğer konu da Atakule'nin kulesi rengi beyaz, yeni yapının içi de beyaz. Kule, mimarlar dışında kimsenin algılamayacağı bir şeye dönüşmüş. Belki iç mekandaki baskın renk farklı olsaydı, daha algılanabilir olurdu. Şerife de bir miktar değişti, ama kulenin daha kısa algılanması da önemli bir konu. Atakule eskiden yol kotunun 4-5 metre altında bir meydancığa oturarak yükselirdi. Şimdi ise, yeni yapı onu sardığı için, 22-23 metre daha kısa algılanıyor. Bunun da kulenin oranlarını zedelediği kanısındayım. Kule olduğundan da basık görünüyor. Son olarak, bu yapının kent hayatına nasıl katılacağı sorusunu da zamanla yaşayarak göreceğimizi düşünüyorum.

AOÖ: Öncelikle samimiyetle teşekkür etmek istiyorum. Son tur beni çok etkiledi. Dergi için yaptık ama ben de çok faydalanmış oldum. Bir anlamda da, daha iyi yapılar

Yeni yapıya ait fotoğraf

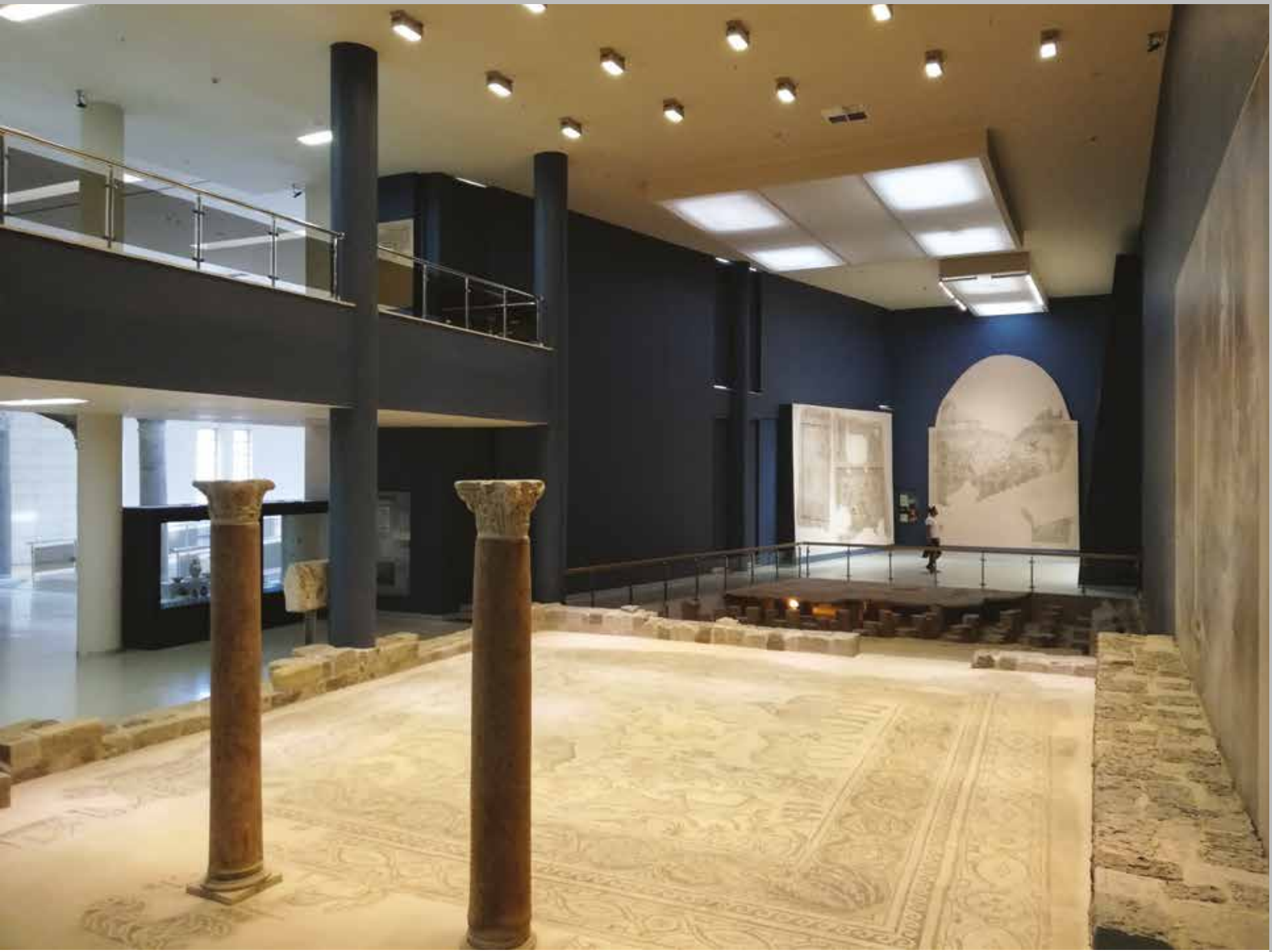
Ara Güler'in
gözünden
ilk Atakule

üretmek açısından beni cesaretlendirdi. Keşke öyle bir imkan olsaydı da, tasarımın başlarında böyle bir şeyler konuşulabilseydi. Benim içimden geçti ama sizleri böyle toplamak, fikir almak zor bir şey. Ama ilerde kentin önemli bir noktasında başka bir proje çıkarsa, sizlerden bir araya gelme ricasında bulunacağım. Benim aklıma gelmeyen, fark edemediğimiz şeyler de söylediniz. Çok güzel şeyler söylediniz, neden bunu yapmadık diye de düşündüm. Bazı konularda da mücadele ettik ama bir yere kadar oluyor. Ama bu bir süreç biliyorsunuz. Tekrar söylemek isterim ki, bu konuşmalar benim cesaretimi arttırdı, teşekkür ediyorum. ■

HATAY YENİ ARKEOLOJİ MÜZESİ

GEÇMİŞİ ŞİMDİYLE BULUŞTURMA İŞLEVİNİ
BAŞARIYLA UYGULAYAN, YALIN VE ÇAĞDAŞ
MÜZE YAPISI.

2010 Şubat ayı içinde yapılan Adana KTVK.B. Kurulu toplantısında aktarıldığı üzere; sözleşme ve şartnamelerde yer aldığı gibi, Hatay Arkeoloji Müzesi arazisi üzerinde 3 seçenek geliştirilmiştir. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın bütün kademelerine sunulan bu proje seçenekleri içinden, ikinci alternatif olarak sunulan proje benimsenerek üçüncü alternafın bazı unsurları ile birlikte geliştirilmesine karar verilmiş idi. Bu doğrultuda yapılan çalışmalar detaylandırılarak uygulama projeleri tamamlanmıştır.

Müze Alanı içinde daha önce Antakya Müzesi uzmanlarınca yapılmış plan sondaj kazılarında ortaya çıkan Roma Dönemi su kanalları, alınan hassas bir plankote ile net bir şekilde tespit edilmiştir. Bu kanallar ile daha sonra yapılacak kazılarda ortaya çıkması kuvvetle olası devamlarını korumak amacıyla, proje bu kültürel varlıkları koruyarak onların etrafında konumlanan bir Müze yaklaşımını tercih etmiştir. Bunu yaparken; Müzenin Giriş Holü'nden başlayarak bir çok noktasında bu kanalların ziyaretçiler tarafından görülebilmesi ve de yeni yapının temellerinden başlayarak kanallara zarar vermeyecek biçimde inşası öngörülmüştür.

Hafıza sanatının üç klasik kaynağından biri Instutio Oratoriadır. M.S. 1. yy.'da Roma'nın en etkili retorik hocası olan Quintilianus'a ait bu kitapta hafıza sanatının en açık anlatımına rastlanır. "İlk adım, belirli bir sıra izleyen bir dizi yerin hafızaya işlenmesidir... Hafızaya bu bir dizi yeri işleyebilmek için önce bir yapıyı hayal etmek gerekir. Bu yapı

mümkün olduğu kadar büyük ve farklı odalara sahip olmalıdır: giriş, oturma, misafir ve yatak odaları vb. Daha sonra, ilerde konuşma yaparken hatırlanması gereken imgeler, örneğin bir çapa veya silah, hayali yapıdaki sırası ezberden bilinen odalara yerleştirilir... Konuşma esnasında, sırasıyla hayalinde bu odaları dolaşan konuşmacı, imgelerini önceden yerleştirmiş olduğu odalardan gerisin geri toplar. Yöntem, konuşmadaki şeylerin düzgün bir sırayla hatırlanmasını sağlar, çünkü bu sıra yapıdaki odaların düzenini izler. "Antik çağlardan Orta çağa geçildiğinde, hafıza sanatı, retorikğin yanı sıra Hristiyan etiğinin de hizmetine girer. Cizvit Rahip Matteo Ricci'nin hafıza sarayı ile 1530'larda yaşadığı bilinen Guilio Camillo'nun klasik tiyatro mimarlığından uyarladığı hafıza tiyatrosu (Yedi sütunun taşıdığı, yedi kademeli, yedi geçit ve yedi çıkışı olan) modern müzeler dönemine kadar, birçok müze fikrinin esin kaynağı olmuştur. İkisi de bir gösterge sistemi ve dil inşa eder ve bilgiyi tek bir mekanda örgütlemeyi hedefler.

Retoriğin ve sanatın anahtarı olarak kabul edilen metaforica hep destek görür. Ayrıca metafor sanatı, basiretin gereği olan, geçmişle şimdiki zamanın ve geleceğin bağlantılandırılması bakımından da önemsenir. Bu bağlamda Dante'nin ilahi Komedya'sı sadece Hristiyanlık öğretisinin ve dünya edebiyatının değil, hafıza sanatının da baş yapıtıdır. Dante (1265-1321) çağının astroloji, matematik ve geometri ilimlerinden yararlanarak, okuyucusunu kutsal yıldızlar, rakamlar ve şekiller aracılığıyla cehennem diplerinden tanrı katına çıkarır."

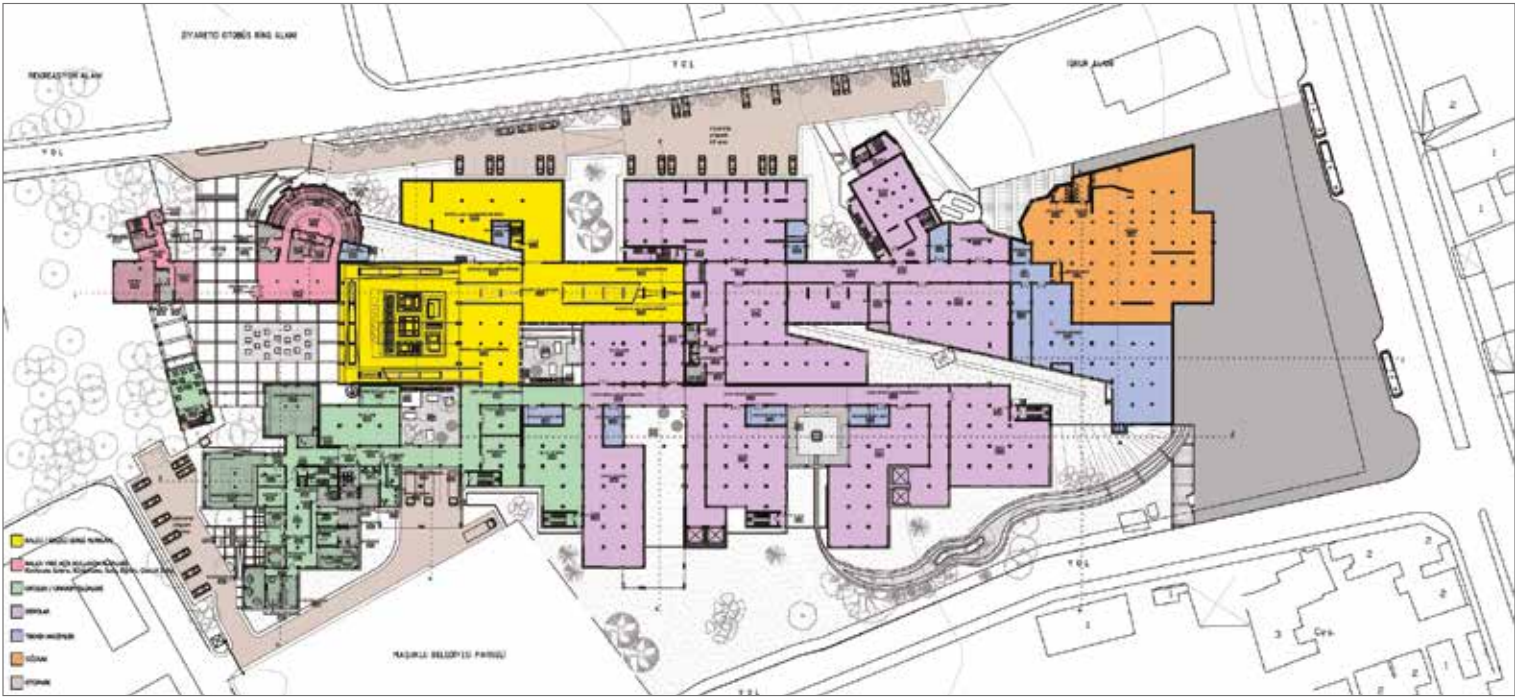
Yapay hafıza ile dönemin ikonografisi arasındaki bağ, resim ve heykelden daha açık olarak mimarlıkta temsil olur. Çünkü yapay hafızadaki imgelerin yeri zaten mimarlıktır, hafıza saraylarının mimarlığıdır. Mimarlık, imgeleri belirli bir sıraya soktuğu için, hatırlanma önceliklerine göre onların zaman içindeki yerlerini kronolojilerini de belirler. Zamanın da mekanını oluşturur. Hafıza kadar kurguladığı tarihin de sahnesi olur.

Proje, tüm bu antik ve ortaçağ söylemlerinin Antakya Müzesi bağlamında yeni bir denemesini/senaryosunu aramayı amaçlamaktadır. Aslen 19. yy. gravürleri ve 20. yy. başı Antakya fotoğrafları ile başlayan bu yaklaşım, söz konusu fotoğrafların en önemli ögesi olan Asi nehri ve onun üzerindeki Nora'lardan yola çıkar. Ve bir şekilde, karşı yakadaki "Kadim Antakya"ya giriş, suyun üzerinde konumlanan bir köprü ile arkadaki müze/kent'e, kent/müze'ye ulaşarak başlar. Bu noktada "Peyzaj adeta aslında var idi ve kent/müze buna göre konumlandı." İşte bu Peyzaj'daki başat unsur plan su(zaman), bir nora (su tekerleği/zaman değirmeni) ile kente/müzeye taşınır. Müzeyi hareket halinde olacak bu nora besleyecektir. Müze/Kent'e girince, onun bir tür hafıza sarayı gibi, her biri bir dönemi ya da hikayeyi anlatan çekmecelerden oluştuğu görülmektedir. Bu müze'nin iki ana unsuru Roma dönemi/mozaikler ve protohistorik dönem höyüklerden bulunan eserlerdir. Müze/Kent'in Roma sütunlu caddesi / su taşıma kanalı, su kemeri metaforlarından yola çıkan bir iskelete sahiptir. Çekmeceler bu iskelete takılırlar. Aslında alanda var olan ve korunması öngörülen Roma Su Kanalları, bu Roma iskeletini nerede ise gerçek kılar. Bugünkü Antakya kentinde oldukça aşağılarda kalan

Vaziyet Planı

Alt Zemin Kat Planı

Roma ruhu ve 1930'lu yıllarda onu arayan/canlandırma-ya çalışan kazı yapan arkeologların heyecanı burada hayat bulur. Ve aşağı inen büyük rampa, bizi mozaiklerin çıkarıldıkları bağlamları canlandıran salonlara taşır. Daha sonra MS. 1-5. yy'larda yaşanan Hristiyan / Pagan Dünya geriliminin önemli bölümlerine sahne olan Antakya'nın erken Hristiyan döneminin ve Ortaçağ'ın kayalıklara oyulan mimarisi ile senaryo sonlanır.

Hatay Arkeoloji Müzesi tasarımında bütün çağdaş müzelerde var olan bir diğer önemli unsur, Müze'nin Kent ve kentliler için de çekici bir yapı olmasını sağlayacak, geçici sergiler, toplantı/gösteri salonu, çocuk müzesi, eğitici drama ve sanat atölyeleri, kafeterya vb. öğelerle desteklenmesidir.

Öte yandan, mozaiklerin sergilenmesinde hepsi de yere/döşemeye ait olan bu eserlerin yine yerde sergilenmesi, mümkün olan ölçüde çıkartıldıkları yapıların (konut, villa vb.) canlandırılan duvar kalıntıları içinde sergilenmesi

yolu önerilmektedir. Proje ana girişlerini Reyhanlı Yolu'ndan (Güneydoğu) almaktadır. Zira aynı zamanda "Antik Halep Yolu" olan bu yol, bugün hala geçerli olan imar planlarında mutlak dikkate alınacak bir öğedir. Bir Kent Meydanı biçiminde düşünülen bu girişin etrafında kafeterya, satış üniteleri, çocuk müzesi, Vip ağırlama salonu ve bazı idari ofis üniteleri yer almaktadır. Aynı biçimde alan içindeki Roma Dönemi Su Kanalı duvar izleri, Kuzeybatıdaki Okalıptüs Korusu ve özellikle Reyhanlı Yolu üzerindeki "Anıtsal" denebilecek çınar ve ardıçlar ile Küçük Dalyan yolu üzerindeki ağaçlıklar mümkün olduğu ölçüde korunmuştur. Alana kuzeydoğudan bağlanan trafik yolu (Maşuklu Belediyesi'ne çıkan yol) bugün açılmamış olmakla birlikte, bir diğer (ikincil) giriş noktası olarak ele alınmıştır, burada toplantı salonları, eğitim işlikleri yer almaktadır. Batıdaki Küçük Dalyan Yolu'ndan ise, daha çok servis amaçlı personel ve eser/depo girişleri alınmıştır. Müzenin kuzeybatısından yaklaşılacak noktada alınan girişten, kütüphane, ofisler ve eser depolarına ulaşılmaktadır. Gerek bu katta, gerekse diğer katlarda kuzeybatı'ya (okalıptüs koruluğu) açılım için, büyük mozaik koridorunun ucuna büyük açıklıklar yerleştirilmiştir. Bu sayede Koruluk'un adeta müzeye nüfuz etmesi sağlanmaya çalışılmıştır.

Bu yaklaşımın 2 temel önermesi önemlidir. İlki Mozaik sergilenen salon ve alanlar ile diğer salonların ayrışabilir nitelikte olmasıdır. Bu sayede sadece mozaikleri

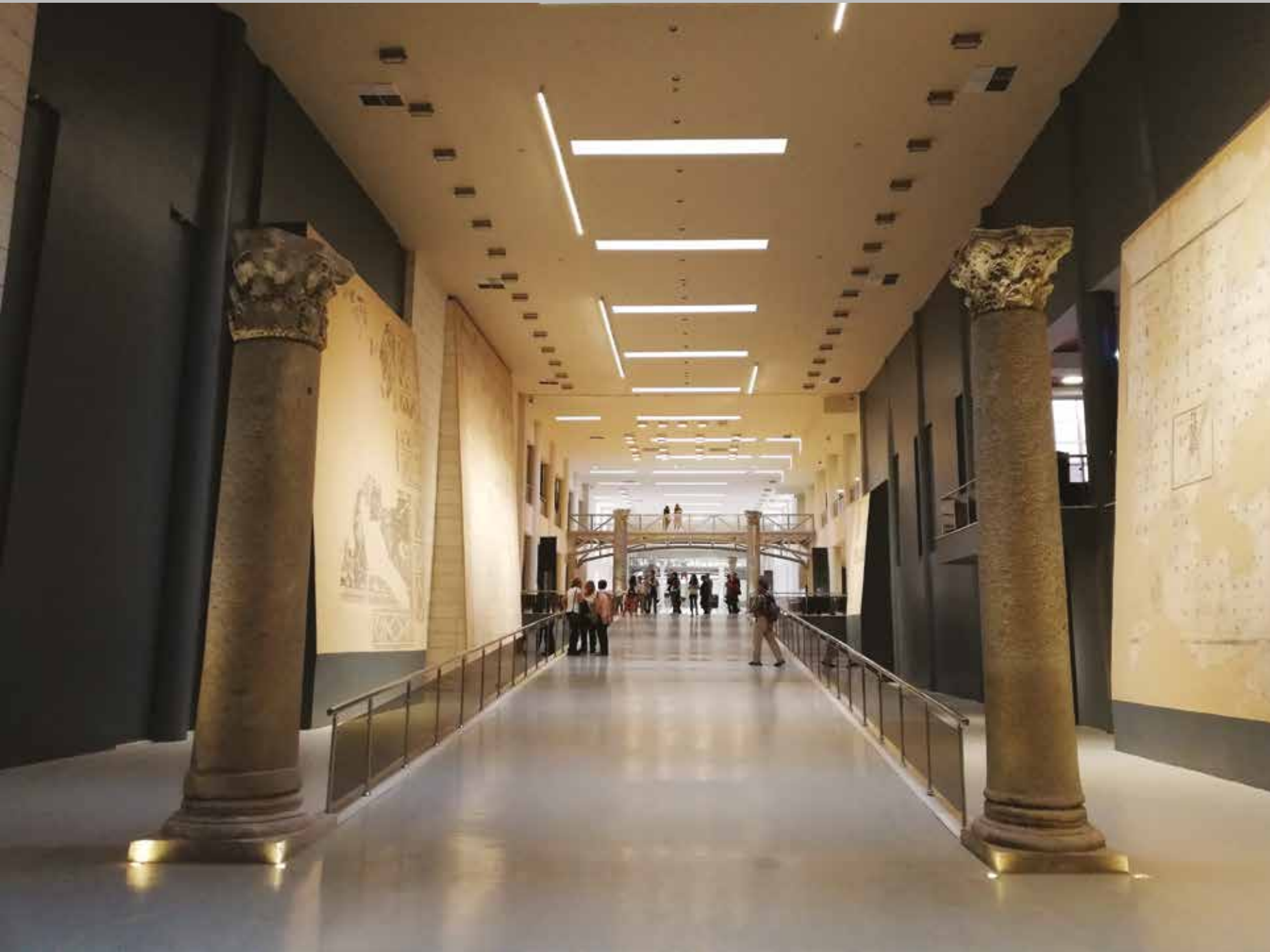
Sergi Alanları Dağılım ve Dolaşım Şeması

görmek ya da sadece diğer salonları görmek mümkün olabilecektir. İkinci temel önerme ise, yaklaşık 135 m uzunlukta olan mozaik koridoruna karşın, tamamen açık iç avlular etrafında ve rampalarla giderek yükselen kotlarda oluşturulan diğer dönem salonlardır. Ve bu salonların bazıları istenirse asma katlı olarak kullanılıyor iken, bazıları tamamen ana mekandan ayrışabilecek karakterdedir.

Müzenin Depoları ve onarım ışıkları tamamen alt zemin olarak adlandırılan 85,00 kotunda olup, küçük iç avlular etrafında kümelenip, ışıklarını ve havalarını buralardan almaktadır. Teknik merkez de bu katta ana girişin altında yer almaktadır. Ayrıca Alanın Kuzey Cephesinde 60 arabalık bir açık otopark bulunmaktadır. Yukarıda da bahsedildiği gibi, Güney Batıda yer alan sergi salonları ile depolar arasında yaklaşık 700m kot farkı vardır.

Sonuç olarak, Müze, avlular etrafında gelişen ve çeşitli kademelere oturan parçalı yapısı ile bir tür Geleneksel Antakya Mahallesi ilişki kurgusunu seçmiştir. Bu yaklaşımın yer yer avluların alt zemin kotunda Batıya açılan kollarının, müze arazisi etrafındaki düzensiz yapılaşmaya/çevreye sırtını dönen / içedönük bir yapı yerine, onunla ilişki kuran tavrı önemlidir. Proje, Asi nehrinin sonsuz Amik Ovası'nda binlerce yıldan bu yana oluşmasına sebep olup tanıklık etmiş olduğu uygarlıklarla kurduğu bir iç dünyanın temsili yönünde bir çabadır.

1-1 KESİTİ

2-2 KESİTİ

- KALIT / DİZEYİ SİZE ALINILAR
- KALIT YERİ KALIT ALINILAR
- KALIT YERİ KALIT ALINILAR
- KALIT YERİ KALIT ALINILAR
- KALIT YERİ KALIT ALINILAR
- KALIT YERİ KALIT ALINILAR
- KALIT YERİ KALIT ALINILAR

3-3 KESİTİ

Kestirler

KÜNYE

İşin Adı: HATAY YENİ ARKEOLOJİ MÜZESİ
Yer: HATAY

İşin Adı: Hatay Yeni Arkeoloji Müzesi

İşveren: Hatay Valiliği Köylere Hizmet
Götürme Birliği

Kontrol: TC. Kültür ve Turizm Bakanlığı Adana
Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü

Yapının Sahibi: TC. Kültür ve Turizm Bakanlığı
Adana Arkeoloji Müzesi

Toplam Kapalı Alan: 32.754 m²

Toplam Açık Alan: 20.581 m²

Toplam Alanı: 54. 559 m² (yarı açık alanlar dahil)

Durum: Tüm Birimleri ile Müze 28.12.2014 tarihinde
birinci bölüm açıldı, 4 yıldır kullanılıyor.

BÖLÜMLER

Giriş Alanı

Lobi, Fuaye, Bilet Satış, VIP, Vestiyer, Resepsiyon,
Kafeterya, Hediyelik eşya satış alanı

Sergileme Alanları

Müzeler, Ortaçağ ve Osmanlı Salonu, Üçağızlı Ma-
ğarası Canlandırması, Amuk Kültürleri, Höyükler
Salonu, Roma 1 Mozaik Salonu, Roma 2 Mozaik
Salonu, Erzin Hamam Canlandırması, Lahitler Sa-
lonu, Krallar Salonu, Hazine Salonu, Küçük Eserler
Salonu, Pişmiş Toprak Eserler Salonu, Cam Eserler
Salonu, İskelet Mozağı Canlandırma Odası,
Daphne Villaları Canlandırması

Toplantı, Eğitim, Etkinlik

Kütüphane, Arşiv, Süreli sergi alanı, Çocuk eğitim
alanı, Atölyeler, Konferans Salonu, Misafirhane

Rekreatif Alanları

Restoran ve kafeler

Yönetim Birimleri / Ofisler

İdari ofisler, Toplantı Salonu

Depolar

Arkeoloji Depoları (Taş Eserler, Pişmiş Toprak
Eserler, Cam Eserler, Metal Eserler, Sikkeler, Etüdlük
Eserler, Kazı Malzemeleri Depoları), Mozaik Deposu

Onarım İşlikleri

Cam Eserler İşliği

Metal Eserler İşliği

Pişmiş Toprak Eserler İşliği

Mozaik İşliği

Servis Alanları

Teknik hacimler

Sığınak

Otopark

PROJE : Miyar Mimarlık Ltd. Şti.

PROJE EKİBİ

Mimari : Kemal Nalbant, Y. Mimar

Yardımcı Mimar : Dilra N.Eriç Eryıldız, Y. Mimar

Yardımcı Mimar : Hatice Şanlı, Mimar

Peyzaj Mimari : Hayati Sipahioğlu, Peyzaj Mimarı

Danışman : Burçak Madran, Müzeolog

İç Mimari : Ersan Ener, Endüstri Ürünleri

Tasarımcısı

Semra Ener, Y. Mimar

Filiz Ultav, İç Mimar

Ebru Yaldızkum, Mimar

Statik : Mecit Şekercioglu,
İnşaat Mühendisi

Tesisat : Sadettin Burhan,
Makina Mühendisi

Elektrik : Kemal Güravşar,
Elektrik Mühendisi

Çizim : Dilra N.Eriç Eryıldız, Y. Mimar
Hatice Şanlı, Mimar

Uygulayıcı Firma: Ekintaş A.Ş.

FOTOĞRAFLAR
HASAN ÖZBAY

Proje dokümanlarının derlenmesindeki katkılarından
ötürü Nimet Özgönül'e teşekkürlerimizle...

MURATPAŞA BELEDİYESİ ÇOK AMAÇLI GÖSTERİ MERKEZİ ATÖLYE VE SAHNESİ MİMARİ FİKİR PROJE YARIŞMASI

**2015 YILINDA SERBEST, ULUSAL VE İKİ KADEMELİ OLARAK AÇILAN
MURATPAŞA BELEDİYESİ ÇOK AMAÇLI GÖSTERİ MERKEZİ ATÖLYE
VE SAHNESİ (OPERA VE TİYATRO İŞLİĞİ) MİMARİ FİKİR PROJE
YARIŞMASI'NDA BİRİNCİ SEÇİLEN PROJE UYGULANDI.**

Muratpaşa Belediyesi Çok Amaçlı Gösteri Merkezi Atölye ve Sahnesi (Opera ve Tiyatro İşliği) Mimari Fikir Proje Yarışması Jürisi ikinci kademeye kalan 8 adet proje ile ilgili değerlendirme çalışmalarını 4 Ocak 2016 yılında tamamladı. Birinci ödül sahibi ekibin projesi uygulandı.

JÜRİ ÜYELERİ VE RAPORTÖRLER

Danışman Jüri Üyeleri

Av. Ümit UYSAL - Muratpaşa Belediye Başkanı
Mehmet Osman AYDIN - Mimarlar Odası Antalya Şube Başkanı
Ömer DİNÇ - Mimar
Evin ATİK - Müzikolog
İbrahim KARAOĞLU - Yazar-Sanat Eleştirmeni

Asli Jüri Üyeleri

Prof.Dr. Abdi GÜZER - Y. Mimar (Jüri Başkanı)
Prof.Dr. Alper ÜNLÜ - Y. Mimar
Emre AROLAT - Y. Mimar
Haşim Ertuğ UÇAR - Y. Mimar
Mustafa BALCI - İnşaat Mühendisi

Yedek Jüri Üyeleri

Nazmiye ÖZTÜRK - Mimar
A.Eşref ŞENELEK - Mimar
İsmail Selçuk YILMAZ - İnşaat Mühendisi

Raportörler

Cem ALCAN - Mimar
Metin GÜRGÜR - Mimar
Yarışma sonucuna göre ödül kazanan ekipler şu şekilde sıralandı:

1. Ödül

Doğan Türkkar
Cihan Sevindik
Tuna Han Koç
Zeynep Canan Aksu

2. Ödül

İlker İğdeli
H. Buşra Al

3. Ödül

Burak Pelenk

Mansiyon

Zuhal Kol
Zehra Saday Aygün

Mansiyon

İlker Fatih Özorhon
Güliz Özorhon

Mansiyon

Bennu Tunç
Betül Ay Birsöz

Mansiyon

Alper Derinboğaz
Hakan Tüzün Şengün

Mansiyon

Barış Demir
Sıddık Güvendi

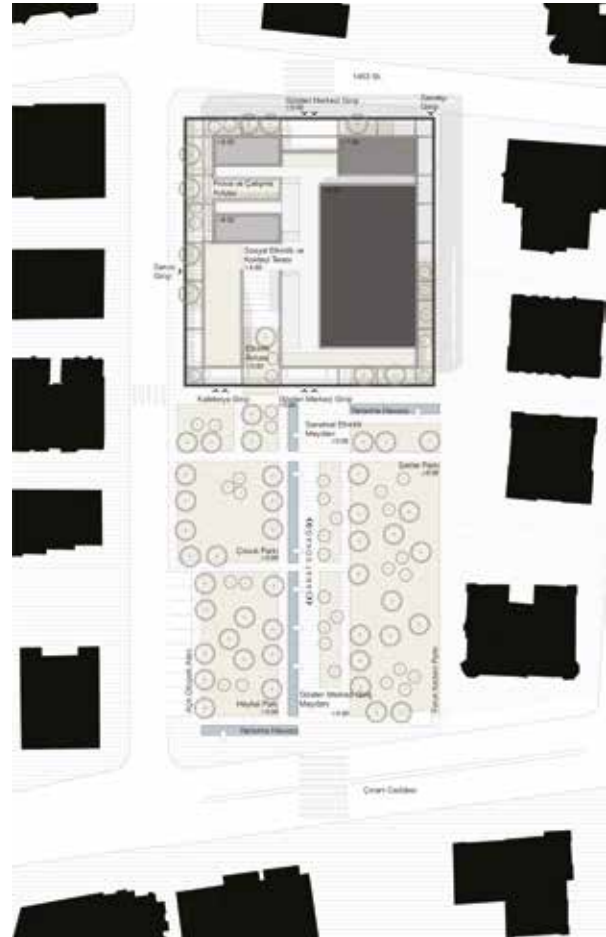

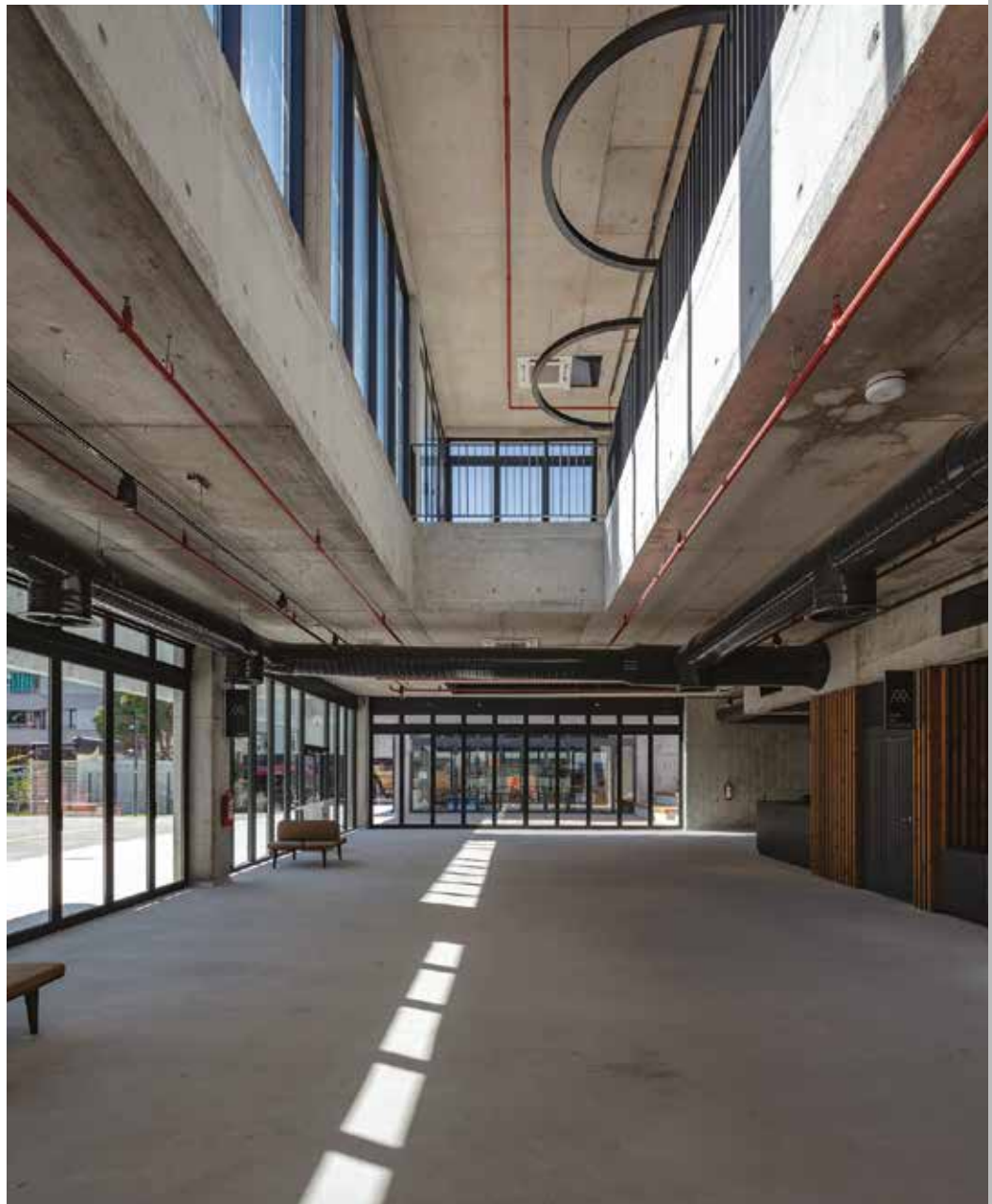
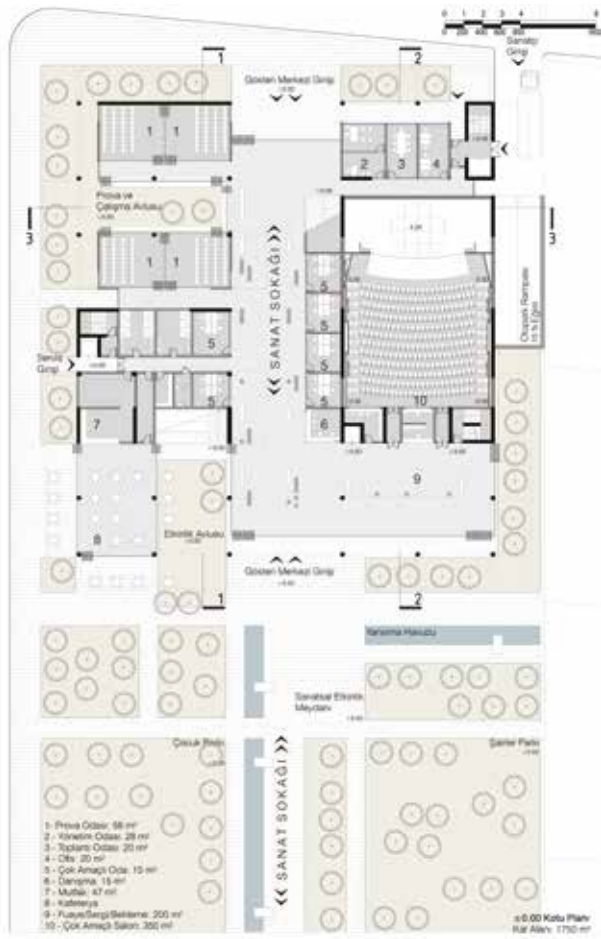
1. ÖDÜL

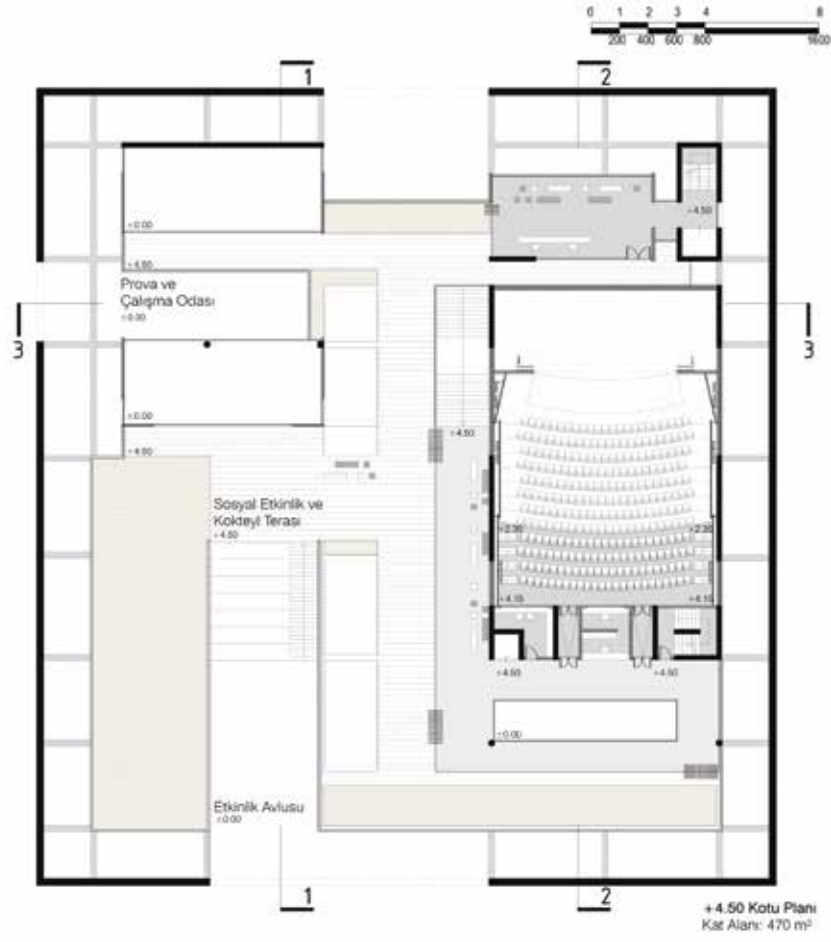
Doğan Türkkan
Cihan Sevinç
Tuna Han Koç
Zeynep Canan Aksu

Yapısal asal etkinliklerinin çoğunlukla gerçekleştirileceği Çok Amaçlı Gösteri Salonu, akustik ve diğer disiplin gereksinimleri doğrultusunda şekillenerek hacmin egemen birimini oluşturur. Orkestra çukuru, ana ve yan sahneler ile ışık odası gibi teknik birimlerle de desteklenen salon, kullanıcılarının görsel ve işitsel ergonomisini sağlayacak; aynı zamanda farklı tür etkinliklere optimize yanıt verecek niteliktedir. Salonun kullanıcısıyla bulunduğu fuaye, aynı kotta hizmet vererek kentli ile salon kullanıcılarını yapı arakesitinde buluşturur. Bu sayede, yapı kent kullanıcısı için farkedilebilir bir kamusal obje iken park da salon kullanıcısı ile yoğun kent dokusu içerisinde adeta bir kaçış noktasıdır. İhtiyaç programı gereği talep edilen atölye ve prova salonları ise avludan açılan 'Sanat Sokağı' ile bütünleşerek yapı kullanıcısının tek bir kotta tüm hizmetlerden faydalanmasına olanak kılar. Yapıdan, gece-gündüz, yaz-kış gibi devinim olduğu her zaman diliminde kent kullanıcısının faydalanmasını sağlamak üzere, restaurant ve seyir platformu ile zenginleşen ön kamusal mekan, etkinlik avlusu ile tüm bu birimleri bir arada tutar. Kentlinin salt program dahili sanatsal aktivitelerden faydalanmasının yanı sıra, açık ve yarı açık platformlarda da benzer etkinliklerde rol alması sağlanır. Bu bağlamda tasarlanan üst teras yürüyüş platformları sayesinde, yapı her düzlemde kentli için kullanılabilir duruma gelir. Servis girişi ve araç otopark rampası gibi teknik hacme inen birimler ise yapıya komşu araç yollarından alınan cepler ile bir arada kurgulanmıştır. Yönetim birimleri ise tüm bu sıralanan birimleri hem kontrol altında tutabilen, hem de gerektiği zaman işlevi gereği ayrışması gereken zamanlarda perdelenebilen kuzey yönü girişi lokasyonundadır.

Projenin adı ve yeri	: Antalya Muratpaşa Belediyesi Türkan Şoray Kültür Merkezi, Muratpaşa, Antalya
Proje Müellifi	: Cihan Sevindik, Doğan Türkkan, Tunahan Koç, Zeynep Canan Aksu
Statik	: Akıncı Mühendislik
Mekanik	: G Mühendislik
Elektrik	: Çakırtık Mühendislik
Yangın	: Adal Yangın Güvenliği Tasarım ve Danışmanlık Hizmetleri Ltd. Şti.
Akustik	: Karakutu Akustik
Aydınlatma	: Studio Lighting Design
İşveren	: Antalya Muratpaşa Belediyesi
Projenin Alınış Yöntemi	: Yarışma
Proje Yılı	: 2016
İnşaat Alanı	: 8.348 m²

2. ÖDÜL

İlker İğdeli, H. Buşra Al

3. ÖDÜL

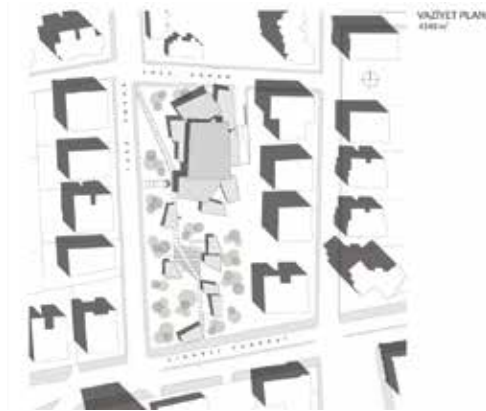
Burak Pelenk

MANSİYONLAR

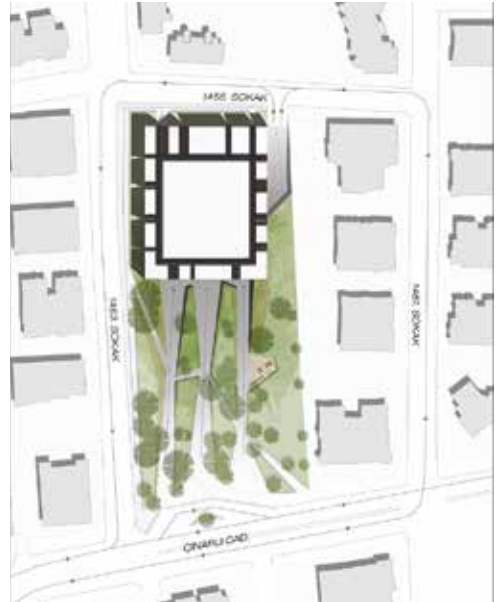
Zuhal Kol, Zehra Saday Aygün

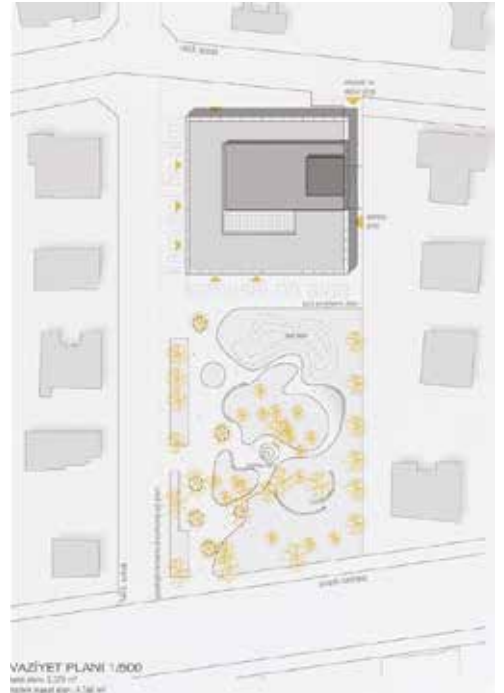
İlker Fatih Özorhon, Gülüz Özorhon

Bennu Tunç, Betül Ay Birsöz

Alper Derinboğaz, Hakan Tüzün Şengün

Barış Demir, Siddık Güvendi

ŞEHİTKAMİL BELEDİYESİ SANAT MERKEZİ ULUSAL MİMARİ FİKİR PROJESİ YARIŞMASI

2016 YILINDA GAZİANTEP ŞEHİTKAMİL BELEDİYESİ TARAFINDAN AÇILAN YARIŞMADA BİRİNCİ SEÇİLEN PROJE UYGULANDI

Şehitkamil Belediyesi tarafından; ekonomik, özgün ve nitelikli mimari yaklaşımların, işlevsel ve yenilikçi çözümlerin öne çıkarılması, doğaya saygılı, sürdürülebilir, çağdaş bir çevre ve mimari anlayışı ortaya koyan proje ve müelliflerin belirlenmesi, güzel sanatların teşviki, ilgili mesleklerin gelişmesi, mesleki etik değerlerin pekişmesi ve katılımcıların uluslararası rekabet gücü kazanmalarına uygun ortamın sağlanması amacıyla açılan "Şehitkamil Belediyesi Sanat Merkezi Ulusal Mimari Fikir Projesi Yarışması", 23 Haziran 2016 tarihinde sonuçlandı ve birinci ödül sahibi proje uygulandı.

JÜRİ ÜYELERİ VE RAPORTÖRLER

Danışman Jüri Üyeleri

M. Rıdvan Fadiloğlu - Şehitkamil Belediye Başkanı
Prof.Dr. Tamer Yılmaz - Hasan Kalyoncu Üniversitesi Rektörü
Deniz Köken - Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri
B. Sıtkı Severoğlu - Mimar
M. Murat Özgüler - Şehitkamil Belediyesi Başkan Yardımcısı / İnş. Mühendisi

Asli Jüri Üyeleri

Prof.Dr. Celal Abdi Güzer - Mimar- ODTÜ Öğretim Üyesi (Jüri Başkanı)
Ercan Çoban - Mimar
Faruk Eşim - Mimar
Prof.Dr. E. Görün Arun - H.K.Ü Güzel Sanatlar ve Mimarlık Fak. Dekanı
A. Muhtar Küçükökü - Y. Mimar

Yedek Jüri Üyeleri

Serdar Uslubaş - Mimar
Yard.Doç.Dr. A. Turan Köksal - Mimar
Serkan Özatıcı - İnşaat Müh. - Şehitkamil Belediyesi Fen İşleri Müdürü

Raportörler

Banış Beyaz - Mimar - Şehitkamil Belediyesi
Aysun Kaleoğlu - Y. Mimar - Şehitkamil Belediyesi
Raportör Yardımcıları
Hilmi Bilge - Mimar

Kazanan ekipler şu şekilde sıralandı:

1. Ödül

M. Orkun Özür (Y.Mimar) (Ekip Başı)
Kerem Çınar (Mimar)
G. Rabia Evkaya (Y.Mimar)

2. Ödül

Hakan Deniz Özdemir (Y.Mimar) (Ekip Başı)
İbrahim Eyüp (Mimar)

3. Ödül

Cihan Sevindik (Mimar) (Ekip Başı)
Zeynep Canan Sevindik (Mimar)
Doğan Türkkkan (Mimar)

1. Mansiyon

Raşit Dedeoğlu (Mimar) (Ekip Başı)

2. Mansiyon

Murat Sönmez (Mimar) (Ekip Başı)
Mehmet Arıdoğan (Mimar)
Zeliha Burcu Demirci (Mimar)
Ayşe Asena Aras (Mimar)

3. Mansiyon

Regaip Adem (Mimar) EKİP BAŞI
Tolga Şentürk (Y.Mimar)

4. Mansiyon

Yavuz Selim Sepin (Mimar) Ekip Başı
Aygül Ceylan (Y. Mimar)
Sercan Durmuş (Mimar)

5. Mansiyon

Hasan Akyüz (Mimar)Ekip Başı

Satın Alma

Emrah Bal (Mimar)Ekip Başı
Soner Akçam (Mimar)
Ahmet İlyas Sözeri (Mimar)

Satın Alma

Ünal Şahin (Mimar) Ekip Başı
Eşref Gökalp (Mimar)
T. Buse Şahin (Mimar)

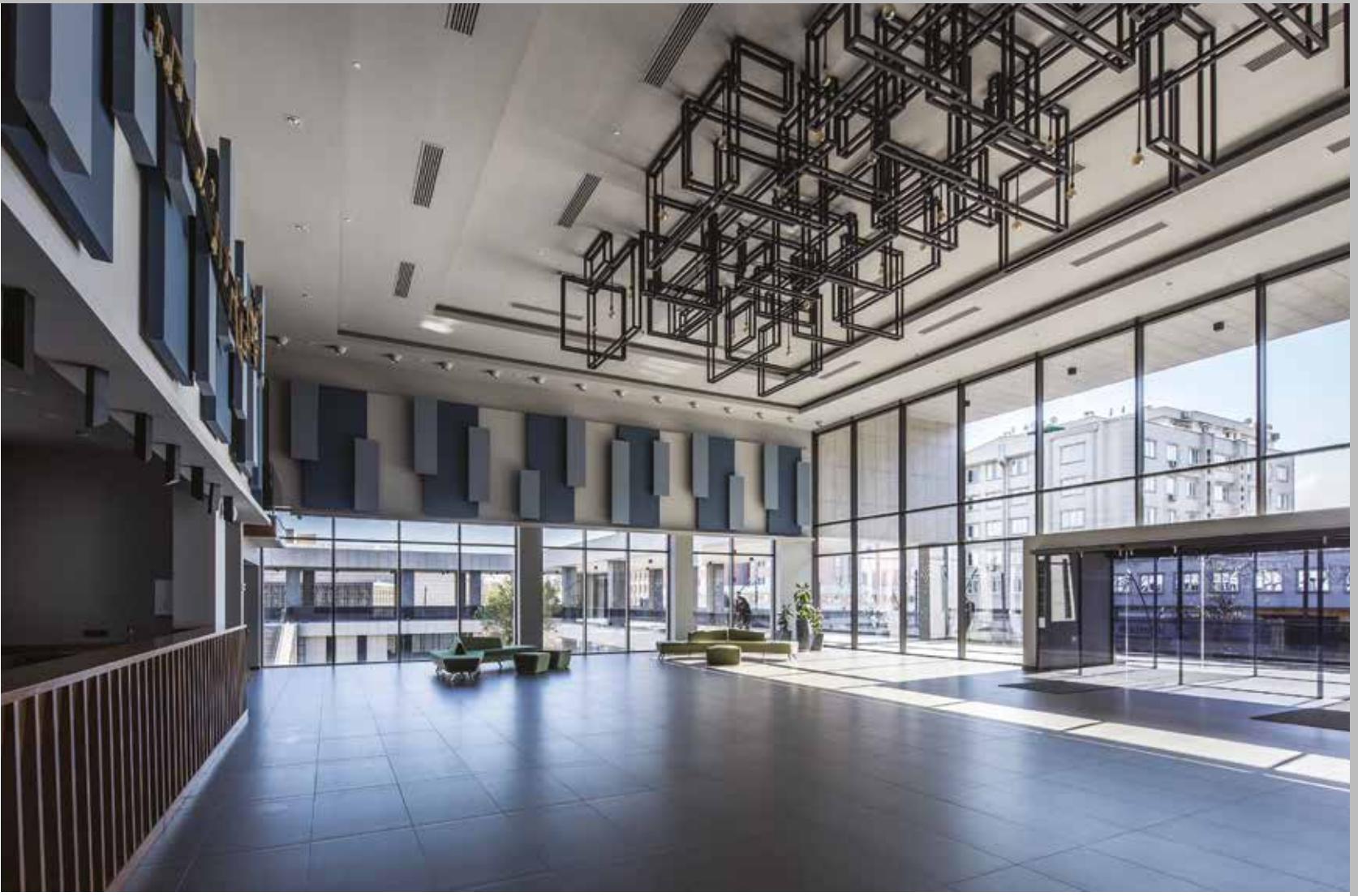
1. ÖDÜL

M. Orkun Özüer (Y. Mimar) (Ekip Başı)
Kerem Çınar (Mimar)
G. Rabia Evkaya (Y. Mimar)

Projenin adı ve yeri	: Şehitkamil Belediyesi Sanat Merkezi, Gaziantep
Proje Müellifi	: Orkun Özüer, Kerem Çınar, Gökem Rabia Kanat
Tasarım Ekibi	: Orkun Özüer, Kerem Çınar, Gökem Rabia Kanat
Statik	: Güven Özer
Mekanik	: Serkan Kayaş
Elektrik	: Ramazan Zeytün
İşveren	: Şehitkamil Belediyesi
Projenin Alınış Yöntemi:	Yanışma
Proje Yılı	: 2016
İnşaat Alanı	: 5000 m ²
Fotoğraflar	: Alp Eren (Altıkat Mimari Fotoğraf)

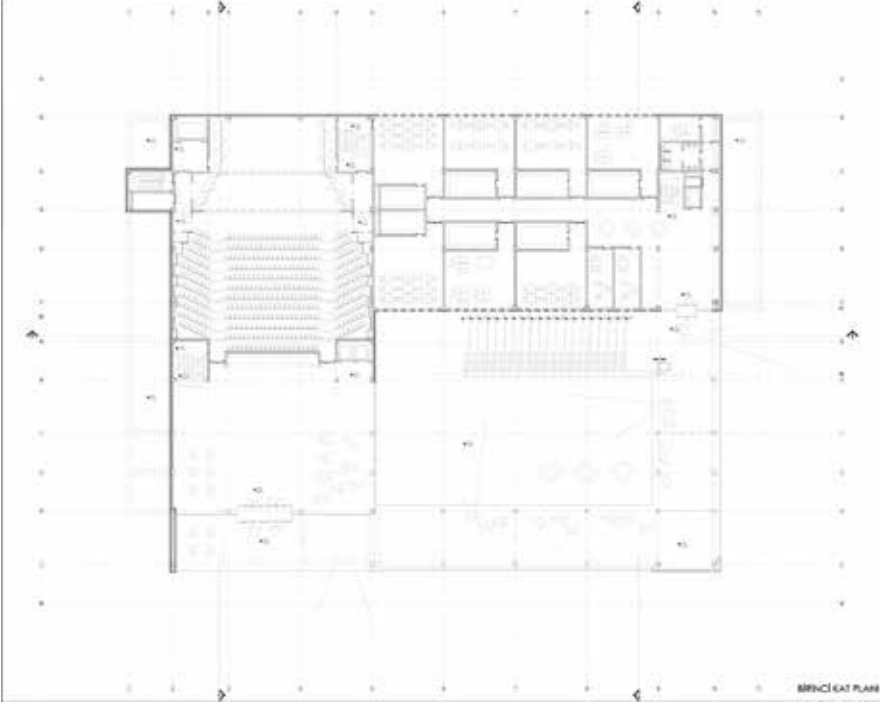
İnsan çevresine sanat aracılığı ile baktığında gerçekliğin farkına varacak ve nasıl bir çevrede yaşadığını, yaşamını nelerin çevrelediğini algılayacaktır.

Şehitkamil Belediyesi Sanat Merkezi bu fikirle yola çıkılarak sanatın üretildiği ve doğal bir karşılaşma ile seyircisiyle buluştuğu, seyircinin sanat üretimine katıldığı nitelikli ve güçlü bir kamusal alan olarak tasarlanmıştır.

Sanatla toplumun birbirlerine karşılıklı nüfuz etmeleri ölçüsünde yapı, kamunun sınırsız kullanımını destekleyerek sanat kavramını toplumun günlük yaşayışına entegre etmektedir. Yaratılan bu kamusal alan sosyal ve kültürel ölçütlerde herhangi bir ayırım gözetmeksizin herkesi kucaklamakta ve onları yapının asıl sahipleri kılmaktadır. Böylece kamusal alanda üretilen ve paylaşılan sanat toplumsal örgütlenmenin bir aracı haline gelmektedir.

Yörenin temel yaşam alanı olan "hayat" kent ölçeğinde kamusal bir kimlik kazanarak Gaziantep'in çok katmanlı sosyal ve kültürel yapısına bir altlık oluşturmaktadır. Program elemanlarının hayat etrafında ve farklı kotlarda kurgulanması bu alanın kent belleğinde canlı bir iz olarak kalmasını sağlamaktadır. Sadece sanatçının değil, kentlinin de kendini sanat üretimi içinde bulacağı bu sosyal merkez, özellikle kadının toplum içindeki saygınlığının artmasını hedeflemektedir. Atölyelerde yapılan üretim ile kendini ifade edebilecek ve kent yaşamına güçlü bir katkıda bulunabilecektir. Hayat ile ilişkili atöl-

yeler, sergi alanları, açık hava sineması gibi fonksiyonlar kadının sosyal ve kültürel konumunu iyileştirici unsurlar olarak ortaya konulmaktadır.

Birey, sosyo-kültürel yaşantısını, kentsel fiziksel çevre kurgusu içerisinde dış mekanlar, bu mekanlardaki yaşantı ve aktiviteler ile sürdürmektedir. Bu anlamda, toplumun yapılanması, bireyler ve toplum arasındaki ilişkinin fiziksel çevre tarafından desteklendiği yerler olan açık kamusal alanlarda meydana gelmektedir.

Bu doğrultuda yapının ele alınış biçimi bina tasarlamaktan önce kamusal boşluğu tasarlamak olmalıydı. Halkın nitelikli kent kurgusundaki rolünü vurgulayacak bir açık alan düzenlemesi ile kamu için sanat anlayışını yansıtan ve her alanda halkın katılımına dikkat çeken bir yapı tasarımına gidildi.

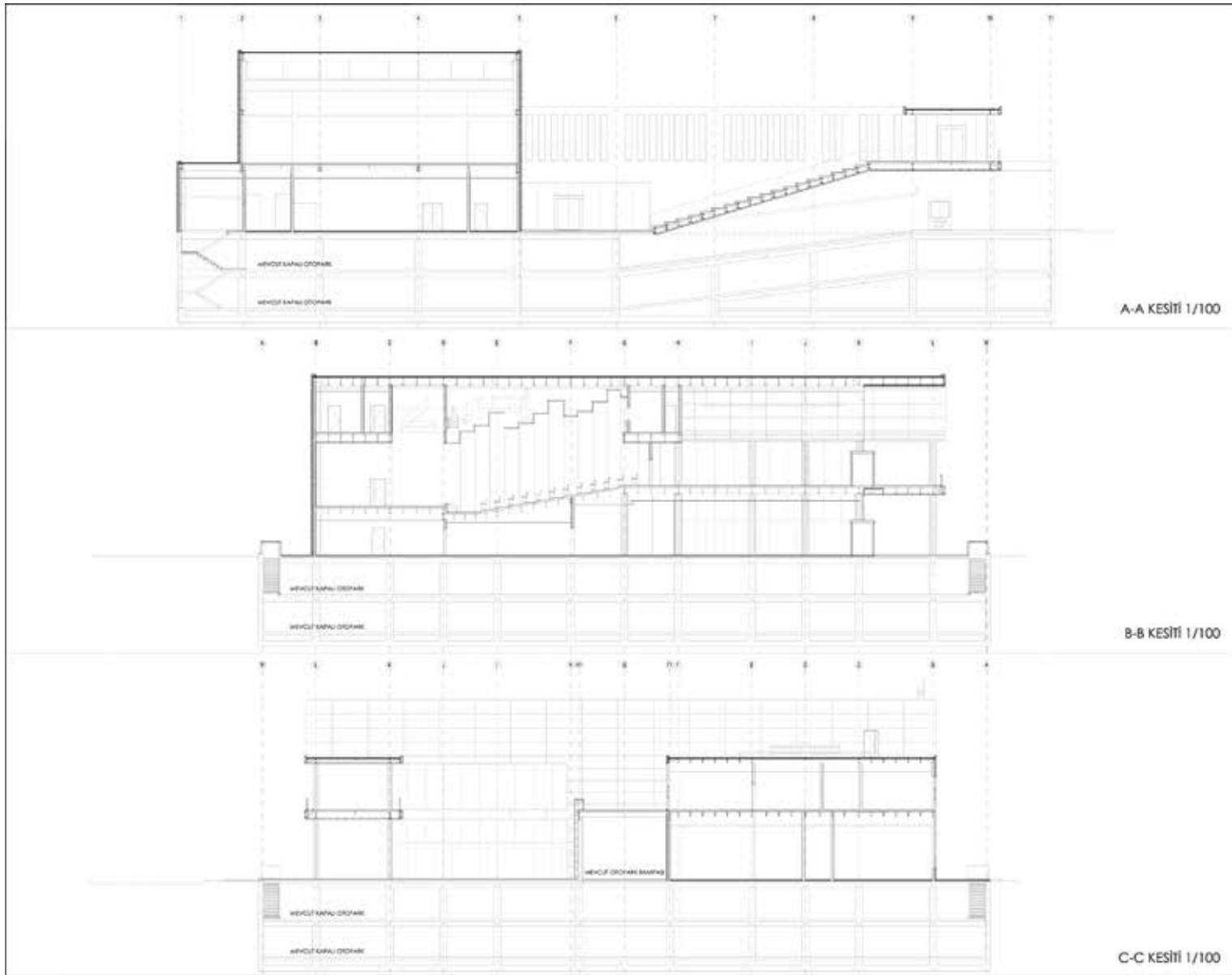
36003. Cadde üzerinde Belediye yapısı ve iş merkezleri ile çevrelenen Sanat Merkezi oluşturduğu davetkar kent boşluğu ile kent yaşamına alternatif bir sosyal ve kültürel odak olarak katkı sağlamaktadır. Farklı kotlarda oluşturulan farklı nitelikteki açık hava mekanları ile çok katmanlı kültürel ve sosyal etkinlikleri desteklemektedir. Çok amaçlı salon, fuaye ve önündeki kent balkonu bir amfi ile kentsel hayata bağlanırken sergi, söyleşi, gösteri, sinema gibi açık hava etkinlikleri için nitelikli bir mekan kurgusu yaratmaktadır.

Sergi salonu hem caddeden hem de hayattan giriş almaktadır ve açık hava etkinlikleri ile doğrudan bir ilişki kurmaktadır. Gaziantep'in iklimsel verileri göz önünde bulundurularak oluşturulan saçak altı mekanlar aynı zamanda hayat etrafında kurgulanarak farklı kullanım çeşitlerine olanak sağlamaktadır. İki ayrı kotta düzenlenen atölyeler yine hayata açılmakta ve diğer program elemanları ile bütünleşik bir mekan kurgusu yaratılmaktadır. Ana salon kütesinin kuzey-güney aksı üzerinde kurgulanan geometrisi ve konumlandırılışı, yapının kente yaklaşmasında etkili bir görünüm sunmaktadır.

Şehitkamil Belediyesi Sanat Merkezi sanatı günlük hayatın rutinine oturtan kentsel "hayat" kavramı üzerine kurgulanmış ve bu doğrultuda Gaziantep'in çok katmanlı sosyal ve kültürel yapısına çok katmanlı bir mekânsal kurgu ile cevap vermektedir. Toplumu ve özellikle kadını yücelten anlayışın somut mekânsal kurgusu tasarımın omurgasını oluşturmaktadır.

Yarışmada elde edilen birincilikten sonra devam eden uygulama sürecinde idarenin isteği doğrultusunda ana salon küçültülerek balkonsuz olarak yeniden ele alınmıştır. Genel kurguya sadık kalınarak bazı mahallerde yer değişikliğine gidilmiştir. Yeraltında mevcut bir otopark üzerinde tasarlanan yapı çelik konstrüksiyon olarak kurgulanmıştır. Proje uygulama süresince idare herhangi bir değişiklikte müellif onayını alarak devam etmiştir.

2. ÖDÜL

Hakan Deniz Özdemir (Y. Mimar) (Ekip Baş),
İbrahim Eyüp (Mimar)

3. ÖDÜL

Cihan Sevindik (Mimar) (Ekip Baş),
Zeynep Canan Sevindik (Mimar),
Doğan Türkkan (Mimar)

1. MANSİYON

Raşit Dedeoğlu (Mimar) (Ekip Baş)

2. MANSİYON

Murat Sönmez (Mimar) (Ekip Baş), Mehmet Arıdoğan (Mimar)
Zeliha Burcu Demirci (Mimar), Ayşe Asena Aras (Mimar)

3. MANSİYON

Regaip Adern (Mimar) (Ekip Başı)
Tolga Şentürk (Y. Mimar)

4. MANSİYON

Yavuz Selim Sepin (Mimar) (Ekip Başı)
Aygül Ceylan (Y. Mimar)
Sercan Durmuş (Mimar)

5. MANSİYON

Hasan Akyüz (Mimar) (Ekip Başı)

SATIN ALMA

Emrah Bal (Mimar) (Ekip Başı)
Soner Akçam (Mimar)
Ahmet İlyas Sözeri (Mimar)

SATIN ALMA

Ünal Şahin (Mimar) (Ekip Başı)
Eşref Gökalp (Mimar)
T. Buse Şahin (Mimar)

1

MAVİ GÖL'DE BİR İNZİVA YERİ

**DOĞANIN YAPI İLE BÜTÜNLEŞTİĞİ,
HUZURUN YENİDEN KEŞFEDİLDİĞİ BİR MEKAN**

Mavi Göl'deki inziva mekanı, İzlanda'nın tarihi deniz banyosu kültürünü deneyimlemek adına olarak sağlıyor. Amaç, doğallık, mimarlık ve deneyim arasında sınırlar belirlemek ve İzlanda'nın ilham veren doğası ile bağlantı sağlayabilmeleri için misafirlere bir mekan yaratmak.

İnziva yeri, ana Mavi Göl kompleksinin bir parçasıdır. Reykjanes UNESCO Global Geopark'ın kalbindeki 751 yıllık bir lav akışına inşa edilen bu yapı, yeraltı bir spa, jeotermal lagün, bir restoran ve Mavi Göl'ün ikonik deniz suları ile çevrili 62 sütütlü bir otelden oluşuyor.

İNGİLİZCE'DEN TÜRKÇE'YE ÇEVİRİ

DERYA YAZMAN NOYAN

KONSEPT

İşverenin ihtiyaç programını en iyi şekilde açığa çıkarmak için, alanı keşfetmek, çatlakları ve yarıkları gün ışığına çıkarmak adına günler harcandı. Son olarak, en zorlu lav alanı üzerinde 1:1 tel çizerek, kırılgan çevreyi inşaat sırasında zarar görmekten koruyacak kısıtlayıcı, sınırları tanımlı bir tasarım yapıldı.

Toprak çalışmaları sırasında ilginç lav oluşumları ile karşılaşmış ve bu beklenmedik özellikleri birleştirmek için planlar revize edildi. Bir dereceye kadar, altyapı çalışmaları eş zamanlı olarak iç mekan rötüşleri ve çevre düzenlemesiyle devam etti.

Bu süreç, inşaat sırasındaki değişikliklerin ve deneyiciliğin genellikle istenmediği tipik bir çalışma tarzına karşıydı. Doğaçlama, yapının benzersiz tasarım sürecinin temelini oluşturmuş ve aynı hoşgörüyü, saygılı vizyonu paylaşan tasarımcılara, müşteriye ve müteahhite ihtiyaç duydu.

Alanın hazineleri olan maden zengini suyu, engebeli lavı ve asırlık yosunu, yapının her yerinde odak olmaya başladı. Kullanıcıları mekanın koruyucu rahatlığı içinde İzlanda doğasının ilkel güçleriyle bağlantılı olduklarını hissederken, bu durum onların psikolojik olarak yenilenmelerine yardımcı oldu.

6

7

8

FOTOĞRAFLAR

11-8-6-5 Giorgio Possenti

10-1-2 Ari Magg

3 Cindy R'n Xiao Li

7-4-9 Ragnar Th Sigursson_Arctic Images

İNŞA AŞAMASI

İnşaat üzerindeki çevresel baskıyı azaltmak için, yapı ağırlıklı olarak betondan yapıldı. Lobideki beton, kirli beyazdan, lav duvarlarından yansıyan kaplıcanın derinliklerindeki koyu griye kadar renk değiştirdi. Kompleks boyunca, gözenekli cepheler ve iç ekranlar, lav kayalarının içine kilitlenen hava cepleri açığa çıktığında, ortaya çıkan doğal desenleri çağrıştırıyor. Yerel lav kumu ve taşı kullanılarak koyu mozaik zeminler oluşturuldu.

Mavi Göl'ün aktif içeriği silika, mavi-yeşil algler ve mineral tuzdur. Bu içerik, birçok geleneksel yapı bileşeni için zoru başararak, malzeme paletini bu ortama dayanacak ve uzun ömürlülük sağlayacak şekilde sınırlandırıyor.

Sıcak ceviz ve jatoba ormanları, özgün ve davetkar bir atmosfer oluşturmak için beton ve lav yüzeyleriyle bir araya getirildi. Hammaddenin, dokunsal ve doğal malzemelerin gizli bereketi, binanın her detayına nüfuz ediyor ve manzaradan ilham alan derin bir konfor alanı oluşturuyor.

İnsan Odaklı Aydınlatma, enerji veren, dinlendirici ve ilgi çekici yapay ışık yaratırken, İzlanda'nın doğal ışığının büyüsunü koruyor.

9

10

Proje Adı ve Yeri	: Mavi Göl'de İnziva Yeri, İzlanda
Proje Yılı	: 2018
İşveren	: Blue Lagoon Iceland (Mavi Göl İzlanda)
Tasarım Ekibi:	Basalt Architects Sigríður Sigþórsdóttir Anna Björg Sigurðardóttir Ástríður Birna Árnadóttir Davíð Hildiberg Aðalsteinsson Einar Hlér Einarsson Elín Þórisdóttir Guðjón Kjartansson Harpa Heimisdóttir Hrólfur Karl Cela Jóhann Harðarson Jón Guðmundsson Marcos Zotes Niklas Dahlström Perla Dís Kristinsdóttir Stefania Helga Pálmarsdóttir Unnsteinn Jónsson Design Group Italia Carol Tayar Carlo Casagrande Daria Svirid Igor Micevic Stefania Perenich Simona Sagripanti Carlo D'alesio Piero Santoro Stefania Berselli Mathilde Leroy Daniela Duran Francesca Miraglia
Statik Projesi	: EFLA Engineers
Mekanik Projesi	: EFLA Engineers
Elektrik Projesi	: EFLA Engineers
Aydınlatma Tasarımı	: Liska
İnşa Alanı (m²)	: 10.400 m²

11

Kesit

Otel ve SPA Zemin Kat Planı

FABRİKA TEMA

THEME PARK
MUSEUM
HOTEL & RESORT
MALL
KIDS CLUB
WATER PARK
KIDS PLAYGROUND
CITY PARK

DESIGN AND PRODUCTION

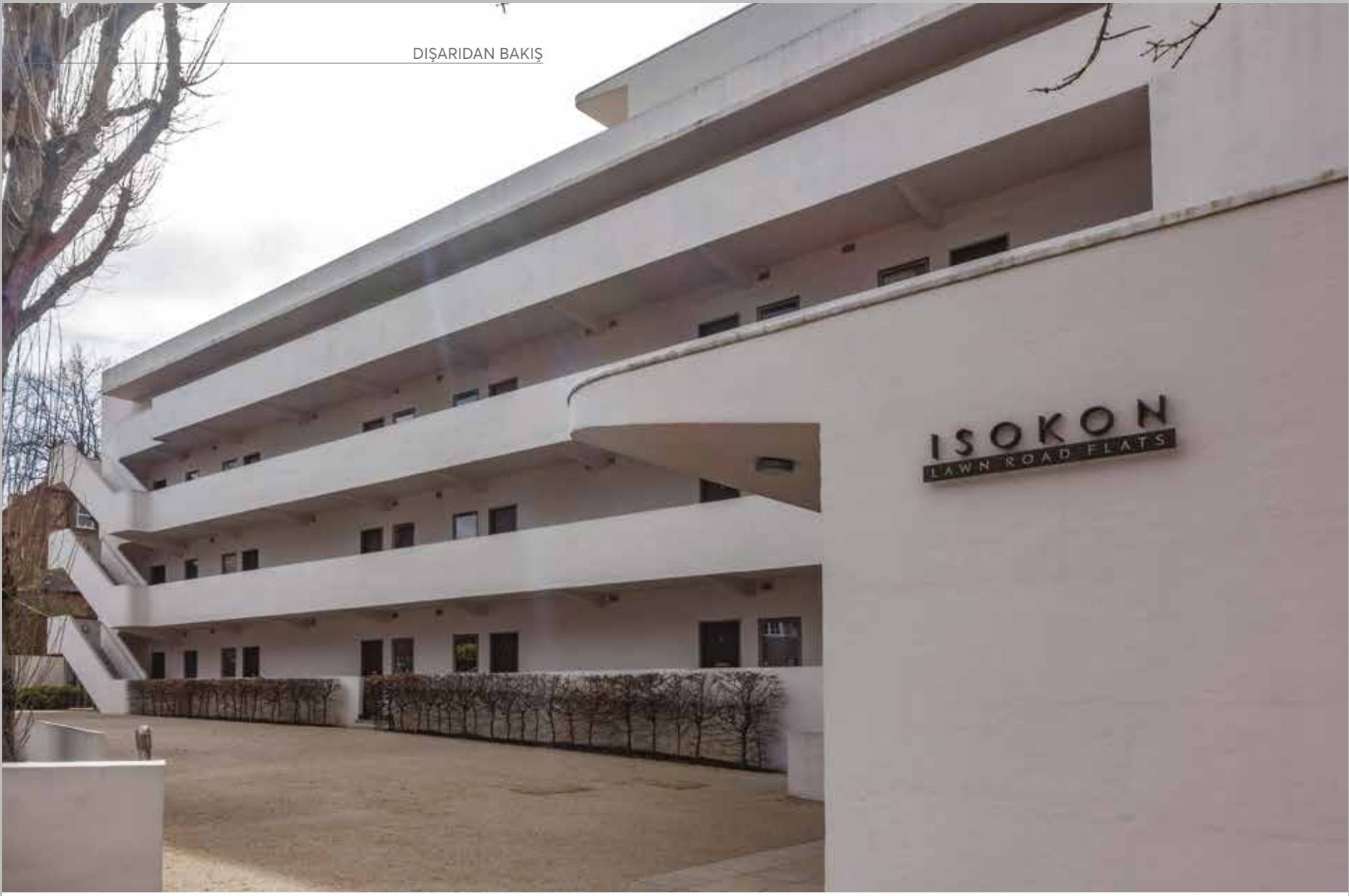
WE WORK

TO INSPIRE OTHERS.

FABRİKA | Tema
TASARIM HİZMETLERİ VE ÜRETİM A.Ş.

www.fabrikatema.com

Mail: info@fabrikatema.com
Tel: +90 216 321 40 51
Adres: Mehmet Gümüşay Sokak, No:8,
Çengelköy Üsküdar 34680 İSTANBUL

ISOKON EVİ

**ÖNEMLİ İSİMLERE EV SAHİPLİĞİ YAPAN KONUT BLOĞU,
DÖNEMİN MODERN MİMARLIĞININ İZLERİNİ TAŞIYOR.**

İNGİLİZCE'DEN TÜRKÇE'YE ÇEVİRİ

DERYA YAZMAN NOYAN

FOTOĞRAFLAR

ÖMER KANIPAK

Kuzey İngiltere'de 1934 yılında ilk modern mimari örneği olarak mimar Wells Coates tarafından Lawn Road Flats ismiyle inşa edilen konut bloğu, öncelikle Bauhaus üyeleri Walter Gropius, Marcel Breuer, László Maholy-Nagy, yazar Agatha Christie ve Sovyet ajan Arnold Deutsch gibi isimlere ev sahipliği yaptı. O dönem İngiltere'de muhafazakâr bir anlayış hakim olmasına rağmen, Serge Chermayeff ve Isokon'un Kanadalı mimarı Wells Coates ile İngiliz kökenli Maxwell Fry ve FRS Yorke, dönemin sayılı modernist mimarlarıydı. Onların tasarladıkları yapıların çoğu, Le Corbusier'in tarzına yakın, zengin sanayicilere yönelik lüks villalardı. Ama bu yapının, entelektüel ve orta sınıf çalışan insanlara yönelik olması amaçlandı.

Evlerin ilk sahiplerinden Jack ve Molly Pritchard ile mimar Wells Coates tarafından kurulan ve yapı ile aynı adı taşıyan Isokon Tasarım firmasının, yapının iç mekan tasarımını yapması ile 1972 yılından beri Isokon Evi olarak anılmaktadır. Isokon ismini, o dönemin popüler izometrik yapı tasarımından almaktadır.

Yapı, 2003-2004 tarihleri arasında Avanti Architects tarafından yenilendi. Şimdilerde ise Isokon Gallery Trust'ın direktörü Magnus Englund'ın çatı katında yaşadığı yapı bloğu, 36 apartman dairesi ve büyük bir garaj alanı ile bir sanat galerisini barındırmaktadır. ■

Metin, <https://www.ignant.com/2016/04/04/the-secret-history-of-londons-isokon-building> linkinde yer alan röportajdan Türkçe'ye çevrilerek, derlenmiştir.

ÇAĞDAŞI YAKALAMAYA ÇALIŞAN BİR KENT BAKÜ

**CÜNEYT KURTAY VE ESMA EROĞLU,
BAKÜ'NÜN GELENEKSEL MİMARİSİ
ÜZERİNE KURULAN ÇAĞDAŞ MİMARİNİN,
KENTE KAZANDIRDIKLARINI
İZLENİMLERİYLE AKTARIYORLAR.**

CÜNEYT KURTAY
ESMA EROĞLU

Kentlerin tarihsel sürecini, oluşturduğu mimari katmanlarında izlemek mümkündür. Aynı zamanda kentte geçmişten gelerek geleceği var eden bu katmanlaşma onun tarihi haritasıdır da. Kentin mimari zenginliğini ifade eden tarihi birikimi ve yeni mimarinin ortaya koyduğu potansiyelle birlikte bu katmanlaşma içinde kent kimliğini inşa eder. Bu noktada kent geçmişi ve geleceği bir arda tutar, yaşatır ve aktarır. Bu anlamda modernleşme süreci de kentlerin dönüşümündeki önemli tarihi evrelerden biri olmuştur. Ekonomik, iktisadi, teknolojik gelişmeler ve sosyo-kültürel değişimler kentleri sürekli değişen ve dönüşen bir devinime tabi tutar. Dolayısıyla kentin mimarisi de bu gelişmelere bağlı olarak değişim göstermektedir. Düşüncedeki farklılıklar, teknolojinin kullanımı ve tasarımın çeşitliliği mimarideki değişimlere ve kente yeni biçimler eklenmesine neden olmuştur. Hatta kentlerin gelişmişlik düzeyleri bu mimari biçimler üzerinden tartışılmaktadır. Dolayısıyla tarihe ve çevreye karşı sorumluluğunun bilincinde olan nitelikli mimari yaratımlara ihtiyaç vardır. Bu çalışmadaki amaç da Bakü kentinin geleneksel mimarisi üzerine kurulan çağdaş mimarisinin kazandırdığı yenilikçi yaklaşımı göstermektir.

1A

1B

1C

Tarihsel anlamda çeşitli medeniyetlere ev sahipliği yapan Bakü'nün kültürel zenginliğini kentteki mimari yapılarında görebiliriz. Tarih boyunca egemenlik sürdüren devletlerin başkenti olan Bakü, mimari anlamda cami, hamam, kervansaray ve kümbet gibi yapıları kendisine kazandırmıştır. Ancak günümüze sadece bir kısmı ulaşabilmiştir. Bunlardan en önemlisi tarihi kale ile çevrili olan "İçerişehir" dir (Fotoğraf 1 ve 2). Kale içerisinde bulunan Mescid-i Muhammedî'nin Sınık Kale Mescidi ve minaresi tarihi bir öneme sahiptir. Kız Kalesi, Şirvanşahlar Sarayı, Şirvanşahlar Türbesi, Seyyid Yahyâ el-Bakü'yî Kümbeti ile Mescid-i Cuma'nın minaresi günümüzde varlığını koruyan tarihi eserlerdir. Bunun yanında sonraki dönemlere ait Mescid-i Cuma, Molla Ahmed, Hıdır, Gilek, Mirza Ahmed, Şeyh İbrâhim, Saray, Keykubad, Mekteb, Bibi Heybet ve Beğliyar camileri ile Molla Hanı, Bahar, Mülta ve Hint kervansarayları, Bakü Hanlar Sarayı gibi eserler de günümüze ulaşabilmeyi başarmıştır.

Bakü yetmiş bir yıllık Sovyet hâkimiyeti esnasında mimarlık alanında diğer dönemlere göre daha belirgin bir şekilde batı mimarisinden etkilenmiştir. Özellikle kentin merkezinde yer alan sokaklarında, caddelerinde ve meydanlarında bulunan bazı mimari yapılarında batı kökenli üsluplar görmek mümkündür (Fotoğraf 3). Bu üsluplar neoklasik, art nouveau, kübist gibi yaklaşımlar şeklinde gözlemlenmektedir. Kentin sahip olduğu mimari üslup zenginliğinin önemli bir göstergesi olmuştur. Neftçiler Bulvarı ve Bakü Bulvarı da birbirine paralel şekilde konumlanmış, şehrin tarihi ve çağdaş yapılarının birlikte bulunduğu, belirtilen üslup zenginliğini barındıran ve gece gündüz canlılığını koruyan önemli akslardır. Neftçiler Bulvarında bulunan tarihi öneme sahip mimari yapıların zemin katlarında tanınmış mağazalar yer almaktadır ve bu aks diğer akslara bağlanarak merkezde canlı bir bölge yaratmaktadır.

Bakü bulvarı da kentin kıyı boyu uzanan aksıdır. Kentin bu bulvarı bir yanda deniz manzarası diğer yanda ise kentin bütün mimarisi ile bir panoramik manzara sunmaktadır. Bulvarın yanında bulunan Milli Park ise kıyıya eşlik eden ve kente nefes aldırان yeşil bir aks olarak da okunabilir. Park yeşil ve su öğelerinin birleşiminin farklı kent donatıları ile düzenlenmesi ile kent için uğrak noktaları arasında olmuştur. Park kıyı hattında önemli bir büyüklüğe sahiptir. Ayrıca içerisinde Küçük Venedik olarak adlandırılan suyu içine alan peyzaj tasarımı ile park içinde başka bir dünya yaratılmıştır (Fotoğraf 4). Benzer şekilde kentin önemli meydanları arasında olan Azadlık

Meydanı ve Çeşme Meydanı yoğun kent dokusu içerisinde kente nefes aldırان boşluklardır. Bu meydanlar ve açıldığı caddeler ve sokaklar çeşitli tasarımlara sahip heykellere, havuzlara veya peyzaj unsurlarını barındırmaktadır. Kıyıda yer alan bir diğer tasarım da Bayrak Kulesi ve Meydanı'dır. Hazar Denizine kıyı alan bu meydan genişliği ve bayrak kulesinin büyüklüğü ile Bakü'nün önemli sembollerindendir.

Kentin bir önemli özelliği ise fonksiyon ve malzeme anlamında yenilikçi yaklaşımlara sahip olan tasarımlardır. Zaha Hadid'in tasarlamış olduğu Haydar Aliyev Kültür Merkezi bunlardan birisidir (Fotoğraf 5). Kültür merkezi kısa sürede Bakü'nün simgesi olmuştur. Yapı, müze, konser salonu ve kütüphaneyi içeren fonksiyonlara sahiptir. Form temelde beş dalga hareketinin topoğrafyadaki hareketinden oluşmaktadır. Yapı zeminden hareket eden kabukların farklı ölçeklerde ritmik dalgalanmalar ile tekrar zemine dönen bir hareketi esas alarak tasarlanmıştır. Kültür merkezi ziyaretçilerini girişteki önemli bir büyüklüğe sahip olan fuaye ile karşılamaktadır. Hadid benzer hareketi kütle içerisinde de devam ettirmiştir (Fotoğraf 6). Birbirine akan rampalar döşemelere ve kapalı mekânlara dönüşmüştür. Ayrıca rampalar temel

2A

2A

Fotoğraf 1A, 1B, 1C: İçerişehir ve Kız Kulesi (Kurtay, 2017)
Fotoğraf 2A, 2B: İçerişehir (Kurtay, 2017)

3A

3B

sirkülasyon merkezi olarak çalışmakta ve katları bağlamaktadır. Kütüphane ve müzeyi bağladığı gibi... Benzer şekilde kütüphane ve konferans salonu da bir köprü ile bağlanmaktadır. İç mekân hem nesneyi hem kendini sergileyen bir müze gibi çalışmaktadır. Konferans salonunda iç mekânı ritmik dalga hareketleriyle şekillenen amorf bir biçime sahiptir. Kültür merkezi yapısal olarak betonarme-cam-çelik konstrüksiyonlarının kütleyi oluşturan kabukta birleşimi olarak okunabilir. Tasarlanan form kullanılan malzeme ile yapı topoğrafyasında anısal bir duruş sergilemektedir.

Kristal Hall de Bakü'nün yenilikçi tasarım anlayışını ve teknolojisini gördüğümüz başka bir yapıdır (Fotoğraf 7). Salon çok fonksiyonlu mekânsal deneyimler için yapılmıştır. Kristal Salonun kabuğu katlama hareketleri ile dışbükey olarak tasarlanan geometrik biçimlerin birleşimi ile oluşturulmuştur. Konserlerin şarkı yarışmalarının veya konserlerin yapıldığı bu alanda çelik konstrüksiyon önemli büyüklükteki bir açıklık geçmektedir. Gece salon kabuğunda yapılan renkli ışıklandırma da Bakü için ayrı bir manzara sunmaktadır.

4A

Bakü'nün hemen hemen pek çok yerinden görülebilen Ateş Kuleleri de imgesel yaklaşımlardan biridir (Fotoğraf 8). Kuleler ofis, rezidans, alışveriş merkezi gibi fonksiyonları içinde barındırmaktadır. Yapının ismini üç adet kulenin alevi andıran cephe hareketleri ve bunu destekleyen ışıklandırma ile aldığı anlaşılmaktadır. Yapısal olarak cam-çelik konstrüksiyonda led ışıklandırma teknolojisi kullanılmıştır.

Bir diğer imgesel yaklaşımı ve biçimiyle dikkat çeken Azerbaycan Halı Müzesi'dir (Fotoğraf 9). Müze sarılmış halı biçimi ile kentin imgesel anlatım oluşturan yapısıdır. Halı müzesinin silindirik yapısı içe sarmalanma hareketi ile kapalı bir mekân oluştururken açık olan diğer biçim terası oluşturmaktadır. Silindirik biçimin iki ucunda bulunan cephelerde ise mekânın ışık almasına yardımcı olan diyagonal tasarıma sahip çerçevelerle oluşturulan cam elemanlardan yararlanılmıştır. Müze içinde sergilenen halılar tarihi eser niteliği taşımakta ve bölgedeki geleneksel yapıdaki çeşitliliği vurgulamaktadır (Fotoğraf 10).

5

6A

6B

4B

Fotoğraf 3A, 3B: Kentin Caddelerinden Görünüm (Kurtay, 2017)
Fotoğraf 4A, 4B: Milli Park'taki Küçük Venedik (Kurtay, 2017)
Fotoğraf 5: Heydar Aliyev Kültür Merkezi (Kurtay, 2017)
Fotoğraf 6A, 6B: Heydar Aliyev Kültür Merkezi iç mekânı (Kurtay, 2017)

7

8A

8B

9A

9B

Kentte başka bir çekim noktası da çağdaş malzeme kullanımı ile dikkat çeken alışveriş merkezleridir. Bunlardan birisi Park Bulvarı'dır (Fotoğraf 11). Yapı amorf biçimdeki bir çatı örtüsü ile sarmalanmış prizmalar ile şekillenmiştir. Yapının ana girişinde cam çelik strüktür ile yapılmış parabolik biçimde geniş bir fuayeye sahip kütle karşılamaktadır. İç mekânda galeri boşluğunun çevirdiği döşemeler size mekânı gezdirmektedir. Bu döşemelere katlarda farklı açılardan bağlanan merdivenler alışveriş merkezinin sirkülasyon araçlarıdır.

Kıyı aksında bulunan bir diğer yapı ise Mart 2019'da inşaatı tamamlanacak bir spor merkezi olan Caspian Waterfront'tur (Fotoğraf 12). Nilüfer çiçeğine benzer biçimiyle kıyı hattın da yapılan imgesel bir bina örneğidir. Yapı ortasında bir kütle ve onu çevreleyen çam-çelik konstrüksiyon kabukla örtülmüş kütlelerden oluşmaktadır. Kent merkezinde yenilikçi gelişmeler söz konusuysa, kentin kıyıya uzak olan diğer yüzünde ise çarpık kentleşmenin var olduğu gözlemlenebilir (Fotoğraf 13). Kentin bu bölgesinde ise çeşitli dönüşüm projeleri gerçekleştirilmektedir.

10A

10B

11A

11B

Bakü tarihsel geçmişi ve çok kültürlü yapısı ile kentin mimarisi için önemli izler taşıyan eserler barındırmaktadır. Özellikle tarihsel olarak önce Türk-İslam mimarisinin sonrasında Batı etkisinde neoklasik mimarinin ve Sovyet hâkimiyetinde olan rasyonel mimarlığı ile kent için önemli mimari ve tarihi zenginlikleri bir arada barındırmaktadır. Tarihsel süreçte sürekli olarak başkent olan bir şehir olması da köklü mimarinin sebepleri arasındadır. Sovyetler Birliğinden ayrıldıktan sonra ise ekonomik ve teknolojik alanlarda hızla gelişmeye devam etmiştir. Kentteki yeni mimari anlayış ve çağdaş yaklaşımlarda bunun en önemli göstergelerinden biridir. Kentin bu gelişime açık olduğu mimari anlamda gösterdiği yenilikçi tasarım anlayışında ve tekniğinde görülebilir. Bu noktada Bakü ünlü mimarları, özgür tasarımlarını sergilemeye teşvik eden sayılı başkentler arasına girmiştir. ■

12

13A

13B

Fotoğraf 10A, 10B: Azerbaycan Halı Müzesi iç mekanı (Kurtay, 2017)
Fotoğraf 11A, 11B: Park Bulvar Mall ve iç görünümü (Kurtay, 2017)
Fotoğraf 12: Caspian Waterfront Center (Kurtay, 2017)
Fotoğraf 13A, 13B: Park Bulvar Mall ve iç görünümü (Kurtay, 2017)

Fotoğraflar
Bredt, M.(2014).
Baku Crystal Hall. URL:
www.dezeen.com/2013/10/17/baku-crystal-hall-stadium-in-azerbaijan-by-gmp-architekten/
Son Erişim Tarihi: 05.02.2019.
Kurtay, C.(2017). Bakü-2017 Arşivi.

Serbest MİMAR Magazine - Issue 32**SUMMARY OF CONTENT**

In our 32nd Issue, we welcome you once more with a content rich in diversity.

In the section "Desktop" we present you a selection of projects that have already been completed or are on-going in a variety consisting of projects such as offices, commercial buildings, dwellings, public buildings, hotels and university campuses.

The section "News from SMD's" includes news of activities which TürkSMD, IstanbulSMD and İzmir SMD performed in previous time.

In the section "Badge" we are sharing articles in commemoration of Afife Batur, Bozkurt Güvenç, Ziya Tanalı and Ali Cem Aslantaş, architects who passed away in previous months.

In the section "Commemoration", Architect Kaya Arıkoğlu writes about the life and works of his father, Master Architect İlhan Muzafer Arıkoğlu.

Other sections are as follows:
The section "Good News" includes news about Turkish students who have been awarded in the international competition of architectural ideas;

In the section "Critical View" Dürrin Süer writes about the Troy Museum of which the construction has been completed;

The section "File" includes interview performed with Mr. Ali Osman Ozturk, the new architect of the shopping section of Atakule, the prominent symbol of Ankara;

In the section "New Projects" we present you detailed information about the New Archaeology Museum of Hatay;

The section "From Competition to Practical Work" includes the details of the projects awarded in the Competition of Architectural Ideas for the Showroom and Stage of the Multi-Purpose Exhibition Centre of the Municipality of Muratpaşa and the National Competition of Architectural Ideas organised for the Art Centre of Şehitkamil Municipality as well as the details of projects already executed;

In the section "From the World" we present you with an extraordinary reclusion space located at the Blue Lagoon in Iceland;

In the section "View from the Outside", Ömer Kanpak comments on the "Isokon House" dwelling project with its rich historical background;

Ultimately, in the section "We were there", Cüneyt Kurtay and Esma Eroğlu share their impressions from the city of Baku.

Translation: Çağla Mayda

Журнал "Свободный Архитектор", выпуск 32-й.**СОДЕРЖАНИЕ**

Снова рады встретиться с Вами в очередном 32-ом выпуске нашего журнала.

В разделе "На рабочем столе" мы традиционно рассказываем о проектах, работа над которыми только что завешена или находящихся в стадии разработки, таких как офис, жилой комплекс, отель, университетский городок, здания административного и общественного назначения и другие.

О событиях и мероприятиях, проведенных за последнее время отделениями "Объединения Свободных Архитекторов" в городах Измир и Стамбул мы расскажем в разделе "Новости "Объединения Свободных Архитекторов" ("SMD").

В главе «Портрет» рассказывается о наших коллегах, к сожалению, безвременно от нас ушедших за последние несколько месяцев. Это архитектор Афифе Батур, Бозкурт Гювенч, Зия Таналы и Али Джем Асланташ.

О своем отце архитекторе Ильхане Музаффере Арыкоглу в главе «Память» рассказывает его сын архитектор Кая Арыкоглу.

Следующие главы:
В главе «Хорошее» повествуется о турецких студентах, которые победили в международном конкурсе архитектурных идей.

В главе «Критика» Дюррин Суер расскажет о Музее Трои, строительство которого еще не завершено.

В главе «Досье» вы прочтете о знаковом для Анкары объекте Атакуле Чаршисы, и о первом архитекторе этого объекта Рагипе Булуч, а также о новом его архитекторе Али Османе Озторк.

О новом Музее Археологии в городе Хатай вы узнаете в главе «Новое».

В главе «От конкурса к воплощению» рассказывается о победителях национального конкурса «Архитектурные Идеи», это Многофункциональный Выставочный Центр и Сценическая Площадка в муниципалитете Муратпаша Беледьеси, а также Культурный Центр в муниципалитете Шехиткамыш Беледьеси.

О проекте термального отеля на берегу Голубого Озера в Исландии вы узнаете в главе «В Мире».

В главе «Взгляд со стороны» в этом выпуске Омер Канпак подробно рассматривает детали проекта жилого комплекса Исокон Эви, название которого имеет свою историю.

И в заключение, в главе «Мы там были» Джунейт Куртай и Эсма Эроглу делятся своими впечатлениями о городе Баку.

Переводы: Natalia Troshina Soyulu

32 ддعلا – قرحلا رام عملال قلج**صخل عملال**

يوتحتبم ديدج نم مكب يقيتلن 32 ددعلا يف عيضاو عملال نم فلتخم

مت يتل عيراش عملال "ببتك عملال حطس" مسق نا امراي تخا رمتس عملال وا اهمي مصت نم وتلل ءامتال لثم فلت عملال تا عورش عملال نم ديدعلا نم نوكتي مرحلا ءمعا تاشنم ءنكاسم ءيراجت تاشنم ءبتاك قدانف و هي عملال

قرباسال مساول رابخأو قطشنأب قلعتي اميف ءحلصم رابخا ءيكتل ءيوجل داصرال ءحلصم امنودجتس ريما و لوبنطسلا يف ءيوجل داصرال "ءيوجل داصرال ءحلصم" مسق يف

سدن عملال نع تاباتك كانه "اايلال ءروص" مسق يف ءشتنافو غ تروكزوب ءوتاب فيف عيرام عملال نيلذا شاطنال صا ميج يل ع ويلاناط ءايض ققرباسال رمشال يف مءاندق

لام عاو ءايحل فصو اودجت "يركذ" مسق يف مءا ملقب ول غوا كيرا رفظم ناملال يرام عملال سدن عملال ول غوا كيرا اياك يرام عملال سدن عملال

عيرخال ماسقال

كارتال قبلطلال ربخ ءهديلال ءايشالال" مسق يف يرام عملال ركفلال ققرباسم قزئاجب نيزئافللا يلودلا

ريوسلا ينارود ءباتك لامتك ءءرحلال" مسق يف نايورت فحتم ءانب لوح

لوال سدن عملال تالباقم اودجت ءفلم" مسق يفو يف زراب عملال مل عملال قوس ءانب ل شتولوب بغار يل ع قوسلل ديدعلا سدن عملال الوكاتا جرب هرقنا كروتزو نامث ع

فحتم عورش لم ليصافت اودجت "ديدج" مسقلا يفو ياتاه ءني دم يف ديدعلا راثال

نوكتيس "قريبطلال ىلأ ققرباس عملال نم" مسق يفو ىل ع ءلصالحا عيراش عملال وه ددعلا اذه عوضوم ءينطولال ءيرام عملال ركفالال ققرباسم يف زئوجلال ركفالال ققرباسم و يفاقثلا يعامتجالال زكرم عملال نم ءمظن عملال لامك ديملال حيرضل ءينطولال ءيرام عملال ءيدلبل عباتل ضارغال ددعتم اليوطا زكرم لبق اشاب دارم

ريغ قولخل عقوم عورشم ءملاعال نم" مسق يفو ءري حبلال يف عقالال باجعالل ريتم عملال يداعال اندلسيأ يف ءاقرزلال

موقي ءدعلا اذه يف "جراخال نم رظنلال" مسق يفو عورشم ىل ع عوضل طيلستب قابيلناك رمع يخي راتلال "نوكتوسل تيب" ىم عملال نكسلال

عم مكب يقيتلن "كانه انك" مسق يف ءياملال يفو ءني دم نم ول غوارا ءامسا و ياروك تاي نوچ تادهاشم وكاب

التترجمة: Çağla Mayda

TürkSMD Üyesi Mimarlarla Çalışın

TÜRK SMD
TÜRK SERBEST MİMARLAR DERNEĞİ

TürkSMD'yi
Sosyal Medyada
Takip Edin

TSMD MİMARLIK MERKEZİ
ARCHITECTURAL CENTER
TSMD MİMARLIK MERKEZİ
ANKARA

TSMD
Mimarlık Merkezinin
Etkinliklerini
İzleyin

falcon corex

GÖZÜ YÜKSEKTE OLANLARA, TAVAN UYGULAMALARI İÇİN İDEAL LEVHA

Üstün **COREX** teknolojisi sayesinde geliştirilen **Falcon COREX**, hafif ve esnek yapısı sayesinde uygulama kolaylığı sunuyor. **Hafifliği** sayesinde işi yüksekte olanlara katma değerli, ideal ve güvenli çözümler sunuyor.

KG

6,66 KG/m²

1 LEVHA
20 KG

